

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τέρμα Μαγνησίας, 62124 Σέρρες

Τηλέφωνο : 23210 49135, Fax : 23210 49165

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων
του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας

Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013

Σέρρες, Απρίλιος 2014

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος	2
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	3
2. Παρουσίαση του Τμήματος	6
3. Προγράμματα Σπουδών	11
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	11
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	20
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	35
4. Διδακτικό έργο	36
5. Ερευνητικό έργο	49
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	56
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	61
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	63
9. Συμπεράσματα	68
10. Σχέδια βελτίωσης	72
11. Πίνακες	74
12. Παραρτήματα	112
Παράρτημα Α: Κανονισμός εκπόνησης πτυχιακής εργασίας	
Παράρτημα Β: Βέλτιστες πρακτικές στη διδασκαλία	
Παράρτημα Γ: Το πρόγραμμα σπουδών	
Παράρτημα Δ: Οδηγός σπουδών	
Παράρτημα Ε: Κατάλογος επιστημονικών δημοσιεύσεων μελών Ε.Π.	

Πρόλογος

Η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου, όπως επίσης και των υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης των σπουδών που προσφέρονται από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, αποτελεί « ... **κεντρική αποστολή και δέσμευση του συνόλου των μελών του**», όπως σχετικά σημειώνεται στην υπ' αριθμό 8/2-11-2006 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα υιοθέτησε από την πρώτη στιγμή τα πρότυπα και τις διαδικασίες, που περιγράφονται στο νόμο 3374/2005 περί διασφάλισης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση και αποφάσισε να προχωρήσει στην εσωτερική του αξιολόγηση, προσδοκώντας ότι με την απόφασή του αυτή και την ανάπτυξη θεσμοθετημένων διαδικασιών αξιολόγησης των προσφερόμενων από το Τμήμα υπηρεσιών, τελικά θα καταφέρει :

- να βελτιώσει τα λειτουργικά και οργανωτικά χαρακτηριστικά της διαδικασίας παροχής του συνόλου των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος και της ποιότητάς τους
- να ενισχύσει τη συνοχή του Τμήματος και να προκαλέσει την ενεργοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικής στρατηγικής του διοίκησης και ανάπτυξης, ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην αποστολή και τους στόχους του.

Η παρούσα έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2012, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π.) Η διάρθρωση του περιεχομένου της έκθεσης είναι απόλυτα συμβατή με τις βασικές ενότητες των κριτηρίων, που υποδείχθηκαν από την Α.ΔΙ.Π και περιλαμβάνει σε ξεχωριστά κεφάλαια : (α) τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης που ακολουθήθηκε, (β) την παρουσίαση του Τμήματος, (γ) τα προγράμματα σπουδών, (δ) το διδακτικό έργο, (ε) το ερευνητικό έργο, (στ) τις σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς, (ζ) τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης, (η) τις διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές, (θ) τα συμπεράσματα και (ι) τα σχέδια βελτίωσης της ποιότητας του Τμήματος. Στο κείμενο γίνεται εκτενέστατη χρήση πινάκων, κυρίως με τη μορφή και το περιεχόμενο που προτάθηκαν από την Α.ΔΙ.Π. Ο τρόπος αυτός της παρουσίασης των στοιχείων διευκολύνει πράγματι την οργάνωση των κειμένων σε κάθε κεφάλαιο, την ταξινόμηση και ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων, όπως επίσης και την οποιαδήποτε αναφορά και αναζήτηση του σχετικού πρωτογενούς υλικού.

Καταλήγοντας πρέπει να σημειώσουμε ότι η σύνταξη αυτής της έκθεσης είναι το αποτέλεσμα της συλλογικής προσπάθειας πολλών ανθρώπων. Σ' αυτήν κύρια συνέβαλαν τα μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και ο Προϊστάμενος του Τμήματος, που είχαν και την ευθύνη του συντονισμού της όλης προσπάθειας. Πέραν απ' αυτούς όμως και τα υπόλοιπα μέλη του Τμήματος, οι φοιτητές μας, τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, οι Εργαστηριακοί και Επιστημονικοί συνεργάτες, τα μέλη του Ε.Τ.Π. και το διοικητικό προσωπικό, βοήθησαν ποικιλοτρόπως. Όλους αυτούς τους ευχαριστούμε θερμά για την προθυμία και το ενδιαφέρον τους. Ιδιαίτερα όμως ευχαριστούμε το προσωπικό του Γραφείου Διασφάλισης Ποιότητας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας για την πολύτιμη συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξή τους στη χρήση του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΠ για τη συλλογή και επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων και τη συμπλήρωση των σχετικών πινάκων.

Η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος Διοίκησης
Επιχειρήσεων του
Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α.;

Με την υπ' αριθμό 8/2-11-2006 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων συγκροτήθηκε για πρώτη φορά η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), στην οποία συμμετείχαν : ο Ε. Κεχρής, αναπληρωτής καθηγητής ως Πρόεδρος, και οι Κ. Πλουμίδης, αναπληρωτής καθηγητής, Σ. Δημητριάδης, επίκουρος καθηγητής, Κ. Ζαφειρόπουλος, επίκουρος καθηγητής, Α. Αθανάσινας, επίκουρος καθηγητής, Γ. Πάσχος, καθηγητής εφαρμογών και ο εκπρόσωπος των φοιτητών, ως μέλη. Μετά την αποχώρηση των μελών Κ. Πλουμίδη (λόγω συνταξιοδότησης) και Κ. Ζαφειρόπουλου (λόγω μετακίνησής του σε θέση επίκουρου καθηγητή στο πανεπιστήμιο Μακεδονίας), η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος ανασυγκροτήθηκε με την υπ' αριθμό 7/15-11-2007 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ως εξής : Ε. Κεχρής, αναπληρωτής καθηγητής ως Πρόεδρος, και οι Γ. Φραγκίδης, καθηγητής εφαρμογών, Ξ. Χαυρά, καθηγήτρια εφαρμογών και ο εκπρόσωπος των φοιτητών, ως μέλη. Σήμερα με την υπ' αριθμό 3/24/2/2011 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος αποτελείται από τους: Δημητριάδη Σωτήριο, αναπληρωτή καθηγητή ως πρόεδρο, Αθανάσινα Αθανάσιο, αναπληρωτή καθηγητή, Βράνα Βασιλική επίκουρη καθηγήτρια και τον εκπρόσωπο των φοιτητών ως μέλη.. Με όλες τις αποφάσεις της η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ομόφωνα δηλώνει ότι η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και των υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης των σπουδών στο Τμήμα μας, αποτελεί κεντρική αποστολή και δέσμευση του συνόλου των μελών του. Επιπλέον, τα μέλη Ε.Τ.Π. του Τμήματος ειδικότερα, αναλαμβάνουν την οργανωτική και λειτουργική υποστήριξη του έργου της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και γι' αυτό το λόγο ένας εκπρόσωπός τους θα καλείται να παρακολουθεί και να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιήθηκαν σε όλα τα μέλη Ε.Π., τους εργαστηριακούς και επιστημονικούς συνεργάτες, τα μέλη Ε.Τ.Π., το διοικητικό προσωπικό και το σύλλογο των φοιτητών του Τμήματος.

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜ.Ε.Α. για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η διαμόρφωση της έκθεσης στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π.) και είναι το αποτέλεσμα συλλογικής και συστηματικής προσπάθειας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του Τμήματός μας. Στα ίδια πλαίσια υπήρξε στενή συνεργασία με το γραφείο υποστήριξης της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας το οποίο λειτουργεί από τον Ιανουάριο του 2011 με επιστημονικό υπεύθυνο τον Δημητριάδη Σωτήριο, αναπληρωτή καθηγητή του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων. Τα μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και ο Προϊστάμενος του Τμήματος είχαν την ευθύνη του συντονισμού της όλης προσπάθειας, της ενημέρωσης των υπολοίπων μελών του Τμήματος για την πορεία ολοκλήρωσης του έργου και της συγγραφής των τελικών κειμένων. Πέραν απ' αυτούς όμως και τα υπόλοιπα μέλη του Τμήματος, οι φοιτητές μας, τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, οι Εργαστηριακοί και Επιστημονικοί συνεργάτες, τα μέλη του Ε.Τ.Π. και το διοικητικό προσωπικό, βοήθησαν στην προσπάθεια αυτή. Όλους αυτούς τους ευχαριστούμε θερμά για την προθυμία και το ενδιαφέρον τους. Ιδιαίτερα όμως ευχαριστούμε το προσωπικό του Γραφείου Διασφάλισης Ποιότητας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας για την πολύτιμη συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξή τους στη χρήση του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ για τη συλλογή και επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων και τη συμπλήρωση των σχετικών πινάκων.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Το έργο της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος ολοκληρώθηκε στη διάρκεια δύο διαδοχικών χρονικά φάσεων. Η πρώτη φάση επικεντρώθηκε στη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών και πραγματοποιήθηκε στη διάρκεια του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2011-12. Σε δεύτερη φάση έγινε ο έλεγχος, η επιλογή, η σύνθεση και επεξεργασία των στοιχείων, που συγκεντρώθηκαν και η σύνταξη της τελικής έκθεσης, σύμφωνα με τη δομή και τις ενότητες των κριτηρίων αξιολόγησης, που υποδείχθηκαν από την Α.ΔΙ.Π. Πιο συγκεκριμένα, οι επί μέρους διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι εξής :

- (α) Ο συντονιστής του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ (ΠΣ ΜΟΔΙΠ) για το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθανάσινας Αθανάσιος) καταχώρησε στο ΠΣ ΜΟΔΙΠ τις αναθέσεις των μαθημάτων στο διδακτικό προσωπικό (μέλη Ε.Π., επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες του Τμήματος). Στη συνέχεια το διδακτικό προσωπικό κλήθηκε ηλεκτρονικά να συμπληρώσει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας το Απογραφικό Δελτίο Μαθήματος για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών. Στις περιπτώσεις μαθημάτων που εμπλέκονται περισσότεροι του ενός διδάσκοντες (όπως π.χ. στις περιπτώσεις εργαστηριακών τμημάτων ή τμημάτων άσκησης πράξης), την ευθύνη της συμπλήρωσης την έχει ο διδάσκων του θεωρητικού μέρους του μαθήματος σε συνεργασία με τους υπόλοιπους. Το μέρος του απογραφικού δελτίου που απαιτεί τα στατιστικά στοιχεία της επίδοσης των φοιτητών παρελθόντων ετών, συμπληρώνεται αυτόματα από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. μέσω της διασύνδεσής του με το πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας. Με τη διαδικασία αυτή, συμπληρώθηκαν στο χειμερινό εξάμηνο του 2011-12, απογραφικά δελτία για όλα τα μαθήματα του Τμήματος (33 Απογραφικά Δελτία Μαθήματος υποβλήθηκαν από τους ίδιους διδάσκοντες ενώ 10 δελτία υποβλήθηκαν από τον τον συντονιστή του τμήματος) ενώ στο εαρινό εξάμηνο του 2011-12, όλα τα Απογραφικά Δελτία Μαθήματος συμπληρώθηκαν από τους διδάσκοντες.
- (β) Το σύνολο των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού (τα μέλη Ε.Π. και οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες του Τμήματος), κλήθηκαν να συμπληρώσουν μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας το ατομικό απογραφικό δελτίο διδάσκοντος. Τελικά συμπληρώθηκαν στο χειμερινό εξάμηνο του 2011-12, 26 Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων σε σύνολο 29 (90%) και στο εαρινό εξάμηνο του 2011-12, 39 Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων σε σύνολο 39 (100%).
- (γ) Οι φοιτητές του Τμήματος κλήθηκαν να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και του διδάσκοντος, σε κάθε μάθημα (εργαστηριακό, θεωρητικό ή άσκησης πράξης), την ώρα του μαθήματος και στη διάρκεια της 9ης εβδομάδας των μαθημάτων του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012. Υπήρξαν σχετικές οδηγίες προς τους φοιτητές και διδάσκοντες για τη διαδικασία συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων (για την αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας αυτής βλέπε σχετικά στην ενότητα 4.1.1.), που υποστηρίχθηκε οργανωτικά από τα μέλη Ε.Τ.Π. του Τμήματος.
- (δ) Οι πίνακες, που υποδείχθηκαν από την Α.ΔΙ.Π., με στοιχεία σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, το προσωπικό, τους φοιτητές, τους αποφοίτους, τη διάρκεια των σπουδών, το ερευνητικό έργο, κ.λ.π., συμπληρώθηκαν υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό της ΟΜ.Ε.Α. και του Προϊσταμένου σε παράλληλη συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη του προσωπικού του Τμήματος.

Τα στοιχεία και οι πληροφορίες, που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. όπου συλλέγονται, επεξεργάζονται και εξάγονται δεδομένα από τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και τα Απογραφικά Δελτία Μαθήματος και Διδασκόντα, από το αρχείο αποφάσεων συλλογικών οργάνων που τηρείται από τη Γραμματεία του Τμήματος, από τη βάση δεδομένων της ηλεκτρονικής γραμματείας και από τον οδηγό σπουδών του Τμήματος

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Από την πρώτη στιγμή που το Τμήμα αποφάσισε να προχωρήσει στην εσωτερική του αξιολόγηση και στην απαραίτητη για το σκοπό αυτό ανάπτυξη θεσμοθετημένων διαδικασιών αξιολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών, τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α. και ο Προϊστάμενος ενημέρωναν και συζητούσαν με τους εκπροσώπους των φοιτητών και τα υπόλοιπα μέλη του προσωπικού του Τμήματος, για την πορεία ολοκλήρωσης του έργου. Το πρώτο σχέδιο του κειμένου της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης διανεμήθηκε στα μέλη και συζητήθηκε εξαντλητικά στην με αριθ. πρωτ. 1755/4-12-2008 Γενική Συνέλευση του Τμήματος, όπου διαμορφώθηκε και εγκρίθηκε ομόφωνα η παρούσα τελική του μορφή.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάσθηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Τα θετικά στοιχεία, που παρουσιάσθηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης ήταν τα εξής :

- Η οργανωτική και λοιπή υποστήριξη της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης από την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π.), με τις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις, το προτεινόμενο ενιαίο Πρότυπο Σχήμα για τις εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης όλων των Τμημάτων των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως επίσης και τα υποδείγματα των πινάκων, των

ερωτηματολογίων και των απογραφικών δελτίων. Το υλικό αυτό, με μικρές κατά περίπτωση διαφοροποιήσεις, υπήρξε πράγματι μια ισχυρή μεθοδολογική βάση και πολλαπλά χρήσιμο για την υποστήριξη της όλης προσπάθειας.

- Η θετική στάση της συντριπτικής πλειοψηφίας τόσο των προπτυχιακών όσο και των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος έναντι των διαδικασιών αξιολόγησης της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου. Σε αυτά τα πλαίσια συμπληρώθηκαν το χειμερινό εξάμηνο 2011-12, 1.569, ενώ το εαρινό εξάμηνο 2011-12, 1.410 ερωτηματολόγια.
- Η θετική στάση της συντριπτικής πλειοψηφίας των μελών Ε.Π. του Τμήματος έναντι των διαδικασιών αξιολόγησης της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου. Σε αυτά τα πλαίσια συμπληρώθηκαν κατά το ακαδ. Έτος 2011- 2012 τα Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων, και τα Απογραφικά Δελτία Μαθήματος που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Εξάμηνο	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων	
	Δελτία Διδασκόντων	Δελτία Μαθημάτων	Δελτία Διδασκόντων	Δελτία Μαθημάτων
2011-2012 Χειμερινό	26 από 29 (90%)	43 από 43 (100%)	5 από 5 (100%)	5 από 5 (100%)
2011-2012 Εαρινό	36 από 36 (100%)	39 από 39 (100%)	7 από 7 (100%)	9 από 9 (100%)

- Η ενίσχυση της συνοχής του Τμήματος, με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του, για την αποτελεσματική ολοκλήρωση της διαδικασίας.
  - Το αποτέλεσμα της διαδικασίας και η ίδια η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, με τα στοιχεία που περιέχει. Υπό αυτό το πρίσμα μέσω της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων διαθέτει μια πλήρη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασής του, με το εκπαιδευτικό και ερευνητικό του προφίλ συνολικά, τα μέσα και τις δυνατότητές του για να ανταποκριθεί στην αποστολή και τους στόχους του.
- (α) Το μεγάλο πλήθος των στοιχείων που έπρεπε να συγκεντρωθούν και να αξιολογηθούν σε συνδυασμό με την αδυναμία γραμματειακής υποστήριξης μέσα στο Τμήμα. Σε αυτό το σημείο καθοριστικής σημασίας ήταν το Πληροφοριακό σύστημα του γραφείου υποστήριξης της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.
- (β) Ο μικρός αριθμός των μελών Ε.Π. και του προσωπικού διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, που είχαν το βάρος της υποστήριξης του συνόλου της διαδικασίας.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν μεταξύ άλλων στη διάρκεια υλοποίησης του έργου της εσωτερικής αξιολόγησης ήταν το μεγάλο πλήθος στοιχείων (κυρίως πρωτογενές υλικό από συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και απογραφικά δελτία) που πρέπει να συγκεντρωθούν, να αποθηκευτούν και να υποστούν κατάλληλη επεξεργασία, σε συνδυασμό με την αδυναμία διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης λόγω του μικρού αριθμού του διαθέσιμου προσωπικού του Τμήματος. Προτείνουμε λοιπόν την αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας ώστε να είναι δυνατή η ενσωμάτωση στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ όλων των απαραίτητων στοιχείων (όπως π.χ. από το Τμήμα Προσωπικού ή την Οικονομική Υπηρεσία) της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, καταναμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, βρίσκεται στην πόλη των Σερρών, πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού. Από το Σεπτέμβριο του 1993 το Τ.Ε.Ι. μεταφέρθηκε στις καινούργιες κτιριακές εγκαταστάσεις του, 500 μέτρα από το κέντρο της πόλης, που καλύπτουν έκταση 82.000 τ.μ. Στο χώρο αυτόν, βρίσκονται οι αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια, τα γραφεία του εκπαιδευτικού προσωπικού και η γραμματεία του Τμήματος, όπως επίσης και οι λοιπές κεντρικές υπηρεσίες του Τ.Ε.Ι. : διοικητικές υπηρεσίες, βιβλιοθήκη, γυμναστήριο εξοπλισμένο με όργανα για την άθληση των φοιτητών, συνεδριακό κέντρο με 2 αμφιθέατρα και αίθουσα συνεδριάσεων για την εξυπηρέτηση διεθνών και πανελληνίων συνεδρίων, καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Παράλληλα ολοκληρώθηκε η κατασκευή ενός ανοιχτού αμφιθεάτρου και τεσσάρων νέων κτιρίων που χρηματοδοτείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους. Στα νέα αυτά κτίρια αυτά στεγάζονται το φοιτητικό εστιατόριο και η λέσχη, οι αίθουσες διδασκαλίας και τα εργαστήρια των νέων τμημάτων, το κέντρο ξένων γλωσσών, το κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών και το ινστιτούτο δια βίου εκπαίδευσης. Για την ολοκλήρωση του κτιριολογικού προγράμματος του Ιδρύματος προβλέπεται ακόμη η κατασκευή φοιτητικής εστίας, και χώροι αθλοπαιδιών (για ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, τένις, κ.λ.π).

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τη διαχρονική εξέλιξη της στελέχωσης του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας σε εκπαιδευτικό προσωπικό και προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, σημειώνονται αναλυτικά στον πίνακα 1, της ενότητας 11. Πιο συγκεκριμένα, στο Τμήμα υπηρετούν σήμερα 13 μέλη Ε.Π., 2 μέλη προσωπικού διοικητικής υποστήριξης (στη γραμματεία του Τμήματος) και 5 μέλη Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.). Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του πίνακα 1, ο αριθμός των μελών Ε.Π. παραμένει περίπου σταθερός τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον πρέπει να σημειώσουμε ότι ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος (όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα 2) ανέρχεται σήμερα στους 2.593 φοιτητές, από τους οποίους οι 1.371 (ή ποσοστό 52,8%) φοιτούν σε κανονικό εξάμηνο σπουδών (μέχρι και 12^ο εξάμηνο). Αυτό σημαίνει ότι αναλογούν περίπου 200 εγγεγραμμένοι φοιτητές ανά μέλος Ε.Π. ή 105,5 ενεργοί φοιτητές ανά μέλος Ε.Π. του Τμήματος, αναλογία ιδιαίτερα υψηλή για ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Από τα στοιχεία αυτά αναδεικνύεται ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα του Τμήματος, η ανεπαρκής δηλαδή στελέχωσή του κυρίως σε εκπαιδευτικό προσωπικό αλλά και σε προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης. Δεδομένου ότι το Τμήμα υποστηρίζει με 240 περίπου ώρες διδασκαλίας την εβδομάδα τα μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, ο ελάχιστος αριθμός των μελών Ε.Π. που είναι απαραίτητος για την υποστήριξη αυτού του εκπαιδευτικού έργου πρέπει να είναι 20 περίπου μέλη Ε.Π. Στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνονται μέλη Ε.Π. υψηλότερης βαθμίδας, που επιπλέον χρειάζονται για την υποστήριξη των αναπτυξιακών στόχων του Τμήματος, δηλαδή : (α) την πλήρη λειτουργία των τριών κατευθύνσεων στο πρόγραμμα σπουδών, με την υποστήριξη επιπλέον μαθημάτων επιλογής και στους τρεις υφιστάμενους τομείς που προσωρινά από το ακαδ. Έτος 2011-12 σταμάτησαν να προσφέρονται λόγω έλλειψης πιστώσεων για πρόσληψη των απαραίτητων Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών και (β) την υποστήριξη των δύο προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών που προσφέρει το Τμήμα σήμερα.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων προσφέρει ένα πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και δύο μεταπτυχιακά προγράμματα: το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων το οποίο είναι ελληνόφωνο και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στον Του-

ρισμό και τη Φιλοξενία (MBA in Hospitality and Tourism) το οποίο είναι αγγλόφωνο. Κατ τα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών είναι με διδακτρα.

Ο αριθμός και η κατανομή τόσο των εγγεγραμμένων όσο και των εισερχομένων φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, σημειώνονται στους πίνακες 2, 3 και 4 αντίστοιχα.

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών παραμένει σχετικά σταθερός (331 φοιτητές για το ακαδ. Έτος 2011-12) αν και επηρεάστηκε από την εφαρμογή της βάσης του δέκα. Σημειώνεται, ωστόσο ότι και με την εφαρμογή της βάσης του 10, ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών ήταν ικανοποιητικός.

Ο αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών παραμένει περίπου σταθερός και ανέρχεται σήμερα στους 2.593 φοιτητές, από τους οποίους οι 1.222 (ή ποσοστό 52,8%) είναι εγγεγραμμένοι σε κανονικό, σύμφωνα με το τυπικό πρόγραμμα σπουδών, εξάμηνο των σπουδών τους.

Το ελληνόφωνο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων είναι ένα πολύ δημοφιλές πρόγραμμα όπως φαίνεται και από τον ιδιαίτερα ικανοποιητικό αριθμό αιτήσεων που προσελκύει κατά τα 3 έτη της λειτουργίας του (πίνακας 4.1). Αποτέλεσμα του υψηλού ενδιαφέροντος που επιδεικνύουν οι υποψήφιοι για το πρόγραμμα αυτό είναι η πλήρης κάλυψη των προσφερόμενων θέσεων. Σημαντικό για το Τμήμα είναι επίσης το γεγονός ότι το πρόγραμμα αυτό προσελκύει αιτήσεις από αποφοίτους πολλών και διαφορετικών τμημάτων. Η κάμψη που παρατηρείται στον αριθμό των αιτήσεων αποδίδεται στην οικονομική κρίση και εκτιμάται ότι ο αριθμός των αιτήσεων θα παραμείνει σχετικά σταθερός στο μέλλον. Ο αριθμός των αιτήσεων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων καθώς και ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφηκαν στο πρόγραμμα αυτό εμφανίζονται στον πίνακα 4.1.

Το αγγλόφωνο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στον Τουρισμό και τη Φιλοξενία απευθύνεται τόσο σε έλληνες όσο και σε ξένους απόφοιτους. Ο σχετικά μικρός αριθμός των αιτήσεων που προσέλυσε κατά το πρώτο έτος της υλοποίησής του δεν θεωρείται από το Τμήμα ενδεικτικός της δυναμικής του και αποδίδεται σε συγκυριακούς λόγους. Ιδιαίτερα η μη συμμετοχή ξένων αποφοίτων οι οποίοι εκδήλωσαν ενδιαφέρον για το πρόγραμμα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και στην αβεβαιότητα που κυριαρχούσε σχετικά με το οικονομικό μέλλον της χώρας κατά την περίοδο της προώθησης του προγράμματος αλλά και στο μικρό χρονικό διάστημα που είχε στη διάθεσή του το Τμήμα για την προώθηση του προγράμματος στις αγορές του εξωτερικού. Ο αριθμός των αιτήσεων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στον Τουρισμό και τη Φιλοξενία καθώς και ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφηκαν στο πρόγραμμα αυτό εμφανίζονται στον πίνακα 4.2.

Επιπλέον στοιχεία για τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και το πρώτο έτος λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού παρέχονται στην αντίστοιχη ενότητα.

Τέλος, διδακτορικοί φοιτητές δεν υπάρχουν, διότι το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει στα Τ.Ε.Ι. την απονομή διδακτορικών διπλωμάτων.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων ιδρύθηκε το 1979 και υπάγεται στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, το οποίο από το ακαδημαϊκό έτος 2001-02, σύμφωνα με το Νόμο 2916/2001 περί διάρθρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμισης θεμάτων τεχνολογικού τομέα αυτής, λειτουργεί ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα του Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης (σύμφωνα και με το άρθρο 2 του νόμου 3549/2007). Στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος (ΠΔ 689, ΦΕΚ Α, 201/1-9-1979) δεν υπάρχουν διατυπωμένοι οι σκοποί και οι στόχοι του. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 1 του νόμου 3549/2007 η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ίδρυματα (Α.Ε.Ι.), που έχουν ως αποστολή:

(α) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό.

- (β) Να συμβάλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και με σεβασμό στις πανανθρώπινες αξίες της δικαιοσύνης, της ειρήνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης.
- (γ) Να ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και αναπτυξιακών αναγκών της κοινωνίας με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.
- (δ) Να διαμορφώνουν, επιδιώκοντας συνεργασίες με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, απαραίτητες συνθήκες για την αναζήτηση και διάδοση νέας γνώσης και δημιουργία και ανάδειξη νέων ερευνητών και να συμμετέχουν στην αξιοποίηση της γνώσης και του ανθρώπινου δυναμικού για την ευημερία της χώρας και της διεθνούς κοινότητας.
- (ε) Να συμβάλουν στην εμπέδωση της ισότητας των φύλων και της ισοπολιτείας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Επιπλέον και σύμφωνα με την υπ' αριθμό 93364/Ε5 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1457/3-10-2006) το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Διοικητικής Επιστήμης με εξειδίκευση εφαρμογής στις επιχειρήσεις γενικά τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Με την ίδια υπουργική απόφαση προσδιορίζεται ότι : *‘Το Τμήμα έχει ως αποστολή την ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων και τη θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα στην επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων και την παροχή στους σπουδαστές του απαραίτητου θεωρητικού και πρακτικού υποβάθρου που θα εξασφαλίζει τη σφαιρική κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία’.*

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Αποστολή του Τμήματος είναι όσα σημειώνονται παραπάνω και ειδικότερα η εκπαίδευση στελεχών στα γνωστικά αντικείμενα της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, με τις εφαρμογές τους στον Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα. Το περιεχόμενο του νέου προγράμματος σπουδών του Τμήματος, που τέθηκε σε ισχύ από τον Σεπτέμβριο του 2011, είναι σχεδιασμένο προς την κατεύθυνση αυτή και συνδυάζει την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών, με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση. Πιο συγκεκριμένα, η διάρκεια των σπουδών είναι 8 (οκτώ) εξάμηνα. Σε όλα τα εξάμηνα πλην του τελευταίου, οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις, καθώς και ασκήσεις πράξης, μελέτες περίπτωσης, συμμετοχικά σεμινάρια και εκπόνηση μελετών. Το τελευταίο εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει κυρίως την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα και την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας που εξασφαλίζει την εμπάθυνση του τελειοφοίτου του Τμήματος σε ένα σοβαρό, επίκαιρο θέμα εφαρμοσμένης έρευνας ή αντικείμενο που έχει άμεση σχέση με την ειδικότητα των σπουδών. Όσον αφορά τις μεθόδους διδασκαλίας έμφαση δίνεται στην εργαστηριακή εξάσκηση των φοιτητών, στη μελέτη περιπτώσεων και στη συμμετοχική εργασία. Παράλληλα το επιστημονικό δυναμικό του Τμήματος διεξάγει τεχνολογική κυρίως έρευνα, όπως αυτή ορίζεται με το νέο θεσμικό πλαίσιο, και αναπτύσσει τεχνογνωσία και καινοτομίες στα επαγγελματικά πεδία.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Δεν υπάρχουν διατυπωμένοι στόχοι του τμήματος στο ΦΕΚ ίδρυσής του Τμήματος (ΠΔ 689, ΦΕΚ Α, 201/1-9-1979). Οι στόχοι που σημειώθηκαν στα προηγούμενα, είναι αυτοί που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν ΟΧΙ, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Σε γενικές γραμμές οι εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί στόχοι του τμήματος επιτυγχάνονται ως έναν βαθμό μέσω :

- (α) της διαρκούς προσπάθειας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του Τμήματος για τη διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου, με την καθιέρωση μηχανισμών αξιολόγησης της επίδοσης φοιτητών και διδασκόντων στα μαθήματα, στην πρακτική άσκηση και στην πτυχιακή εργασία,
- (β) της συμμετοχής των μελών Ε.Π. σε ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα, μέσω της οποίας

- στηρίζεται τόσο η ανάπτυξη έρευνας υψηλού επιπέδου όσο και η συνεργασία με άλλους φορείς,
- (γ) της αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών σε τακτά χρονικά διαστήματα, παίρνοντας υπόψη τόσο τις σύγχρονες εξελίξεις στην επιστήμη της Διοίκησης Επιχειρήσεων, όσο και τις τοπικές και εθνικές ανάγκες, μέσα από την αλληλεπίδραση με διάφορους παραγωγικούς φορείς,
  - (δ) της ανανέωσης του εργαστηριακού και ερευνητικού εξοπλισμού μέσα από εθνικά και κοινοτικά προγράμματα χρηματοδότησης και
  - (ε) της λειτουργίας επιτροπών από μέλη Ε.Π. οι οποίες εισηγούνται προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Τμήματος και την αναπροσαρμογή των στόχων του, όταν και όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο.

Η αποτελεσματικότητα όμως στην επίτευξη των στόχων αυτών θα μπορούσε να βελτιωθεί με την αντιμετώπιση των παραγόντων οι οποίοι σήμερα δρουν ανασταλτικά. Οι πιο σημαντικοί από τους παράγοντες αυτούς είναι :

- (α) η έλλειψη διδακτορικών σπουδών, που έχει ως αποτέλεσμα η έρευνα να υπολείπεται ποσοτικά των υπολοίπων αντιστοιχών τμημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο και το Τμήμα να στερείται των άριστων φοιτητών του, αφού αυτοί επιλέγουν την συνέχιση των σπουδών τους σε Ιδρύματα (εσωτερικού ή εξωτερικού),
- (β) ο μικρός αριθμός, το επιβαρυνόμενο διδακτικό ωράριο και τα αυξημένα διοικητικά καθήκοντα των μελών Ε.Π. του Τμήματος,
- (γ) η ελλιπής διοικητική και τεχνική υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων,
- (δ) η έλλειψη μηχανισμού παροχής κινήτρων στα μέλη Ε.Π. για έρευνα υψηλού επιπέδου και
- (ε) η ελλιπής χρηματοδότηση για την υποστήριξη των στρατηγικών και αναπτυξιακών στόχων του Τμήματος.

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Η τελευταία αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του προγράμματος σπουδών στα σύγχρονα δεδομένα, που τέθηκε σε ισχύ από το Σεπτέμβριο του 2011, έγινε σύμφωνα με την αποστολή και τους στόχους του Τμήματος, όπως αυτοί διατυπώθηκαν στα προηγούμενα. Από την άποψη αυτή δεν συντρέχει λόγος αναθεώρησής τους άμεσα. Ωστόσο, το νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και οι πιθανές σημαντικές περικοπές στη χρηματοδότηση του Τ.Ε.Ι. είναι ενδεχόμενο να επιβάλλουν την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, Το θέμα θα συζητηθεί εκ νέου όταν οι νέες συνθήκες λειτουργίας του Τμήματος είναι περισσότερο ξεκάθαρες, ως αυτονόητο καθήκον και υποχρέωση των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα ;

Θεσμοθετημένα είναι τα όργανα Διοίκησης του Τμήματος, δηλαδή : η Γενική Συνέλευση, το Συμβούλιο, ο Προϊστάμενος και οι Υπεύθυνοι των τριών Τομέων. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού και εκπροσώπους των φοιτητών. Στη Συνέλευση προεδρεύει ο Προϊστάμενος του Τμήματος. Το Συμβούλιο του Τμήματος απαρτίζεται από τον Προϊστάμενο, τους τρεις Υπεύθυνους των Τομέων, έναν εκπρόσωπο των Φοιτητών, και για ειδικά θέματα έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού. Επιπλέον στο Τμήμα λειτουργούν επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί για συγκεκριμένα έργα, όπως: η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (που ολοκλήρωσε το έργο της πρόσφατης αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών), η Επιτροπή για την αξιολόγηση των υποψηφίων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών (λειτουργεί κάθε χρόνο), η επιτροπή έκδοσης οδηγού σπουδών και ωρολογίου προγράμματος διδασκαλίας και εξετάσεων, η επιτροπή ιστοσελίδας και πλατφόρμας e-learning, οι Επιτροπές Εξέτασης Πτυχιακών Εργασιών (σε κάθε εξεταστική περίοδο), οι Υπεύθυνοι Πρακτικής Άσκησης και η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Δεν υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας ειδικά για το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το Τμήμα λειτουργεί το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του με βάση τον κανονισμό λειτουργίας του

Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας. Για τα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών υπάρχει ο κανονισμός λειτουργίας μεταπτυχιακών σπουδών του Τ.Ε.Ι καθώς και οι οδηγίες προγράμματος σπουδών που περιέχουν και τους κανόνες λειτουργίας των προγραμμάτων και παρατίθενται στο Παράρτημα

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το Τμήμα είναι οργανωμένο σε τρεις Τομείς, ως εξής : (α) Τομέας Πληροφορικής και Επιχειρησιακής Έρευνας, (β) Τομέας Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ και (γ) Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής. Κάθε τομέας είναι υπεύθυνος για τη διδασκαλία ενός αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού ανήκουν σε ένα από τους τρεις Τομείς.

Η διοίκηση του κάθε Τομέα ασκείται από τη Γενική Συνέλευση και τον Υπεύθυνο του Τομέα. Η Γενική Συνέλευση αποτελείται από τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, που ανήκουν στον Τομέα και εκπροσώπους των φοιτητών. Η Συνέλευση απαρτίζεται από τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού που ανήκουν στον Τομέα και εκπροσώπους των φοιτητών. Η διάρθρωση αυτή του Τμήματος σε τρεις Τομείς ακολουθεί την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του Σεπτεμβρίου του 2007 και ανταποκρίνεται στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή και τους στόχους του. Η στελέχωση των τριών Τομέων είναι η εξής:

Τομέας Μάνατζμεντ – Μάρκετινγκ:

- Πασχαλούδης Δημήτριος (Καθηγητής)
- Μουζά Άννα (Επικουρη Καθηγήτρια)
- Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης (Επικουρος Καθηγητής, Υπεύθυνος Τομέα)
- Γιοβάνης Νικόλαος (Επικουρος Καθηγητής)

Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής:

- Αθανάσιντας Αθανάσιος (Αναπληρωτής Καθηγητής, Υπεύθυνος Τομέα)
- Καρανάσιος Νικόλαος (Επικουρος Καθηγητής)
- Παντελίδης Παναγιώτης (Επικουρος Καθηγητής)

Τομέας Πληροφορικής και Επιχειρησιακής Έρευνας:

- Κεχρής Ευάγγελος (Καθηγητής),
- Δημητριάδης Σωτήριος (Αναπληρωτής Καθηγητής)
- Βράνα Βασιλική (Επικουρη Καθηγήτρια, Υπεύθυνη Τομέα)
- Φραγκίδης Γαρυφάλος (Καθηγητής Εφαρμογών)
- Χαψά Ξανθίπη (Καθηγήτρια Εφαρμογών)
- Καρακίτσιου Αθανασία, Καθηγήτρια Εφαρμογών

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Με την πρόσφατη αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, το περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων συμπληρώθηκε και εκσυγχρονίστηκε με βάση τις εξελίξεις στα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία, ενώ καταργήθηκαν κάποια μαθήματα και εισήχθησαν νέα. Το νέο αυτό αναμορφωμένο Πρόγραμμα Σπουδών, ανταποκρίνεται σε ικανοποιητικό βαθμό στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

3.1.1.1. Διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων διενήργησε κατά το παρελθόν έρευνα ανάμεσα στις τοπικές ελληνικές επιχειρήσεις, για να προσδιορίσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες - που κατά τη γνώμη των επιχειρήσεων - πρέπει να συγκεντρώνουν οι πτυχιούχοι του Τμήματος. Τα αποτελέσματα της έρευνας είχαν ληφθεί υπόψη στις αναμορφώσεις του προγράμματος σπουδών του 2007 και του 2011 και παρουσιάζονται αναλυτικά στην προηγούμενη έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης. Στο σημείο αυτό όμως είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι η ομάδα εξωτερικών αξιολογητών που επισκέφθηκε το Τμήμα τον Ιανουάριο 2010 στα πλαίσια της εξωτερικής του αξιολόγησης με βάση τις οδηγίες της ΑΔΙΠ βρίσκει ότι το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνεται στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης (σελ. 9) σημειώνεται ότι:

«Based on the information received about employment of graduates and as far as the Committee was able to establish, the curriculum does meet its goals. From testimonials by alumni interviewed by the Committee, nearly all of the graduates are successfully employed; mostly in the private sector. This is additionally highlighted in the internal evaluation report where some information is given regarding graduate destination statistics. Furthermore, the opinion of graduates interviewed suggests that the Greek employment market appreciates the knowledge and values the skills they have acquired in this programme»

Και παρακάτω (σελ. 10):

«Overall the Committee believes that the current curriculum meets the international standards for Economic and Business programmes as it is evident not only from our own experience but from the fact that graduates are able to successfully compete in the employment market or progress their studies in a number of Greek and other European Institutions (Calabria University, Italy, Gadiff University, UK, TEI Kavala/Creenwich etc.)».

3.1.1.2. Διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών.

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ίσχυε μέχρι πρόσφατα και συγκεκριμένα το άρθρο 26 του Ν. 1404/83, το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να αναθεωρείται κάθε τρία χρόνια ενώ με την υπουργική απόφαση υπ' αριθμό 46350/Ε5 (ΦΕΚ Β', 625/18-5-2006) καθορίζονται οι γενικοί ενιαίοι κανόνες για την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. Σε εφαρμογή των παραπάνω, η τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος ολοκληρώθηκε πρόσφατα και το νέο πρόγραμμα σπουδών ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

3.1.1.3. Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών.

Το νέο πρόγραμμα σπουδών και οι μεταβατικές διατάξεις που ισχύουν για την εφαρμογή του, διατίθενται από την ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.teiser.gr/business/>)

3.1.1.4. Διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων.

Στα πλαίσια της διαδικασίας παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας έχει διενεργηθεί έρευνα από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας το 1998 για την αποκατάσταση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων που αποφοίτησαν από το 1982 έως το 1997.

Παρόμοια έρευνα διενεργήθηκε μετέπειτα, κατά το χρονικό διάστημα Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2006 από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με τη μέθοδο της τηλεφωνικής συνέντευξης σε δείγμα 294 αποφοίτων του Τμήματος, που αποφοίτησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999 – 2004. Τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας εκείνης παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος. Με δεδομένη την αλλαγή της οικονομικής κατάστασης της χώρας είναι πολύ πιθανό ότι τα ευρήματα των προηγούμενων ερευνών δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή δεινή πραγματικότητα και για το λόγο αυτό θα πρέπει να διεξαχθεί στο μέλλον αντίστοιχη μελέτη για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων των πρόσφατων ετών.

3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Η δομή, η συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του νέου αναμορφωμένου Προγράμματος Σπουδών, που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, κρίνονται ικανοποιητικές και ανταποκρίνονται σε σημαντικό βαθμό στους στόχους του Τμήματος, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

3.1.2.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το σύνολο των μαθημάτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών διαρθρώνεται σε 3 κατηγορίες, ως εξής : (α) Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ), σε ποσοστό 20,3% (ή 12 μαθήματα σε σύνολο 59 μαθημάτων), (β) Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ), σε ποσοστό 39,0 % (ή 23 μαθήματα σε σύνολο 59 μαθημάτων) και (γ) Μαθήματα Ειδίκευσης (ΜΕ), σε ποσοστό 40,7 % (ή 24 μαθήματα σε σύνολο 59 μαθημάτων).

3.1.2.2 Πόσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρονται ;

Από το σύνολο αυτό των μαθημάτων, τα 24 μαθήματα είναι κατ' επιλογή υποχρεωτικά. Δυστυχώς λόγω έλλειψης πιστώσεων για πρόσληψη των απαραίτητων Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 δεν προσφέρονται όλα τα μαθήματα επιλογής παρά ένα μικρό μόνο ποσοστό (6-7 μαθήματα) από τα μόνιμα μέλη Ε.Π. του Τμήματος.

3.1.2.3 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Από το σύνολο αυτό των μαθημάτων, τα 35 μαθήματα (ή ποσοστό 59,3%) είναι υποχρεωτικά και 24 μαθήματα (ή ποσοστό 40,7%) είναι κατ' επιλογή υποχρεωτικά.

3.1.2.4 Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Στα Τ.Ε.Ι. τα μαθήματα κατηγοριοποιούνται σε τρεις ομάδες: Μαθήματα Γενικής Υποδομής, Μαθήματα Ειδικής Υποδομής και Μαθήματα Ειδικότητας. Στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ισχύουν τα εξής:

	Αριθμός μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών	% των μαθημάτων
Μαθήματα Γενικής Υποδομής	12	20,3%
Μαθήματα Ειδικής Υποδομής	23	39,0%
Μαθήματα Ειδικότητας	24	40,7%

3.1.2.5 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών κατανέμονται ως εξής : (α) Θεωρητική διδασκαλία, σε ποσοστό 51,6% (ή 99 ώρες σε σύνολο 192 ωρών), (β) Ασκήσεις Πράξης, σε ποσοστό 38,0% (ή 73 ώρες σε σύνολο 192 ωρών) και (γ) Εργαστήρια, σε ποσοστό 10,4% (ή 20 ώρες σε σύνολο 192 ωρών).

3.1.2.6 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Για την οργάνωση και συντονισμό της ύλης ακολουθείται το πρόγραμμα σπουδών και ο υπεύθυνος του μαθήματος σε συνεργασία με τον υπεύθυνο τομέα συντονίζει την ύλη. Τα περιγράμματα μαθημάτων του νέου προγράμματος σπουδών, που ισχύει από τον Σεπτέμβριο του 2011, περιλαμβάνουν επιπλέον των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και το χρονικό προγραμματισμό της διδασκαλίας της ύλης του μαθήματος. Όπως προκύπτει από τις αποκρίσεις στα απογραφικά δελτία των μαθημάτων δεν παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων.

3.1.2.7 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων. Ωστόσο από το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 οι φοιτητές δηλώνουν πρώτα τα μαθήματα του τρέχοντος εξαμήνου τους, στη συνέχεια τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων στα οποία έχουν αποτύχει (εφόσον αυτά προσφέρονται) και μετά τα μαθήματα των επόμενων εξαμήνων.

3.1.2.8 Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποιά είναι αυτά;

Δεν υπάρχουν μαθήματα που προσφέρονται από άλλα προγράμματα σπουδών, και επίσης δεν προσφέρονται μαθήματα σε άλλα προγράμματα σπουδών.

3.1.2.9 Ποιές ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα;

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει το μάθημα «Ξένη Γλώσσα για Διοίκηση Επιχειρήσεων», το οποίο είναι υποχρεωτικό μάθημα του Δ' εξαμήνου. Το μάθημα προσφέρεται σήμερα στα Αγγλικά, με την προοπτική να προσφέρονται και Γερμανικά, ανάλογα με το διαθέσιμο προσωπικό του Κέντρου Ξένων Γλωσσών του Ιδρύματος.

3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Με τη λήξη κάθε εξαμήνου ακολουθεί μία εξεταστική περίοδος, Α' εξεταστική περίοδος του χειμερινού εξαμήνου και Α' εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου. Τον Σεπτέμβριο διεξάγεται η Β (επαναληπτική) εξεταστική περίοδος και για το χειμερινό και για το εαρινό εξάμηνο. Το σύστημα των εξετάσεων, αν και κρίνεται γενικά ως ικανοποιητικό, βρίσκεται υπό διαρκή παρακολούθηση ώστε να βελτιώνεται συστηματικά, τόσο ως προς το περιεχόμενο (ποιότητα, βαθμός δυσκολίας θεμάτων, καλλιέργεια κριτικής σκέψης κ.λπ.), όσο και ως προς τις μεθόδους, την αντικειμενικότητα και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών. Τα επί μέρους χαρακτηριστικά του εξεταστικού συστήματος, περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια.

3.1.3.1. Τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών.

Από τα απογραφικά δελτία των μαθημάτων προκύπτει ότι χρησιμοποιούνται οι παρακάτω τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών : (α) Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου σε 43 μαθήματα (ή ποσοστό 97,73%), (β) Κατ' οίκον εργασία σε 21 μαθήματα (ή ποσοστό 47,73%), (γ) Προφορική παρουσίαση εργασίας σε 9 μαθήματα (ή ποσοστό 20,45%), (δ) Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις σε 21 μαθήματα (ή ποσοστό 47,73%) και (ε) άλλοι τρόποι αξιολόγησης σε 2 μαθήματα (ή ποσοστό 4,55%). Σε κανένα μάθημα δεν χρησιμοποιείται προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (εκτός από τις περιπτώσεις φοιτητών που παρουσιάζουν βεβαιωμένα από τις αρμόδιες ιατρικές αρχές μαθησιακά προβλήματα) ή πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση).

3.1.3.2. Διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών.

Στα θέματα των εξετάσεων αναγράφεται η βαθμολογική βαρύτητα κάθε θέματος. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων καταχωρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας από τον διδάσκοντα μέσω του διαδικτύου, ενώ μέσω διαδικτύου ενημερώνονται και οι φοιτητές για την επίδοσή τους στις εξετάσεις. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, οι διδάσκοντες είναι διαθέσιμοι να συζητήσουν με τους φοιτητές το γραπτό τους και να δώσουν διευκρινήσεις σχετικά με τις σωστές απαντήσεις και τον τρόπο προσμέτρησης της βαθμολογίας. Σε περιπτώσεις που ο φοιτητής μετά τη συζήτηση με τον διδάσκοντα διατηρεί επιφυλάξεις για την ορθότητα της αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητήσει αναβαθμολόγηση, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 3, του άρθρου 14, του ν. 3549/2007.

3.1.3.3. Οργάνωση της εξεταστικής διαδικασίας.

Στο Τμήμα υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία, που σε γενικές γραμμές κρίνεται ως ικανοποιητική, η οποία τηρείται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος και ρυθμίζει το διαδικαστικό μέρος για τη διεξαγωγή των εξετάσεων. Σκοπός της διαδικασίας είναι να εξασφαλιστεί η ομαλή διενέργεια των γραπτών εξετάσεων κατά τη διάρκεια των τεσσάρων εξεταστικών περιόδων. Πιο συγκεκριμένα, η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει : (α) τον ορισμό επιτηρητών σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών που δήλωσαν το μάθημα, (β) τον ορισμό ενός μέλους Ε.Π. ως επόπτη και ενός μέλους Ε.Τ.Π. ως βοηθού επόπτη για κάθε μία από τις δύο εξεταστικές βάρδιες, (γ) οδηγίες που δίνονται στους επιτηρητές σχετικά με την διαδικασία της επιτήρησης όπως επίσης και τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν σε περίπτωση προβλημάτων και (δ) την τήρηση αρχείου θεμάτων για κάθε μάθημα. Επιπρόσθετα σε αυτά τα πλαίσια πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου ο Προϊστάμενος του τμήματος ενημερώνει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την ορθή οργάνωση της εξεταστικής διαδικασίας (αποστολή οδηγιών και διαδικασίας εξετάσεων).

3.1.3.4. Διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/ διπλωματικής εργασίας και προδιαγραφές της ποιότητάς της.

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα του προγράμματος σπουδών, διεξάγεται με την επίβλεψη εκπαιδευτικού προσωπικού και επικεντρώνεται στην εφαρμογή των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος και περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α. Η πτυχιακή εργασία ανατίθεται σε φοιτητή του Τμήματος εφόσον ο φοιτητής έχει συμπληρώσει τουλάχιστον : (α) έξι (6) εξάμηνα σπουδών και (β) 160 διδακτικές μονάδες. Η διαδικασία ανάθεσης και επίβλεψης της πτυχιακής εργασίας, περιγράφονται αναλυτικά στον «οδηγό εκπόνησης πτυχιακής εργασίας» που διατίθεται από τον δικτυακό χώρο του Τμήματος.

3.1.3.5 Προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/ διπλωματική εργασία; Ποιες;

Οι οδηγίες και οι προδιαγραφές ποιότητας που πρέπει να τηρούνται για τη συγγραφή της, περιγράφονται αναλυτικά στον «οδηγό εκπόνησης πτυχιακής εργασίας» που διατίθεται από τον δικτυακό χώρο του Τμήματος.

3.1.4. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;
3.1.4.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματός μας, μέσω του προγράμματος κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus. Οι επισκέψεις αυτές συνήθως διαρκούν πέντε ημέρες και οι φιλοξενούμενοι καθηγητές προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες διάρκειας πέντε ωρών. Ειδικότερα, την περίοδο 2008 – 2012 φιλοξενήθηκαν μέσω του προγράμματος Erasmus 8 καθηγητές από συνεργαζόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού (η κατανομή ανά έτος παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα).

Αντίστοιχα, μέλη Ε.Π. του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus και δίδαξαν σε συνεργαζόμενα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Το θεσμικό πλαίσιο των επισκέψεων είναι το ίδιο. Την περίοδο 2008 – 2012 έγιναν συνολικά 11 επισκέψεις από μέλη Ε.Π. του Τμήματος σε συνεργαζόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού (η κατανομή ανά έτος παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα).

Γενικά παρατηρείται μία αυξητική τάση τόσο των επισκέψεων με σκοπό τη διδασκαλία διδασκόντων από το εξωτερικό στο Τμήμα μας, όσο και μελών Ε.Π. του Τμήματος στο εξωτερικό. Αυτό αποτελεί ένδειξη της βελτίωσης της επίδοσης του Τμήματος σε ζητήματα διεθνοποίησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Η βελτίωση αυτή οφείλεται αφενός στην αναγνώριση της σημασίας της διεθνοποίησης των δραστηριοτήτων του Τμήματος και αφετέρου στις σημαντικές σχέσεις συνεργασίας σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ζητήματα που έχουν τα μέλη Ε.Π. του Τμήματος με συναδέλφους από το εξωτερικό.

Παρόλα αυτά, οι επιδόσεις που επιτυγχάνονται στον τομέα αυτό κρίνονται μέτριες και θα πρέπει να γίνουν περισσότερες και πιο συστηματικές προσπάθειες. Ωστόσο, θεσμικά ζητήματα σε σχέση με την κινητικότητα ακαδημαϊκού προσωπικού (π.χ. ελλιπής χρηματοδότηση, χαμηλή αποζημίωση μετακινούμενων, όροι μετακίνησης, κλπ.), όπως και οι αυξημένες υποχρεώσεις των διδασκόντων (π.χ. προετοιμασία υλικού διδασκαλίας στην ξένη γλώσσα, αναπλήρωση μαθημάτων που χάνονται στο πρόγραμμα του Ιδρύματος, κλπ.) δυσχεραίνουν πολύ τις προσπάθειες αύξησης των επιδόσεων στον τομέα αυτό.

Τέλος, σημειώνεται ότι η πρόσκληση διδασκόντων από το εξωτερικό να παραμείνουν και να διδάξουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (π.χ. ένα εξάμηνο ή ένα ακαδημαϊκό έτος) εμπεριέχει πολλά προβλήματα που σχετίζονται κυρίως με τις πολύ χαμηλές αμοιβές και το ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο.

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	Σύνολο
Μέλη Ακαδημαϊκού Προσωπικού του Τμήματος που μετακινήθηκαν σε ξένο πανεπιστήμιο	1	2	3	5	11
Μέλη Ακαδημαϊκού Προσωπικού άλλων πανεπιστημίων που μετακινήθηκαν στο Τμήμα	1	2	2	3	8

3.1.4.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Αλλοδαποί φοιτητές συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του Τμήματος με το πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus. Ειδικότερα, την περίοδο 2008 – 2012 φιλοξενήθηκαν 45 φοιτητές από συνεργαζόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού (η κατανομή ανά έτος παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα). Η τάση είναι σημαντικά αυξητική και αυτό οφείλεται στη σημαντική προσπάθεια που κάνει το Ίδρυμα και το Τμήμα να προσελκύσει ενδιαφερόμενους φοιτητές και να τους προσφέρει υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικές και λοιπές υπηρεσίες (διαμονής, ψυχαγωγίας, κλπ.). Ο αυξανόμενος αριθμός εισερχόμενων φοιτητών αποτελεί ένδειξη της ικανοποίησής τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι στους φοιτητές από το εξωτερικό διδάσκονται μαθήματα στην αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Η εκπαιδευτικές επισκέψεις μελών Ε.Π. του Τμήματος σε άλλα συνεργαζόμενα Ιδρύματα έχουν συμβάλει στην αύξηση των επιδόσεων του Τμήματος στην διεθνοποίησή του μέσω εκπαιδευτικών συνεργασιών και ανταλλαγών.

Αντίστοιχα, φοιτητές του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα φοιτητικής κινητικότητας Erasmus κατά την περίοδο 2008 – 2012. Συνολικά 24 φοιτητές διενήργησαν ένα ή δυο εξάμηνα σπουδών σε συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού (η κατανομή ανά έτος παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα). Η συμμετοχή φοιτητών του Τμήματος παρουσιάζεται στάσιμη και σε αυτό συντελούν

διάφοροι παράγοντες, όπως η οικονομική κρίση, η χαμηλή χρηματοδότηση που λαμβάνουν, η νοοτροπία των φοιτητών, γλωσσική ανεπάρκεια (ειδικά για χώρες που δεν προσφέρουν μαθήματα στα αγγλικά), κ.λ.π.

Το Τμήμα θα συνεχίσει τις προσπάθειες προσέλκυσης αλλοδαπών φοιτητών και ενθάρρυνσης ελλήνων φοιτητών να συμμετάσχουν σε προγράμματα φοιτητικών ανταλλαγών με σκοπό να βελτιώσει περισσότερο τις επιδόσεις του σε αυτόν τον τομέα.

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε ξένο πανεπιστήμιο	7	8	4	5	24
Επισκέπτες φοιτητές ξένων πανεπιστημίων στο Τμήμα	3	5	16	22	46

3.1.4.3 Πόσα και ποιά μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Μαθήματα που διδάσκονται σε ξένη γλώσσα και προσφέρονται στους φοιτητές Erasmus και μπορεί να τροποποιούνται μερικώς από το ένα έτος στο άλλο, ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος και των εισερχόμενων φοιτητών Erasmus είναι μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Corporate Social Responsibility & Ethics
- Human Resource Management
- E-business
- International Management & Marketing
- Organizational Behaviour
- Marketing
- Small Business Management
- Business Information Systems
- Microeconomics
- Macroeconomics
- Research Project
- Dissertation

3.1.4.4 Σε πόσα (και ποιά) προγράμματα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας (π.χ. ERASMUS, LEONARDO, TEMPUS, ALPHA) σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών συμμετέχει το Τμήμα;

Το Τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα ακαδημαϊκών επισκέψεων/ ανταλλαγών Erasmus. Στοιχεία για τις μετακινήσεις διδασκόντων και φοιτητών παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες, 3.1.4.1 και 3.1.4.2 αντίστοιχα.

Το Τμήμα έχει συμμετάσχει σε προτάσεις Tempus, είτε ως εταίρος είτε ως συντονιστής, χωρίς επιτυχία μέχρι τώρα. Ειδικότερα, την περίοδο 2008-2012 το Τμήμα έχει συμμετάσχει σε 7 προτάσεις Tempus. Πρόθεση του Τμήματος είναι να συμμετάσχει από την τρέχουσα ακαδημαϊκή περίοδο σε προτάσεις του προγράμματος Life Long Learning (Erasmus, Leonardo, Grundtvig, ICT).

3.1.4.5 Υπάρχουν συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού; Ποιές;

Το Τμήμα έχει συνεργασία με τα ακόλουθα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού: Kymenlasko Polytechnic (Φιλανδία), Instituto Politecnico do Porto (Πορτογαλία), Technical University of Lodz (Πολωνία), Universita Deglj Studi della Calabria (Ιταλία), Universita Degli studi de Bologna (Ιταλία), Universita Degli studi di Bari (Ιταλία), FH Wilhelmshaven (Γερμανία), FH Wismar (Γερμανία), FH Zittau (Γερμανία), IUT de Marne la Valle (Γαλλία), University of Plovdiv (Βουλγαρία), Vilnius Gediminas Technical University (Λιθουανία), American University of Bulgaria (Βουλγαρία), South-

West University “Neofit Rilski” (Βουλγαρία), Instituto Politécnico do Cávado e do Ave (Πορτογαλία), University of Economics in Katowice (Πολωνία), International Business Academy (Δανία), University of Agribusiness and Rural Development (Βουλγαρία), Katho University (Βέλγιο), Liepaja University (Λετονία), Ventspils University College (Λετονία).

Σημειώνεται ότι συνεργασίες με τα ακόλουθα ιδρύματα έγιναν κατά τη διάρκεια της περιόδου 2008-2012: American University of Bulgaria (Βουλγαρία), South-West University “Neofit Rilski” (Βουλγαρία), Instituto Politécnico do Cávado e do Ave (Πορτογαλία), University of Economics in Katowice (Πολωνία), International Business Academy (Δανία), University of Agribusiness and Rural Development (Βουλγαρία), , Escola de Gestao de Lisboa (Πορτογαλία), Katho University (Βέλγιο), Liepaja University (Λετονία), Ventspils University College (Λετονία).

3.1.4.6 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών; Ποιές;

Δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.

3.1.4.7 Εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS);

Στο Τμήμα μας εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS) γεγονός που επιτρέπει τη συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η συμμετοχή αυτή αφορά τις εξής περιπτώσεις: (α) τη φιλοξενία φοιτητών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών SOCRATES/ ERASMUS και (β) τη φοίτηση ατόμων από γειτονικές χώρες (πρόκειται για άτομα που δεν έχουν εισαχθεί με τη διαδικασία των πανελληνίων γενικών εξετάσεων, αλλά με απευθείας εγγραφή στο Τμήμα μέσω διακρατικών συνεργασιών).

Το Τμήμα έχει προχωρήσει στη μελέτη εφαρμογής και από το επόμενο εξάμηνο θα εφαρμόσει το Συμπλήρωμα Διπλώματος (Diploma Supplement).

3.1.4.8 Υπάρχουν και διανέμονται ενημερωτικά έντυπα εφαρμογής του συστήματος ECTS;

Το σύστημα ECTS περιγράφεται στον οδηγό σπουδών του Τμήματος και δεν υπάρχουν, ούτε διανέμονται ξεχωριστά φυλλάδια. Στον οδηγό σπουδών του Τμήματος περιγράφεται γενικά το σύστημα ECTS και περιλαμβάνονται οι μονάδες ECTS που αντιστοιχούν στα μαθήματα.

Οι φοιτητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus λαμβάνουν επιπλέον τον οδηγό για φοιτητές Erasmus που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λαμβάνουν επιπλέον προφορική ενημέρωση για το σύστημα ECTS, ώστε να κατανοήσουν τα ζητήματα αναγνώρισης μαθημάτων.

3.1.5. Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

3.1.5.1 Υπάρχει ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών; Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;

Σύμφωνα με τη δομή και τη διάρκεια σπουδών του Τμήματος, το τελευταίο (8^ο) τυπικό εξάμηνο περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση, διάρκειας 6 μηνών, η οποία είναι υποχρεωτική και πραγματοποιείται εφόσον ο φοιτητής έχει συγκεντρώσει 180 Διδακτικές Μονάδες.

3.1.5.2 Αν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική, ποιο ποσοστό των φοιτητών την επιλέγει; Πώς κινητοποιείται το ενδιαφέρον των φοιτητών;

Η πρακτική είναι υποχρεωτική για όλους.

3.1.5.3 Πώς καλλιεργείται το ενδιαφέρον των φοιτητών σε περίπτωση που η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική;

Το ενδιαφέρον των φοιτητών κινητοποιείται μέσω των εκδηλώσεων από το γραφείο ΔΑΣΤΑ και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης. Συγκεκριμένα, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 στα πλαίσια της ενημέρωσης των φοιτητών για την Πρακτική Άσκηση του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, πραγματοποιήθηκαν επτά συναντήσεις με τους φοιτητές (17-5-2011, 31-10-2011, 3-11-2011, 25-5-2012, 30-4-2012, 4-12-2012, 7-12-2012).

Οι φοιτητές έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και έκαναν σχετικές ερωτήσεις αναφορικά με τις προϋποθέ-

σεις υπό τις οποίες μπορούν να κάνουν την Πρακτική τους Άσκηση, τις υποχρεώσεις που έχουν στα πλαίσια της άσκησης τους και τις επιχειρήσεις στις οποίες μπορούν να απασχοληθούν. Πολλοί φοιτητές εκδήλωσαν την επιθυμία να εργαστούν σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις, οπότε ξεκίνησε η διερεύνηση κατά πόσο οι επιχειρήσεις αυτές μπορούσαν να τους απασχολήσουν. Οι υπεύθυνοι της Πρακτικής Άσκησης ήταν σε συνεχή επικοινωνία με τους φοιτητές και δόθηκαν συμβουλές σχετικά με το βιογραφικό και την συνέντευξη την οποία θα περνούσαν.

3.1.5.4 Πώς έχει οργανωθεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος; Ποιά είναι η διάρκεια της; Υπάρχει σχετικός εσωτερικός κανονισμός;

Η πρακτική άσκηση έχει οργανωθεί με βάση διαδικασίες και από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Πιο συγκεκριμένα, η πρακτική άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται σε φορείς του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Μέσω του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης ενημερώνονται οι φοιτητές για τις διαθέσιμες θέσεις πρακτικής άσκησης, η οποία διαρκεί 6 μήνες. Αναλυτικές οδηγίες σχετικά με την διάρκεια και τον εσωτερικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στο http://www.teiser.gr/praktikiaskisi/index.php?menu_id=22

3.1.5.5 Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών;

Η έγκαιρη ενημέρωση και προετοιμασία των φοιτητών για την ολοκλήρωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών που προηγούνται της έναρξης της πρακτικής άσκησης. Για το λόγο αυτό:

- Το Τμήμα οργανώνει συστηματικά ενημερωτικές συναντήσεις με τους φοιτητές σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, πριν το τέλος κάθε εξαμήνου.
- Ενημερώνει περιοδικά τον πίνακα ανακοινώσεων που είναι αφιερωμένος μόνο στην Πρακτική Άσκηση.
- Οι υπεύθυνοι της Πρακτικής Άσκησης επικοινωνούν μέσω e-mail με τους φοιτητές που δήλωσαν ότι θα κάνουν Πρακτική Άσκηση, ώστε να ενημερώνουν για σημαντικές υποχρεώσεις τους (ημερομηνίες έναρξης, διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί), να απαντούν σε ερωτήματα που τίθενται από μέρους των φοιτητών και να παρέχουν συμβουλές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να επιλέξουν την επιχείρηση που θα κάνουν την Πρακτική τους Άσκηση.

3.1.5.6 Σε ποιές ικανότητες εφαρμογής γνώσεων στοχεύει η πρακτική άσκηση; Πόσο ικανοποιητικά κρίνετε τα αποτελέσματα; Πόσο επιτυχής είναι η εξοικείωση των ασκουμένων με το περιβάλλον του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Σκοπός της πρακτικής άσκησης είναι η εμπέδωση και πρακτική εφαρμογή των γνώσεων των προηγούμενων εξαμήνων, η παροχή δυνατότητας ανάπτυξης πρωτοβουλιών, η δυνατότητα ανάπτυξης ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και ομαδικής εργασίας και γενικά κρίνεται ως ικανοποιητική. Η πρακτική άσκηση διευκολύνει τους φοιτητές να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις τους σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, να αναπτύξουν δεξιότητες και να αποκτήσουν την πρώτη τους επαγγελματική εμπειρία. Οι υπεύθυνοι της Πρακτικής Άσκησης καταβάλλουν προσπάθεια ώστε να γίνει κατανοητό από τους φοιτητές να αναζητούν τη θέση της πρακτικής τους άσκησης με βάση τα παραπάνω κριτήρια.

Με βάση διενέργεια έρευνας που διεξήχθη ανάμεσα στους φοιτητές που πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση, τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά. Στη συμπλήρωσή του συμμετείχαν 189 φοιτητές, από τους οποίους οι 74 ήταν άνδρες και οι 115 γυναίκες. Το 60% ήταν στο 7ο εξάμηνο φοίτησης ενώ οι υπόλοιποι σε μεγαλύτερα. Το 95% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι γνωρίζουν τους στόχους της Πρακτικής Άσκησης. Το 80% δήλωσε ότι θέλουν να επιλέξουν επιχείρηση για την υλοποίηση της ΠΑ με κριτήριο τον κλάδο που τους ενδιαφέρει, το 62% με κριτήριο την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους, το 46% να είναι κοντά στον τόπο κατοικίας τους και το 41% είχε κριτήριο τις καλύτερες αμοιβές. Σημειώνεται ότι οι ερωτώμενοι μπορούσαν να επιλέξουν πάνω από μια επιλογή. Διαπιστώθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών επιθυμεί να κάνει την Πρακτική Άσκηση στον Ιδιωτικό Τομέα (60%) και ιδιαίτερα σε Τράπεζες και Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών. Παρόλα αυτά, ενισχυμένο ήταν και το ενδιαφέρον για την πραγματοποίηση της ΠΑ σε Δημόσιους Οργανισμούς (40%). Το 30% είχε αποφασίσει σε ποια επιχείρηση θα κάνει ΠΑ και από αυτούς το 43% είχε ήδη επικοινωνήσει με την επιχείρηση στην οποία επρόκειτο να απασχοληθεί και το 42% γνώριζε τις υποχρε-

ώσεις και τις αρμοδιότητες που θα είχε στην επιχείρηση.

3.1.5.7 Συνδέεται το αντικείμενο απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας;

Δεν είναι απαραίτητη η σύνδεση του αντικείμενου απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας. Εντούτοις αποτελεί καλή πρακτική και προτείνεται η συγκεκριμένη διασύνδεση ώστε να είναι πιο εύκολη και πιθανή μια μετέπειτα συνεργασία του φοιτητή με την εταιρεία.

3.1.5.8 Δημιουργούνται με την πρακτική άσκηση ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων;

Υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις που με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης οι εργοδότες προτείνουν στους ασκούμενους να συνεχίσουν την εργασία τους στην επιχείρηση.

3.1.5.9 Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών.

3.1.5.10 Ποιες πρωτοβουλίες αναλαμβάνει το Τμήμα προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο);

Το Τμήμα αναπτύσσει δίκτυο συνεργαζόμενων επιχειρήσεων και συμμετέχει σε δράσεις της πρακτικής άσκησης προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο).

3.1.5.11 Υπάρχει στενή συνεργασία και επαφή μεταξύ των εκπαιδευτικών / ελλοπών του Τμήματος και των εκπροσώπων του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Οι εκπαιδευτικοί – ελλοπτες του Τμήματος συνεργάζονται στενά με τον φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης με γνώμονα την ενδυνάμωση της διαδικασίας της πρακτικής άσκησης.

3.1.5.12 Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης; Ποιες;

Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης. Αναλυτικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες από το <http://www.teiser.gr/praktikiaskisi/>

3.1.5.13 Πώς παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι ασκούμενοι φοιτητές;

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος παρακολουθείται και ελέγχεται από τους υπευθύνους πρακτικής άσκησης. Για κάθε ασκούμενο φοιτητή υπάρχει ένας ελλοπτης πρακτικής άσκησης, μέλος Ε.Π. του Τμήματος. Η παρακολούθηση και έλεγχος της επίδοσης του φοιτητή στη διάρκεια της πρακτικής του άσκησης γίνεται τόσο στο φορέα, από το αντίστοιχο μέλος του, που ορίζεται ως υπεύθυνος και καταγράφει την παρουσία και την επίδοση του φοιτητή, όσο και από το Τμήμα, μέσω του ελλοπτη της πρακτικής άσκησης, ο οποίος επίσης αξιολογεί το φοιτητή. Ο ελλοπτης μέλος Ε.Π. του Τμήματος επισκέπτεται, αν κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο, το φορέα υλοποίησης της πρακτικής άσκησης του φοιτητή για να αξιολογήσει και από κοντά την εξέλιξη της πρακτικής άσκησης ή να επιλύσει προβλήματα που είναι πιθανό να παρουσιαστούν.

Οι φοιτητές του Τμήματος, που στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας ολοκλήρωσαν την πρακτική τους άσκηση σημειώνονται στον πίνακα που ακολουθεί. Πρόκειται συνολικά για 643 Φοιτητές ή κατά μέσον όρο 128,6 Φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος.

Φοιτητές που έκαναν Πρακτική Άσκηση κατά τα Ακαδημαϊκά Έτη 2007-2011

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Φοιτητών
2007-08	132
2008-09	154
2009-10	90
2010-11	113
2011-12	154
Σύνολο	643

3.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο Τμήμα λειτουργούν δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών: (α) το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και (β) το MBA in Hospitality and Tourism που περιγράφονται εκτενέστερα παρακάτω. Η σχετική δυνατότητα παρέχεται σήμερα και στα Τ.Ε.Ι. με το νόμο 3685/2008 “Περί μεταπτυχιακών σπουδών στα Α.Ε.Ι.”, που όμως θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών τη συνυποβολή της έκθεσης αξιολόγησης του Τμήματος, σύμφωνα με το νόμο 3374/2005.

3.2.1 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων

Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 λειτουργεί στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων αυτοδύναμο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων», σύμφωνα με την υπ’ αριθμό 81017/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 2012/17-09-2009) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παραγωγή και η μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, λειτουργικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο της διοίκησης επιχειρήσεων, με έμφαση στους τομείς των πληροφοριακών συστημάτων επιχειρήσεων, της κοστολόγησης και της ελεγκτικής. Σκοποί του Π.Μ.Σ. είναι:

- (α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές της διοίκησης επιχειρήσεων, με έμφαση στους τομείς των πληροφοριακών συστημάτων επιχειρήσεων, της κοστολόγησης και της ελεγκτικής.
- (β) Η παροχή των απαραίτητων υψηλού επιπέδου γνώσεων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων επιστημόνων και διοικητικών στελεχών, ικανών να στελεχώσουν τις παραγωγικές και διοικητικές λειτουργίες επιχειρήσεων και οργανισμών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.
- (γ) Η προετοιμασία στελεχών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.
- (δ) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών που γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στους τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων και της τεχνολογίας και η καλλιέργεια αναλυτικών, ερμηνευτικών και συνθετικών ικανοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν καινοτόμες προσεγγίσεις στην αξιοποίηση ευκαιριών και την επίλυση προβλημάτων.

3.2.1.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων έχει τον τίτλο «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων» και απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) σε τρεις κατευθύνσεις σχετικές με διακριτά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και πιο συγκεκριμένα :

- (α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων (γενικό MBA)*.
- (β) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων με κατεύθυνση στα Πληροφοριακά Συστήματα Επιχειρήσεων*.
- (γ) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων με κατεύθυνση στην Κοστολόγηση και Ελεγκτική*.

3.2.1.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Π.Μ.Σ. οργανώνεται αυτοδύναμα από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμό 81017/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 2012/17-09-2009) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Στην εκπαιδευτική διαδικασία συμμετέχουν ως διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. μέλη Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, μέλη Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και μέλη Ε.Π./ Δ.Ε.Π. άλλων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.

3.2.1.3. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.1.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας εξαιτίας του μικρού χρόνου λειτουργίας του ΠΜΣ. Εντούτοις αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

(α) Η φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση. Η δημιουργία του Π.Μ.Σ. έγινε με γνώμονα αφενός τις στρατηγικές και τις δυνατότητες του Τμήματος και αφετέρου τις εκτιμώμενες ανάγκες των φοιτητών του Π.Μ.Σ., της κοινωνίας και της οικονομίας. Ο στόχος του Τμήματος είναι η ανάπτυξη ενός αυτόνομου Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, το οποίο είναι άλλωστε από τη φύση του ευρύ και πολυθεματικό. Στο πλαίσιο αυτό, βασική επιδίωξη ήταν η δημιουργία εξειδικευμένων σπουδών, οι οποίες αφενός θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας και αφετέρου θα μπορούν να υποστηρίζονται και να εξυπηρετούνται (κυρίως) από το εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος.

(β) Η ομάδα εξωτερικών αξιολογητών που επισκέφθηκε το Τμήμα στα πλαίσια της εξωτερικής του αξιολόγησης με βάση τις οδηγίες της ΑΔΙΠ, σημειώνει στην σχετική έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης στη σελ. 20 ότι:

“The postgraduate programme offered has been designed in line with similar programmes in other European and international Universities.”

(γ) Τα στοιχεία αυτά είναι απολύτως συμβατά και με το μεγάλο αριθμό αιτήσεων (πολύ μεγαλύτερο από τον αριθμό των θέσεων για την πλήρωση των θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Προγράμματος, από τον Οκτώβριο δηλαδή του 2010. Πιο συγκεκριμένα κατά τον α' χρόνο λειτουργίας του προγράμματος κατατέθηκαν 189 αιτήσεις υποψηφίων (ποσοστό υπερπλεονασμού των διαθέσιμων θέσεων), από τους οποίους περίπου το 40% δήλωσαν ως τόπο κατοικίας τους το νομό Σερρών, 40% το νομό Θεσσαλονίκης και το υπόλοιπο 20% νομούς κυρίως της Βόρειας Ελλάδας. Το δεύτερο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 110 και το 50% δήλωσαν ως τόπο κατοικίας τους το νομό Σερρών, 30% το νομό Θεσσαλονίκης και το υπόλοιπο 20% νομούς κυρίως της Βόρειας Ελλάδας, ενώ το τρίτο έτος λειτουργίας υποβλήθηκαν 75 αιτήσεις και τα ποσοστά διαμορφώθηκαν σε 55%, 35% και 10% αντίστοιχα.

3.2.1.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους φοιτητές. Μέσω των απαιτήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας θα πραγματοποιηθεί η αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών με το τέλος της πρώτης τριετίας από την λειτουργία του.

3.2.1.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στη διεύθυνση <http://business.teiser.gr/pms/>.

3.2.1.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Με την ολοκλήρωση πέντε ετών λειτουργίας (ώστε να υπάρχει αξιόπιστο δείγμα τόσο σε αριθμό συμμετεχόντων όσο και σε χρονική διάρκεια της έρευνας) το Τμήμα θα εξετάσει το ενδεχόμενο να πραγματοποιηθεί έρευνα αναφορικά με την επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του ΠΜΣ.

Υπάρχει όμως πλήθος σχετικών μελετών που καταδεικνύουν τις θετικές προοπτικές των επαγγελματιών που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ. Κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι συγκλίνουν σε ορισμένες βασικές διαπιστώσεις και διαμορφώνουν ισχυρές γενικές τάσεις στην αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, σε επαγγελματικό επίπεδο, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα του καθ. Θ. Κατσάνεβα για τα επαγγέλματα αιχμής για το 2010, τόσο τα επαγγέλματα της πληροφορικής, όσο και ο ευρύτερος κλάδος των οικονομικών επαγγελμάτων εξακολουθούν να εμφανίζουν θετικές προοπτικές (με ιδιαίτερα καλές προοπτικές για τα λογιστικά επαγγέλματα). Επίσης, πρόσφατη έρευνα του CEDEFOP, που αναλύει τις τάσεις στην αγορά εργασίας για την επόμενη δεκαετία (2020), αναδεικνύει τα επαγγέλματα που συνδέονται με την πληροφορική και τις Νέες Τεχνολογίες γενικότερα (αναλυτές, σχεδιαστές, προγραμματιστές και σύμβουλοι με ειδίκευση στην τεχνολογία) ως τις πλέον περιζήτητες ειδικότητες.

3.2.1.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.4.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί ως πρόγραμμα πλήρους φοίτησης και ως πρόγραμμα μερικής φοίτησης. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης διαρκούν πέντε εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Πελοίηση των μελών του Τμήματος είναι ότι το Π.Μ.Σ. αποτελεί ένα συνεκτικό και λειτουργικό πρόγραμμα σπουδών. Το πρώτο εξάμηνο (του προγράμματος πλήρους φοίτησης) περιλαμβάνει μόνο μαθήματα κορμού, που καλύπτουν σφαιρικά το γνωστικό αντικείμενο της διοίκησης επιχειρήσεων, δημιουργούν ένα γνωστικό υπόβαθρο και παρέχουν επαρκείς γνώσεις και δεξιότητες σε κάθε φοιτητή. Στο δεύτερο εξάμηνο δίνεται έμφαση στις παραγωγικές διαδικασίες στη βιομηχανία και σε συστήματα παροχής υπηρεσιών, ενώ παράλληλα οι φοιτητές επιλέγουν την εξειδίκευση που θα ακολουθήσουν. Τα τέσσερα μαθήματα κάθε εξειδίκευσης καλύπτουν συνολικά και σε βάθος τις κρίσιμες έννοιες και ζητήματα που παρουσιάζονται εκεί. Το πρόγραμμα είναι αρκετά απαιτητικό ιδιαίτερα για κάποιον φοιτητή που δεν έχει προγενέστερες σπουδές οικονομικής κατεύθυνσης ή επαγγελματική εμπειρία σχετική με τη διοίκηση επιχειρήσεων. Ωστόσο, πρόκειται για Π.Μ.Σ., που θα πρέπει να εμβαθύνει και να αναλύσει επαρκώς τις έννοιες της διοίκησης των επιχειρήσεων και των εξειδικεύσεων, που προσφέρονται. Για το λόγο αυτό, επισημαίνονται στους υποψήφιους από την αρχή οι δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν (π.χ. κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης, κατά την πρώτη εβδομάδα προσανατολισμού στο Π.Μ.Σ., κλπ.).

Το αναλυτικό περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://business.teiser.gr/index.php?q=node/47>, ενώ περισσότερες πληροφορίες για τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιέχονται στον οδηγό του Π.Μ.Σ. του Τμήματος, που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://business.teiser.gr/index.php?q=node/48>. Η φυ-

σιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών, τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων Α.Ε.Ι. και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

3.2.1.4.2 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Στο περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες μαθημάτων, που περιγράφονται συνοπτικά στη συνέχεια:

- (α) Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού : Είναι συνολικά έξι (6) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδίκευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Εδώ περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μαθήματα: (α) Οικονομική για Διοικητικά Στελέχη (Διοικητική Οικονομική), (β) Βελτιστοποίηση στη Λήψη Διοικητικών Αποφάσεων, (γ) Μάρκετινγκ και Οργάνωση Πωλήσεων, (δ) Οργανωσιακή Θεωρία και Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων, (ε) Γενική Λογιστική και Λογιστική Εταιρειών, και (στ) Διοίκηση Παραγωγικών Συστημάτων και Συστημάτων Παροχής Υπηρεσιών (διδάσκεται στο Β' εξαμήνο σπουδών του προγράμματος πλήρους φοίτησης). Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (β) Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής : Είναι τα υπόλοιπα τέσσερα (4) μαθήματα του προγράμματος σπουδών, που εξειδικεύουν τις τρεις κατευθύνσεις που παρέχονται. Οι φοιτητές που θα επιλέξουν την κατεύθυνση στα *Πληροφοριακά Συστήματα* ή στην *Κοστολόγηση και Ελεγκτική*, θα πρέπει να παρακολουθήσουν υποχρεωτικώς όλα (και τα τέσσερα) μαθήματα της κατεύθυνσης αυτής, που σημειώνονται αναλυτικά παρακάτω. Οι φοιτητές, που θα επιλέξουν τη γενική κατεύθυνση στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων*, έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν ελεύθερα τέσσερα συνολικά από τα μαθήματα των δύο άλλων κατευθύνσεων. Η κατεύθυνση *Πληροφοριακά Συστήματα Επιχειρήσεων* έχει τα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης: (α) Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, (β) Τεχνολογίες Βάσεων Δεδομένων, (γ) Τεχνολογίες Διαδικτύου και (δ) Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις. Η κατεύθυνση *Ελεγκτικής και Κοστολόγησης* έχει τα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης: (α) Βιομηχανική - Διοικητική Λογιστική, (β) Ελεγκτική, (γ) Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και (δ) Εφαρμοσμένη Λογιστική – Κοστολόγηση. Κάθε μάθημα κατεύθυνσης/ επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία : Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τελευταίο (τρίτο ή πέμπτο για τους φοιτητές πλήρους ή μερικής φοίτησης, αντίστοιχα) εξαμήνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS.

3.2.1.4.3 Ποιά είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

3.2.1.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει μόνο θεωρητική διδασκαλία. Εντούτοις στα πλαίσια των θεωρητικών διαλέξεων πραγματοποιούνται και ώρες εργαστηρίου.

3.2.1.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επαανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επαανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος από τον διδάσκοντα αφενός με την προσωπική του κρίση, αφετέρου με βάση τις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.1.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Υπάρχουν όμως αυστηρές προϋποθέσεις στην παρακολούθηση των μαθημάτων και στον αριθμό των μαθημάτων που κάποιος φοιτητής μπορεί να αποτύχει (βλέπε άρθρο 11 του οδηγού σπουδών) που αν δεν τηρηθούν οδηγούν στην διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

3.2.1.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.1.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποιά έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδους, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

3.2.1.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος, επίσης, να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις. Οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

3.2.1.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποιά είναι αυτή;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών.

Όσον αφορά τις γραπτές εξετάσεις, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Ο οδηγός του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://business.teiser.gr/index.php?q=node/48>) στην ιστοσελίδα του Τμήματος και περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης/θεραπείας, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.1.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του οδηγού του προγράμματος. Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

3.2.1.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του ΠΜΣ του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά και μόνο. Όσον αφορά στη βαθμολογική αξιολόγηση της εργασίας, αυτή αντιστοιχεί σε 3ο ΔΜ οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης. Ο οδηγός εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=thesis-guide>) και (http://business.teiser.gr/pms/sites/default/files/pdfs/Metaptyxiakh_Diplwmatikh_Ergasia_ver1_0_Aprilios_2011.pdf) στην ιστοσελίδα του Τμήματος και περιγράφει αναλυτικά τις οδηγίες τόσο για την διαδικασία ανάθεσης, εξέτασης και τις συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας.

3.2.1.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.6.1 Ποιές είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Προγράμματος στηρίζεται αποκλειστικά σε διδάκτρα, που καταβάλλουν οι φοιτητές.

3.2.1.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος αποφασίζει κάθε χρόνο για το ύψος των διδάκτρων, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του.

3.2.1.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι του ΠΜΣ (από τα διδάκτρα των φοιτητών) χρησιμοποιούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών του προγράμματος, δηλαδή αμοιβές διδασκόντων, δαπάνες γραμματειακής, διοικητικής, οργανωτικής και τεχνικής υποστήριξης, δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες αγοράς συγγραμμάτων, αναλωσίμων, εξοπλισμού, ανάπτυξης και απόκτησης εκπαιδευτικού υλικού και λοιπά έξοδα (δαπάνες δημοσιότητας, φιλοξενίας, κλπ). Το υπόλοιπο μέρος των διαθέσιμων πόρων χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη του έργου των τριών ερευνητικών εργαστηρίων του Τμήματος και πιο συγκεκριμένα για δαπάνες σύνταξης και υποβολής προτάσεων συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα, δημοσιεύσεων, συμμετοχής σε συνέδρια, καθώς όπως επίσης και για τη χορήγηση υποτροφιών υψηλής επίδοσης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές μας. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων, ύψους 1.500 € για κάθε εξάμηνο σπουδών και η χορήγηση υποτροφιών σε επιλεγμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Προβλέπονται πλήρεις υποτροφίες, που καλύπτουν το 100% των διδάκτρων και μερικές υποτροφίες, που καλύπτουν το 50% των διδάκτρων. Δικαιούχοι υποτροφίας είναι μόνο οι φοιτητές πλήρους φοίτησης. Σκοπός των υποτροφιών είναι να επιβραβεύσει και να υποκινήσει τους φοιτητές του προγράμματος για την επίτευξη βελτιωμένων επιδόσεων.

3.2.1.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

3.2.1.7.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής και η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών περιγράφονται αναλυτικά στον οδηγό του Π.Μ.Σ. του Τμήματος (<http://business.teiser.gr/index.php?q=node/48>). Πρόκειται για μία καλά δομημένη διαδικασία που περιλαμβάνει τα στάδια της κατάθεσης αιτήσεων,

της αρχικής αξιολόγησης των αιτήσεων με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής και της τελικής αξιολόγησης με προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων.

3.2.1.7.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, το πτυχίο των οποίων έχει αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑ-ΤΑΠ, διοικητικής, οικονομικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης, χωρίς να αποκλείονται και οι πτυχιούχοι άλλης κατεύθυνσης. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν πάρει το πτυχίο τους ή θα έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους πριν από την έναρξη των μαθημάτων, έστω και αν τους απομένει η ορκωμοσία. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής είναι η πιστοποιημένη από επίσημους φορείς γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως προκύπτει από την κατοχή ενός από τα εξής πτυχία: (α) Ελληνικό Πτυχίο Γλωσσομάθειας για την Αγγλική Γλώσσα επιπέδου τουλάχιστον Β2, ή άλλο ισοδύναμο, όπως π.χ. Lower Cambridge ή Michigan, κ.ά., (β) IELTS, με ελάχιστο βαθμό 5,5 που να έχει αποκτηθεί στο ημερολογιακό έτος μέχρι τέσσερα χρόνια πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης, (γ) TOEFL, με ελάχιστο βαθμό 180, που να έχει αποκτηθεί στο ημερολογιακό έτος μέχρι τέσσερα χρόνια πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης και (δ) πτυχίο από Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο ή πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας. Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται από επιτροπή επιλογής στην οποία συμμετέχουν τρία μέλη Ε.Π. του Τμήματος, διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης περιλαμβάνουν : (α) επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης, (β) επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές άλλης κατεύθυνσης (ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου άλλης κατεύθυνσης), (γ) διπλωματική εργασία σε θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (δ) διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (ε) επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων, που είναι σχετικό με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (στ) κατοχή πτυχίων στην αγγλική γλώσσα ανώτερου επιπέδου από αυτό που συνιστά προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής ή κατοχή πτυχίου σε άλλη ξένη γλώσσα, (ζ) συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών και (η) συστατικές επιστολές (συνολικά). Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση, και αποβλέπει στην αξιολόγηση των υποψηφίων σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, την ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, την ορθή κρίση, την ευρύτητα των γνώσεών τους, την ωριμότητα, την προδιάθεση για σκληρή εργασία και την ομαδικότητα. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση (με συντελεστές στάθμισης κατά 75% και 25% αντίστοιχα), καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιλέγονται).

3.2.1.7.3 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Το πρώτο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 179 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν δεκτοί 37 υποψήφιοι, ήτοι ποσοστό 21% περίπου. Το δεύτερο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 111 και έγιναν δεκτοί 45 υποψήφιοι, ήτοι 40,5%, ενώ το τρίτο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 89 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν 45 υποψήφιοι, ήτοι 50,5% (πίνακας 4.1).

3.2.1.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Μ.Π.Σ.. Η Γραμματεία του Μ.Π.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψήφιους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματείας του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεχθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.1.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρτέγκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεχθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.1.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Το Π.Μ.Σ. δεν διαθέτει διεθνή διάσταση στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του. Αυτό οφείλεται στο ότι η ανάπτυξη αυτόνομου Π.Μ.Σ. αποτελεί πρωτόγνωρη εμπειρία για το Τμήμα (εν μέρει και για το Τ.Ε.Ι. συνολικά). Βασική επιλογή του Τμήματος ήταν να αναπτύξει ένα αυτόνομο Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, το οποίο θα είναι ικανό να συντηρείται και να αναπτύσσεται μεσοπρόθεσμα βασιζόμενο κατά κύριο λόγο σε ίδιες δυνάμεις του Τμήματος (διδασκτικό προσωπικό, υποδομές, χρηματοδότηση, κ.λπ.).

3.2.1.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Δεν υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών γιατί τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα.

3.2.1.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Το σύνολο των μαθημάτων διδάσκεται στην ελληνική γλώσσα. Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι στο 100% των διδασκόμενων μαθημάτων διατίθεται και αγγλική βιβλιογραφία και οι φοιτητές διεκπεραιώνουν τις εργασίες τους με βάση την διεθνή αρθρογραφία και βιβλιογραφία.

3.2.1.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus. Ωστόσο, εμπόδιο αποτελεί ο μικρότερος αριθμός διαθέσιμων προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για σύναψη διμερούς συνεργασίας.
- Συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας, όπως τα Tempus, Mundus, κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές (προσκλήσεις των ετών 2008 και 2009) στην υποβολής πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξης ενός ευρωπαϊκού Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο

ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.

- Πρόσκληση εκπαιδευτικού προσωπικού ή εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Εμπόδια αποτελούν η χρηματοδότηση των επισκέψεων και τα ζητήματα μετακίνησης.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για διεθνοποίηση του ΠΜΣ πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ελληνικά ΤΕΙ και Πανεπιστήμια τα παρακάτω:

- Διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα φιλοξένησε και συνδιοργανώσε το διεθνές συνέδριο «Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το Σεπτέμβριο του 2011 στις Σέρρες, συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «7th International Conference "New Horizons in Industry, Business and Education» στη Χίο και το Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το 2012 στη Λάρισα.
- Συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια. Εμπόδιο αποτελεί η εξεύρεση πόρων για τη συμμετοχή σε συνέδρια. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι στα προαναφερθέντα διεθνή συνέδρια συμμετείχαν μεταπτυχιακοί φοιτητές σε συνεργασία με διδάσκοντες του ΠΜΣ ως εισηγητές εργασιών.

3.2.1.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του ΠΜΣ. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομείς της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του ΠΜΣ (σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού.

3.2.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού (MBA in Hospitality and Tourism)

Από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 λειτουργεί στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων αυτοδύναμο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), με τίτλο «Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού (MBA in Hospitality and Tourism). Σκοποί του Π.Μ.Σ. είναι:

- (α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές της διοίκησης επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού.
- (β) Η παροχή των απαραίτητων υψηλού επιπέδου γνώσεων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων επισημόνων και διοικητικών στελεχών ικανών να στελεχώσουν τις παραγωγικές και διοικητικές λειτουργίες επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού.
- (γ) Η προετοιμασία στελεχών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων φιλοξενίας, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.
- (δ) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών που γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στους τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού και της τεχνολογίας και η καλλιέργεια αναλυτικών, ερμηνευτικών και συνθετικών ικανοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν καινοτόμες προσεγγίσεις στην αξιοποίηση των ευκαιριών και την επίλυση προβλημάτων.

3.2.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων απονέμει τον τίτλο: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού (MBA in Hospitality and Tourism)

3.2.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Π.Μ.Σ. οργανώνεται αυτοδύναμα από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμό 10051/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 876/20-

3-2012) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Στην εκπαιδευτική διαδικασία συμμετέχουν ως διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. μέλη Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, μέλη Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και μέλη Ε.Π./ Δ.Ε.Π. άλλων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.

3.2.2.3. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.2.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας εξαιτίας του μικρού χρόνου λειτουργίας του ΠΜΣ. Εντούτοις αξίζει να σημειωθεί ότι η φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση.

3.2.2.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους φοιτητές. Μέσω των απαντήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας θα πραγματοποιηθεί η αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών με το τέλος της πρώτης τριετίας από την λειτουργία του.

3.2.2.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού <http://business.teiser.gr/mba/>.

3.2.2.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Μέχρι σήμερα δεν έχει δημιουργηθεί διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών εξαιτίας των λίγων ετών (1^ο έτος λειτουργίας) λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών. Παράλληλα αξίζει να σημειωθεί ότι με την ολοκλήρωση του τρίτου έτους λειτουργίας (ώστε να υπάρχει αξιόπιστο δείγμα τόσο σε αριθμό συμμετεχόντων όσο και σε χρονική διάρκεια της έρευνας) θα πραγματοποιηθεί έρευνα αναφορικά με την επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του ΠΜΣ.

3.2.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.4.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί ως πρόγραμμα πλήρους φοίτησης. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Η χρονική διάρκεια των σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει το προβλεπόμενο διάστημα. Σε περίπτωση οφειλής μαθημάτων ή καθυστέρησης εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να χορηγήσει άδεια αναστολής φοίτησης διάρκειας από ένα ή σε πολύ ειδικές περιπτώσεις μέχρι τρία έτη.

Το αναλυτικό περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων και περισσότερες πληροφορίες για τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιέχονται και είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://business.teiser.gr/mba/#info>. Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών σε επιχειρήσεις φιλοξενίας και τουρισμού τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

3.2.2.4.2 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Στο περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες μαθημάτων, που περιγράφονται συνολτικά στη συνέχεια:

- (α) Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού. Είναι συνολικά πέντε (5) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδίκευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (β) Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής. Είναι τα υπόλοιπα πέντε (5) μαθήματα μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να επιλέξουν πέντε (5) από τα μαθήματα οκτώ (8) μαθημάτων. Κάθε μάθημα επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία. Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τελευταίο (τρίτο ή πέμπτο για τους φοιτητές πλήρους ή μερικής φοίτησης, αντίστοιχα) εξάμηνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS.

3.2.2.4.3 Ποιά είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

3.2.2.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει μόνο θεωρητική διδασκαλία. Εντούτοις στα πλαίσια των θεωρητικών διαλέξεων πραγματοποιούνται και ώρες εργαστηρίου.

3.2.2.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος και στηρίζεται αφενός στην κρίση του διδάσκοντα και αφετέρου στις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.2.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Υπάρχουν όμως αυστηρές προϋποθέσεις στην παρακολούθηση των μαθημάτων και στον αριθμό των μαθημάτων που κάποιος φοιτητής μπορεί να αποτύχει (βλέπε άρθρο 11 του οδηγού σπουδών) που αν δεν τηρηθούν οδηγούν στην διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

3.2.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.2.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποιά έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδους, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

3.2.2.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλ-

λει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών.

Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος, επίσης, να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις. Οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

3.2.2.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποιά είναι αυτή;

Όσον αφορά τις γραπτές εξετάσεις, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Ο οδηγός του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://business.teiser.gr/index.php?q=node/48>) στην ιστοσελίδα του Τμήματος και περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.2.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του οδηγού του προγράμματος. Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

3.2.2.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του ΠΜΣ του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά και μόνο. Όσον αφορά στη βαθμολογική αξιολόγηση της εργασίας, αυτή αντιστοιχεί σε 30 ΔΜ οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης.

3.2.2.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.6.1 Ποιές είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Προγράμματος στηρίζεται από κονδύλια από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα διδάκτρα και εξέταστρα που θα καταβάλλουν οι σπουδαστές, διαφανείς χορηγίες επιχειρήσεων και οργανισμών, δωρεές προσώπων και από διάφορες άλλες διαφανείς χρηματικές εισροές.

3.2.2.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος αποφασίζει κάθε χρόνο για το ύψος των διδάκτρων, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του.

3.2.2.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι πόροι του ΠΜΣ (από τα διδάκτρα των φοιτητών) χρησιμοποιούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών του προγράμματος, δηλαδή αμοιβές διδασκόντων, δαπάνες γραμματειακής, διοικητικής, οργανωτικής και τεχνικής υποστήριξης, δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες αγοράς συγγραμμάτων, αναλωσίμων, εξοπλισμού, ανάπτυξης και απόκτησης εκπαιδευτικού υλικού και λοιπά έξοδα (δαπάνες δημοσιότητας, φιλοξενίας, κλπ). Το υπόλοιπο μέρος των διαθέσιμων πόρων χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη του έργου των τριών ερευνητικών εργαστηρίων του Τμήματος και πιο συγκεκριμένα για δαπάνες σύνταξης και υποβολής προτάσεων συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα, δημοσιεύσεων, συμμετοχής σε συνέδρια, καθώς όπως επίσης και για τη χορήγηση υποτροφιών υψηλής επίδοσης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές μας. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων, ύψους 1.500 € για κάθε εξαμηνιο σπουδών και η χορήγηση υποτροφιών σε επιλεγμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Προβλέπονται πλήρεις υποτροφίες, που καλύπτουν το 100% των διδάκτρων και μερικές υποτροφίες, που καλύπτουν το 50% των διδάκτρων. Δικαιούχοι υποτροφίας είναι μόνο οι φοιτητές πλήρους φοίτησης. Σκοπός των υποτροφιών είναι να επιβραβεύσει και να υποκινήσει τους φοιτητές του προγράμματος για την επίτευξη βελτιωμένων επιδόσεων.

3.2.2.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

3.2.2.7.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στον Τύπο, στα γραφεία της Γραμματείας και στο Διαδίκτυο, σχετικής ανακοίνωσης προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους, που προσδιορίζει : τον αριθμό των θέσεων στο πρόγραμμα, το ύψος των διδάκτρων, τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., τη γενική διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων, όπως επίσης την προθεσμία και τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα, που διαθέτει η Γραμματεία και διατίθενται ηλεκτρονικά μέσα από το δικτυακό τόπο του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Μέσα στην προθεσμία που ανακοινώνεται, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν το φάκελο της υποψηφιότητάς τους στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

3.2.2.7.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής και η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών περιγράφονται αναλυτικά στον οδηγό του Π.Μ.Σ. του Τμήματος και στον διαδικτυακό τόπο http://business.teiser.gr/mba/files/Call_for_expression_of_interest_MBA_TEI_Serron.pdf. Πρόκειται για μία καλά δομημένη διαδικασία που περιλαμβάνει τα στάδια της κατάθεσης αιτήσεων, της αρχικής αξιολόγησης των αιτήσεων με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής και της τελικής αξιολόγησης με προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων. Πιο συγκεκριμένα στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, το πτυχίο των οποίων έχει αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑΤΑΠ, διοικητικής, οικονομικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης, χωρίς να αποκλείονται και οι πτυχιούχοι άλλης κατεύθυνσης. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που θα πρέπει να καταθέσουν οι υποψήφιοι είναι : έντυπη αίτηση, αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου / διπλώματος (με την αντίστοιχη αναγνώριση του ΔΟΑΤΑΠ, αν προέρχεται από πανεπιστήμιο του εξωτερικού), πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (για όλα τα πτυχία) ή Παράρτημα Διπλώματος, δύο συστατικές επιστολές, επιστημονικές δημοσιεύσεις ή διακρίσεις (εάν υπάρχουν), αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν), αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, αποδεικτικό συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών (εάν υπάρ-

χουν), βεβαίωση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, όπου να αναγράφονται το θέμα, ο βαθμός και οι επιβλέποντες καθηγητές (και εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού), αντίγραφο διπλωματικής εργασίας (έντυπο ή ηλεκτρονικό - εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού). Όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά πρέπει να είναι πρωτότυπα ή αντίγραφα επικυρωμένα από τις αρμόδιες αρχές. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό στην επιτροπή επιλογής των υποψηφίων, που συγκροτείται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Π.Μ.Σ. ειδικά για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται από την επιτροπή επιλογής διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων ή συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης (π.χ. Skype) που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιλέγονται). Κατά την πρώτη φάση αξιολόγησης των υποψηφίων, η αρμόδια επιτροπή συντάσσει κατάλογο, στον οποίο κατατάσσονται οι υποψήφιοι ανάλογα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης περιλαμβάνουν επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού, επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης, επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές άλλης κατεύθυνσης (ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου άλλης κατεύθυνσης), διπλωματική εργασία σε θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού, διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού, επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων, που είναι σχετικό με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού, κατοχή πτυχίων στην αγγλική γλώσσα ανώτερου επιπέδου από αυτό που συνιστά προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής ή κατοχή πτυχίου σε άλλη ξένη γλώσσα, συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών και συστατικές επιστολές (συνολικά). Στη δεύτερη φάση προκρίνονται οι υποψήφιοι, που κατέλαβαν τις πρώτες θέσεις σε ποσοστό 150% των εισακτέων στον πίνακα αξιολογικής κατάταξης της πρώτης φάσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προκρίνονται όλοι οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο υποψήφιο. Η επιτροπή επιλογής συντάσσει στη συνέχεια, (α) κατάλογο με τη συνολική επίδοση όλων των υποψηφίων στην πρώτη φάση και (β) κατάλογο προκριθέντων στη δεύτερη φάση, στον οποίο τα ονόματα των υποψηφίων τοποθετούνται σε αλφαβητική σειρά και απαλείφονται όλα τα στοιχεία της επίδοσής τους κατά την πρώτη φάση, τους οποίους προωθεί στην Γραμματεία του Μ.Π.Σ. Η Σ.Ε. σε συνεργασία με την επιτροπή επιλογής, καθορίζουν την ημερομηνία διεξαγωγής των συνεντεύξεων.

Η δεύτερη φάση αφορά την προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που έχουν προκριθεί από την πρώτη φάση, από την αρμόδια επιτροπή επιλογής. Καθένα από τα τρία μέλη της επιτροπής παραλαμβάνει τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση και αξιολογεί κάθε υποψήφιο σε κλίμακα από 0 έως 100 μόρια. Τα κύρια κριτήρια της αξιολόγησης είναι τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του, η ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, η ορθή κρίση, η ευρύτητα των γνώσεών τους, η προδιάθεση για σκληρή εργασία και η ομαδικότητα. Ο τελικός βαθμός από την προσωπική συνέντευξη κάθε υποψηφίου προκύπτει ως ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών. Η βαθμολογία αυτή σταθμίζεται με συντελεστή 25%. Η επιτροπή επιλογής συντάσσει πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την επίδοση κάθε υποψηφίου και επισυνάπτει τα φύλλα αξιολόγησης κάθε αξιολογητή.

Από τη σταθμισμένη βαθμολογία στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται από την επιτροπή επιλογής ο πίνακας επιτυχόντων, που περιλαμβάνει τους υποψήφιους που κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος. Η τελική επιλογή γίνεται με βάση τη σειρά επιτυχίας στον πίνακα των επιτυχόντων (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο υποψήφιο επιλέγονται), σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο 10. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

3.2.2.7.3 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;¹

Το πρώτο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 179 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν δεκτοί 37 υποψήφιοι, ήτοι ποσοστό 20, %.

3.2.2.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Μ.Π.Σ.. Η Γραμματεία του Μ.Π.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψήφιους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματείας του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεγθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.2.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρέγκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεγθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Κατά το πρώτο εξάμηνο λειτουργίας του ΠΜΣ, δεν υπήρξε συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό, γιατί η λειτουργία του ΠΜΣ καλύπτεται από διδάσκοντες του Ιδρύματος αλλά και από διδάσκοντες ΤΕΙ και ΑΕΙ από την υπόλοιπη Ελλάδα.

3.2.2.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Κατά το πρώτο εξάμηνο λειτουργίας του ΠΜΣ δεν υπήρχε συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών, παρόλο που υπήρχαν αιτήσεις και αρκετές ενημερώσεις της γραμματείας του ΠΜΣ σε αλλοδαπούς φοιτητές είτε μέσω τηλεφώνου αλλά κυρίως μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Τα επόμενα έτη λειτουργίας μέσω

¹ Η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί με βάση τα στοιχεία που συμπληρώσατε στον Πίνακα 4.

εντονότερων διαδικασιών προώθησης και μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος, προσδοκάται η συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών.

3.2.2.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Όλα τα μαθήματα του ΠΜΣ, ήτοι 100% διδάσκονται στην αγγλική γλώσσα.

3.2.2.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus. Ωστόσο, εμπόδιο αποτελεί ο μικρότερος αριθμός διαθέσιμων προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για σύναψη διμερούς συνεργασίας.
- Συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας, όπως τα Tempus, Mundus, κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές (προσκλήσεις των ετών 2008 και 2009) στην υποβολή πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξης ενός ευρωπαϊκού Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.
- Πρόσκληση εκπαιδευτικού προσωπικού ή εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Εμπόδια αποτελούν η χρηματοδότηση των επισκέψεων και τα ζητήματα μετακίνησης.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για διεθνοποίηση του ΠΜΣ πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ελληνικά ΤΕΙ και Πανεπιστήμια τα παρακάτω:

- Διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα φιλοξένησε και συνδιοργανώσε το διεθνές συνέδριο «Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το Σεπτέμβριο του 2011 στις Σέρρες, συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «7th International Conference "New Horizons in Industry, Business and Education» στη Χίο και το Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το 2012 στη Λάρισα.
- Συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια. Εμπόδιο αποτελεί η εξεύρεση πόρων για τη συμμετοχή σε συνέδρια. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι στα προαναφερθέντα διεθνή συνέδρια συμμετείχαν μεταπτυχιακοί φοιτητές σε συνεργασία με διδάσκοντες του ΠΜΣ ως εισηγητές εργασιών.

3.2.2.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του ΠΜΣ. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομείς της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του ΠΜΣ (σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού. καθώς και στην εκπόνηση επιστημονικών ερευνών – δημοσιεύσεων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΠΜΣ με ακαδημαϊκούς του εξωτερικού

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Στο Τμήμα δεν λειτουργεί Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, λόγω του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου το οποίο δεν παρέχει στα Τ.Ε.Ι. την δυνατότητα χορήγησης διδακτορικών διπλωμάτων. Συγκεκριμένα σύμφωνα με το νόμο 3685/2008 «τα Πανεπιστήμια έχουν επιπλέον την αρμοδιότητα να χορηγούν Διδακτορικά Διπλώματα». Η διάκριση αυτή κρίνεται ως ακατανόητη, καθώς αμφισβητεί άμεσα τη δυνατότητα καθοδήγησης και μύησης στη διενέργεια έρευνας νέων ερευνητών με σκοπό την συγγραφή διδακτορικής διατριβής, από τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των οποίων (ιδιαίτερα μετά την ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι. και τη δημοσίευση του νόμου 2916/2001) δεν υστερούν σε σχέση με αυτά των μελών ΔΕΠ των πανεπιστημίων.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Όπως σημειώσαμε αναλυτικά στην ενότητα 2.2.1, ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα του Τμήματος είναι η ανεπαρκής στελέχωσή του κυρίως σε μέλη Ε.Π. και ο συνεπαγόμενος μεγάλος αριθμός εργαστηριακών και επιστημονικών συνεργατών, που κάθε χρόνο προσλαμβάνονται (με συμβάσεις ορισμένου χρόνου) για τη διδασκαλία μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Παρόλα αυτά, η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού (μόνιμα μέλη Ε.Π. και επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες) κρίνεται ως απολύτως ικανοποιητική και ελέγχεται συστηματικά με συγκεκριμένη διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

4.1.1. Διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές.

Το Τμήμα έχει υιοθετήσει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές από το ακαδημαϊκό έτος 2004 – 2005 και έχει αποκτήσει κατάλληλο εξοπλισμό για την αυτοματοποιημένη καταγραφή των αποκρίσεων των φοιτητών. Η διαδικασία διεκπεραιώνεται την 9η – 10η εβδομάδα μαθημάτων χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση έτσι ώστε να συγκεντρωθούν οι απόψεις των φοιτητών που παρακολουθούν με συνέπεια τα μαθήματα. Η διαδικασία περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

Ορισμός χρόνου συμπλήρωσης ερωτηματολογίων

- Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται την 9η ή 10η εβδομάδα μαθημάτων, μετά από απόφαση της ομάδας εσωτερικής αξιολόγησης. Ο χρόνος συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων δεν ανακοινώνεται στους φοιτητές.

Προετοιμασία

- Ορίζεται για κάθε διδάσκοντα ένας μοναδικός κωδικός αριθμός.
- Ετοιμάζεται στον επεξεργαστή κειμένου το ερωτηματολόγιο που θα χρησιμοποιηθεί για το τρέχον εξάμηνο, εκτυπώνεται και φωτοτυπείται με ιδιαίτερη προσοχή.
- Μία φωτοτυπία του ερωτηματολογίου σαρώνεται στον σαρωτή και με χρήση του λογισμικού των ερωτηματολογίων ορίζονται οι περιοχές απόκρισης και τα χαρακτηριστικά τους.
- Συμπληρώνεται ένας μικρός αριθμός ερωτηματολογίων τα οποία σαρώνονται ώστε να ελεγχθεί η αξιοπιστία του συστήματος.
- Τα ερωτηματολόγια που θα συμπληρωθούν από τους φοιτητές για κάθε διδάσκοντα και για κάθε μάθημα που αυτός διδάσκει, τοποθετούνται σε φάκελο μεγέθους A4 χωρίς να διπλωθούν. Έξω από το φάκελο αναγράφεται ο κωδικός και ο τίτλος του μαθήματος, το ονοματεπώνυμο και ο κωδικός του διδάσκοντα.

Συμπλήρωση ερωτηματολογίων

- Την εβδομάδα αξιολόγησης, κάθε διδάσκων στη διάρκεια του διαλείμματος που προηγείται της ώρας του μαθήματός του, ενημερώνεται από μέλος ΕΤΠ για την αξιολόγηση, τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί και παραλαμβάνει το φάκελο με τα ερωτηματολόγια του μαθήματός του.
- Ο διδάσκων εξηγεί στους φοιτητές του μαθήματός του για τη διαδικασία της αξιολόγησης δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανωνυμία του ερωτηματολογίου
- Ο διδάσκων ορίζει τρεις φοιτητές οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για τη συλλογή των ερωτηματολογίων και την κατάθεσή τους στο γραφείο των μελών ΕΤΠ.
- Ο διδάσκων αναγράφει στον πίνακα τον κωδικό του μαθήματος και τον κωδικό του διδάσκοντος και αποχωρεί από την αίθουσα.
- Οι φοιτητές συμπληρώνουν τον κωδικό του μαθήματος και τον κωδικό του διδάσκοντος και περιμένουν να αποχωρήσει ο διδάσκων από την αίθουσα για να συμπληρώσουν τις αποκρίσεις τους στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.
- Μετά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από όλους τους φοιτητές, οι 3 φοιτητές που ορίστηκαν από τον διδάσκοντα συλλέγουν τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, τα τοποθετούν στον φάκελο του μαθήματος και παραδίδουν το φάκελο στο γραφείο των μελών ΕΤΠ.
- Τα μέλη ΕΤΠ καταμετρούν τον αριθμό των ερωτηματολογίων και καταγράφουν τον αριθμό αυτόν σε κατάσταση (κατάσταση ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν).

Ανάγνωση – επεξεργασία των ερωτηματολογίων

- Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια σαρώνονται και οι αποκρίσεις καταχωρούνται αυτόματα στο φύλλο επεξεργασίας του λογισμικού ανάγνωσης ερωτηματολογίων.
- Ελέγχεται ο αριθμός των ερωτηματολογίων που σαρώθηκαν για κάθε μάθημα και αντιπαρατίθεται με τον αριθμό που έχει καταγραφεί στην κατάσταση ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν. Εντοπίζονται τυχόν αποκλίσεις και διορθώνονται πιθανά λάθη.
- Υπολογίζεται για κάθε ερώτηση του ερωτηματολογίου ο μέσος όρος των αποκρίσεων των φοιτητών.
- Υπολογίζεται ανά διδάσκοντα, ανά μάθημα και ανά ερώτηση ο μέσος όρος των αποκρίσεων των φοιτητών.

Ενημέρωση διδασκόντων

- Μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π., ο διδάσκων χρησιμοποιώντας τους προσωπικούς του κωδικούς ενημερώνεται τόσο για τα αποτελέσματα του, για τα αντίστοιχα αποτελέσματα του τμήματος (μέσος όρος τμήματος) καθώς και τα σχόλια των φοιτητών.

Τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές φυλάσσονται με ευθύνη των μελών ΕΤΠ. Τα ερωτηματολόγια που έχουν συμπληρωθεί σε κάποιο εξάμηνο για ένα μάθημα μπορούν να αναγνωστούν μόνον από τον διδάσκοντα του μαθήματος αυτού κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα χρησιμοποιεί για την αξιολόγηση έντυπα ερωτηματολόγια για την αποτύπωση της γνώμης των προπτυχιακών φοιτητών και ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια για την αποτύπωση της γνώμης των μεταπτυχιακών φοιτητών.

- *Αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές.*

Από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 που το Τμήμα για πρώτη φορά υιοθέτησε διαδικασίες αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκαν διάφορα έντυπα ερωτηματολόγια για την αξιολόγηση του διδακτικού έργου. Τα ερωτηματολόγια αυτά και οι αντίστοιχες αποκρίσεις των φοιτητών παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια βασίζεται στο πρότυπο ερωτηματολόγιο της ΑΔΙΠ και είναι ένα εύχρηστο εργαλείο για την αποτύπωση της συνολικής εικόνας κάθε διδάσκοντα, όπως αυτή προσλαμβάνεται από τους φοιτητές. Χρησιμοποιήθηκε πενταβάθμια κλίμακα για τις αποκρίσεις των φοιτητών (1 = Ελάχιστα, 2 = Λίγο, 3 = Μέτρια, 4 = Αρκετά, 5 = Πολύ). Οι ερωτήσεις που περιέχονται στο ερωτηματολόγιο αυτό, όπως επίσης ο αριθμός των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές κατά τα εξάμηνα κατά τα οποία χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο αυτό καθώς και ο μέσος όρος των αποκρίσεων των φοιτητών ανά ερώτηση εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

		2011- 2012 ΧΕΙΜ	2011- 2012 ΕΑΡ	2010- 2011 ΧΕΙΜ	2010- 2011 ΕΑΡ	2009 - 2010 ΧΕΙΜ	2009- 2010 ΕΑΡ	2008 - 2009 ΧΕΙΜ	2008- 2009 ΕΑΡ
	Αριθμός ερωτηματολογίων	1.569	1.410			1.325	1.115	1.766	1.409
1.	Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	3.89	4.04	3,87	4,13	4,01	3,93	3,91	3,97
2.	Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος;	3.8	3.93	3,77	4,01	3,87	3,79	3,68	3,83

3.	Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;	3,69	3,72	3,52	3,90	3,44	3,48	2,84	3,63
4.	Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο ή τις σημειώσεις;	3,59	3,7	3,53	3,79	3,57	3,54	3,12	3,59
5.	Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος;	3,68	3,68	3,53	3,76	3,63	3,64	3,24	3,45
6.	Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;	3,55	3,7	3,58	3,71	3,66	3,66	3,50	3,61
7.	Επιτεύχθηκαν οι στόχοι του μαθήματος;	3,81	3,97	3,75	4,02	3,91	3,89	3,74	3,84
8.	Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	4,03	4,18	4,04	4,30	4,19	4,12	4,10	4,13
9.	Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	3,72	3,88	3,76	3,96	3,91	3,83	3,72	3,84
10.	Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	3,76	3,86	3,75	3,96	3,93	3,80	3,68	3,82
11.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	3,82	3,94	3,87	4,10	3,97	3,90	3,85	3,97
12.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα;	3,92	4,05	3,98	4,17	4,08	4,00	3,95	4,07
13.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να αναπτύξουν την κρίση τους;	4,06	4,16	4,08	4,29	4,21	4,12	4,11	4,17
14.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,22	4,34	4,23	4,38	4,32	4,27	4,26	4,31
15.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	4,07	4,18	4,13	4,30	4,27	4,20	4,15	4,24
16.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Πώς κρίνετε τη συνολική παρουσία του διδάσκοντα;	4,09	4,17	4,11	4,32	4,23	4,15	4,15	4,22

Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Η διαδικασία της αξιολόγησης του διδακτικού έργου με συμπλήρωση ερωτηματολογίων απαιτεί τη διαχείριση ενός σχετικά μεγάλου αριθμού ερωτηματολογίων. Όπως ελέγχθη σημαντικό ρόλο στη γρήγορη διαχείριση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων διαδραματίζει το σύστημα αυτόματης ανάγνωσης των ερωτηματολογίων της ΜΟΔΙΠ του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Μάλιστα μέσω του Πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ, η διαδικασία εξαγωγής των αποτελεσμάτων και δημιουργίας των ενημερωτικών σημειωμάτων των διδασκόντων έχει αυτοματοποιηθεί ενώ παλιότερα ήταν χειρωνακτική και ιδιαίτερα χρονοβόρα (είχε τονιστεί η αναγκαιότητα για αυτοματοποίηση της διαδικασίας σε παλαιότερη εσωτερική έκθεση)
- Οι αποκρίσεις των φοιτητών είναι διαχρονικά συνεπείς, αφού ακολουθούν συστηματικά το ίδιο πρότυπο.
- Οι μέσες αποκρίσεις των φοιτητών εμφανίζουν αρκετά υψηλές τιμές, γεγονός που σημαίνει ότι σε γενικές γραμμές δεν προκύπτει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα σε σχέση με τα ερωτήματα του ερωτηματολογίου.
- Η χαμηλότερη απόκριση (η οποία ωστόσο έχει ικανοποιητική τιμή) παρουσιάζεται στο ερώτημα αναφορικά με το αν ο διδάσκων επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος.
- *Μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος.*

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2011-12 και 2012-13 το Τμήμα δεν ήταν δυνατό να υλοποιήσει το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του στην πλήρη του ανάπτυξη λόγω των σημαντικών περικοπών στον προϋπολογισμό των κονδυλίων που διατίθενται από το Υπουργείο Παιδείας για τις αμοιβές των Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών. Έτσι, τα δύο αυτά ακαδημαϊκά έτη το Τμήμα, με αποφάσεις της Γενικής του Συνέλευσης προσέφερε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα (35) του προγράμματος σπουδών και έναν πολύ μικρό αριθμό μαθημάτων επιλογής (7-8 ανά εξάμηνο) τα οποία διδάχθηκαν αποκλειστικά από μέλη Ε.Π.

Με τις συνθήκες που περιγράφηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2012 – 2013, εμφανίζεται στον επόμενο πίνακα:

Ακαδημαϊκό προσωπικό	Αριθμός	Ώρες διδασκαλίας / εβδομάδα (**)	% εβδομαδιαίου διδακτικού έργου	Μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου (ώρες)
Μέλη Ε.Π.	13 (*)	120	52%	10
Συνεργάτες (Επιστημονικοί & Εργαστηριακοί)	22	112	48%	5
ΣΥΝΟΛΟ	35	232	100%	

(*) ένα μέλος ΕΠ σε εκπαιδευτική άδεια και 5 μέλη Ε.Π. με διοικητικά καθήκοντα που ισοδυναμεί σε ώρες 1 μέλους ΕΠ.
(**) δεν συμπεριλαμβάνεται ο χρόνος επίβλεψης πτυχιακών εργασιών

Από τα στοιχεία του πίνακα αναδεικνύονται δύο προβλήματα, που σχετίζονται με την αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος και συγκεκριμένα : (α) ο μεγάλος φόρτος εκπαιδευτικού έργου, που αναλογεί στα μέλη Ε.Π. του Τμήματος συγκριτικά με τον φόρτο εκπαιδευτικού έργου των μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων, και (β) η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος με μόνιμα μέλη Ε.Π., εφόσον το μεγαλύτερο ποσοστό του εκπαιδευτικού έργου προσφέρεται από επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες, που προσλαμβάνονται κάθε χρόνο με συμβάσεις εργασίας.

- *Συμμετοχή μελών Ε.Π. Τμήματος σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.*

Στο Τμήμα, όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, λειτουργούν δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σχεδόν όλα τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων διδάσκουν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσε-

ων Φιλοξενίας και Τουρισμού. Επιπλέον μέλη Ε.Π. του Τμήματος έχουν διδάξει στο παρελθόν σε προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών άλλων Τμημάτων. Τέλος Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων διδάσκουν σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας ή άλλων Ιδρυμάτων.

4.1.5. Θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας.

Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες ή βραβεία διδασκαλίας. Υπάρχουν σκέψεις προς την κατεύθυνση αυτή, με την προϋπόθεση ότι θα ωριμάσει η διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των διδασκόντων και η αντικειμενικότητα των αποτελεσμάτων της.

4.1.6. Συνεισφορά στο διδακτικό έργο των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος.

Στο Τμήμα, όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, λειτουργούν δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, ενώ δεν λειτουργούν προγράμματα εκπόνησης Διδακτορικών διατριβών. Συνεισφορά των μεταπτυχιακών φοιτητών στο διδακτικό έργο δεν υπάρχει εξαιτίας του μικρού διαστήματος των διάρκειας των μεταπτυχιακών σπουδών και των ωρών παρακολούθησης των διαλέξεων και διενέργειας των εργασιών. Η έλλειψη υποψηφίων διδασκόντων αποτελεί σημαντική αδυναμία για την αναβάθμιση της λειτουργίας του Τμήματος και για την ποιότητα του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας, περιέχονται στους πίνακες 12.1 και 12.2. Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια και συμπεράσματα, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

4.2.1. Διδακτικές μέθοδοι.

Σε 44 μαθήματα του προγράμματος σπουδών η διδασκαλία γίνεται με συνδυασμό διαλέξεων και ασκήσεων πράξης, 15 μαθήματα 25% των μαθημάτων είναι μικτά, δηλ. περιλαμβάνουν συνδυασμό διαλέξεων και εργαστηρίων, από τα οποία 11 είναι υποχρεωτικά μαθήματα και 4 επιλογής.

4.2.2. Διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων.

Δεν υπάρχει τυποποιημένη διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων αλλά στην πρόσφατη αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών έγινε μία προσπάθεια να υιοθετηθεί μία τέτοια διαδικασία. Σε σχέση με την επικαιροποίηση των διδακτικών μεθόδων και για την ενημέρωση των διδασκόντων, έχει συνταχθεί σχετικός οδηγός που παρουσιάζει τις διαφορές εκπαιδευτικές μεθόδους (βλέπε παράρτημα Γ).

4.2.3. Συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις και ποσοστά επιτυχίας τους.

Τα ποσοστά συμμετοχής και επιτυχίας των φοιτητών του Τμήματος στις εξετάσεις του ακαδημαϊκού έτους 2011-12 ανά τυπικό εξάμηνο του προγράμματος σπουδών, σημειώνονται στον επόμενο πίνακα.

ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011-2012	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011-2012
A	67,18%	(*)
B	(*)	65,05%
Γ	73,41%	(*)
Δ	68,59%	68,59%
E	64,22%	75,15%
ΣΤ	68,94%	68,57%
Z	61,70%	61,41%

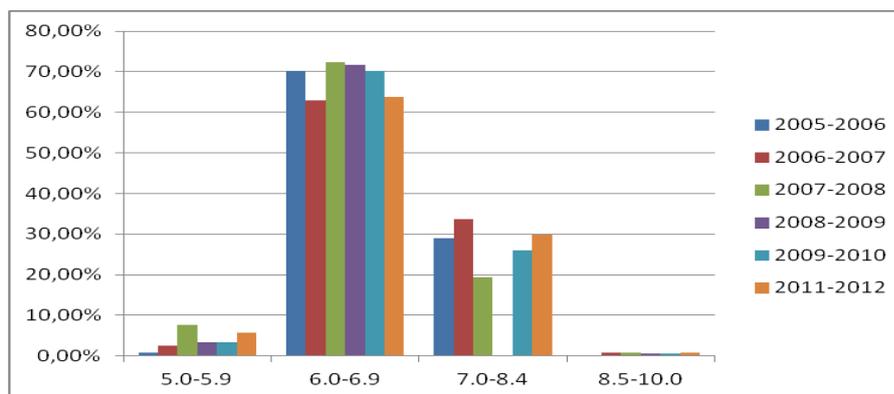
(*) Σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τ.Ε.Ι από το εαρινό εξάμηνο 2011-2012 σταματάει σταδιακά η διάθεση όλων μαθημάτων σε κάθε διδακτικό εξάμηνο .

Στον επόμενο πίνακα σημειώνονται τα ποσοστά συμμετοχής και επιτυχίας των φοιτητών ανά εξεταστική περίοδο του προγράμματος σπουδών, στις εξετάσεις του ακαδημαϊκού έτους 2011-12.

ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ (επι των συμμετεχόντων)	
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011-2012	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011-2012
A	28,44%	
B		0,482189
Γ	42,45%	
Δ	43,77%	0,437721
E	60,73%	0,607335
ΣΤ	67,11%	0,671381
Z	64,59%	0,645251

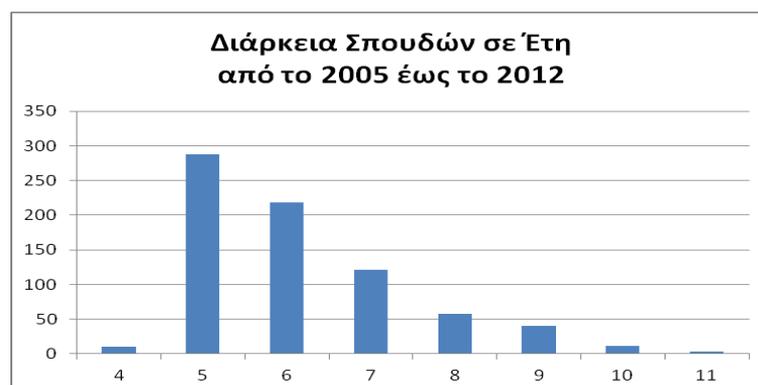
4.2.4. Μέσος βαθμός πτυχίου

Η κατανομή του βαθμού πτυχίου των αποφοίτων που αποφοίτησαν από το ακαδ. έτος 2005 – 2006 έως το ακαδημαϊκό έτος 20011– 20012 εμφανίζεται στο επόμενο διάγραμμα. Ο μέσος βαθμός πτυχίου των παραπάνω αποφοίτων είναι 6,75.

4.2.5. Μέση διάρκεια σπουδών.

Η διάρκεια σπουδών των φοιτητών που εισήχθησαν στο Τμήματα από το ακαδημαϊκό έτος 2005 – 2006 έως σήμερα παρουσιάζεται στον πίνακα 7 για κάθε ακαδημαϊκό έτος και στο επόμενο διάγραμμα συνολικά. Η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου των φοιτητών αυτών ήταν 6,1 έτη.

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

4.3.1 Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Η ύλη των μαθημάτων μαζί με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας (σε 15 διδακτικές εβδομάδες) περιλαμβάνεται επίσης στο περιγράμμα του μαθήματος, το οποίο διατίθεται μέσω της ιστοσελίδας του τμήματος. Η ύλη των μαθημάτων γνωστοποιείται στους φοιτητές στα μαθήματα και μέσω σχετικής ανακοίνωσης στο διαδίκτυο και στον πίνακα ανακοινώσεων.

4.3.2 Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Μετά την πρόσφατη αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών κάθε περίγραμμα μαθήματος περιλαμβάνει με σαφήνεια τους μαθησιακούς στόχους του μαθήματος και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

4.3.3 Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;

Με την έναρξη του κάθε εξαμήνου, στην πρώτη γενική συνέλευση του Τμήματος, συζητούνται θέματα σχετικά με την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η μέτρηση των μαθησιακών στόχων μετριέται μέσω συμπλήρωσης των Απογραφικών Δελτίων Μαθήματος και Διδάσκοντα (αποτύπωση γνώμης διδάσκοντα) και αποδελτίωση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης (αποτύπωση γνώμης φοιτητή).

4.3.4 Σε ποίο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Με ευθύνη του Προϊσταμένου, διαμορφώνεται και ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα, στο οποίο προσδιορίζονται για κάθε τυπικό εξάμηνο του προγράμματος σπουδών, τα μαθήματα, οι διδάσκοντες και οι αίθουσες διδασκαλίας. Οι διδάσκοντες πριν την έναρξη του μαθήματος υπογράφουν το ημερήσιο δελτίο παρουσίας, το οποίο ελέγχεται από τους υπευθύνους των Τομέων και τον Προϊστάμενο. Γενικά όλη η διαδικασία βρίσκεται υπό συνεχή παρακολούθηση και σε περιπτώσεις που παρουσιαστούν προβλήματα (όπως π.χ. στη συμπεριφορά διδασκόντων ή φοιτητών, στις υποδομές σε αίθουσες ή εργαστηριακό εξοπλισμό, στην έγκαιρη διανομή των συγγραμμάτων ή πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού, κ.λ.π.), ο Προϊστάμενος του Τμήματος έχει την ευθύνη της επίλυσής τους, σε συνεργασία με το Συμβούλιο ή τη Γενική Συνέλευση κατά περίπτωση.

4.3.5 Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος σπουδών κρίνεται ετησίως, αναθεωρείται σε περίπτωση που διαπιστωθούν αποκλίσεις και γενικώς κρίνεται ορθολογική.

4.3.6 Πόσα (και ποιά) από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Τα περισσότερα από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων. Τα υπόλοιπα διδάσκονται είτε από μέλη χαμηλότερων βαθμίδων, είτε από ωρομισθίους καθηγητές εξαιτίας της έλλειψης ακαδημαϊκού προσωπικού.

4.3.7 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Δεν υπάρχουν μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, τα οποία διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

4.4.1 Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές.

Στους φοιτητές εκτός από τα βιβλία, τα οποία διανέμονται μέσω του συστήματος Εύδοξος, -Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων και Λοιπών Βοηθημάτων, ανάλογα με τον διδάσκοντα διανέμονται επιπρόσθετα ασκήσεις, εφαρμογές, σημειώσεις και υλικό μέσω διαδικτύου.

4.4.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πώς εφαρμόζεται;

Υπάρχει εγκεκριμένη διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων. Ειδικότερα, οι επικαιροποιήσεις γίνονται μέσω διαδικασιών του αρμόδιου τομέα μαθημάτων. Ο Τομέας εισηγείται στην αρχή του εαρινού εξαμήνου στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος τα βοηθήματα που θα υιοθετηθούν στο μάθημα.

4.4.3 Πώς και πότε συγκεκριμένα διατίθενται τα βοηθήματα;

Τα βοηθήματα διατίθενται μέσω του συστήματος Εύδοξος, -Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων και Λοιπών Βοηθημάτων μέσα σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Τα λοιπά βοηθήματα διατίθενται είτε από την αρχή είτε κατά την διάρκεια του εξαμήνου.

4.4.4 Ποιό ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των Απογραφικών Δελτίων Μαθήματος, το ποσοστό που καλύπτεται από τα βοηθήματα είναι πάνω από το 80% κατά μέσο όρο

4.4.5 Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Από τις απαντήσεις των Απογραφικών Δελτίων Μαθήματος, φαίνεται ότι σε ποσοστό πάνω από το 85% παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Με βάση τους ενεργούς φοιτητές του Τμήματος, τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές κρίνονται ως ικανοποιητικά. Πιο συγκεκριμένα τα μέσα και οι υποδομές του Τμήματος έχουν αναλυτικά ως εξής :

4.5.1 Αίθουσες διδασκαλίας:

Το Τμήμα διαθέτει έξι (6) αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας 47 ατόμων, μία αίθουσα χωρητικότητας 67 ατόμων, ένα αμφιθέατρο χωρητικότητας 140 ατόμων και ένα αμφιθέατρο χωρητικότητας 92 ατόμων. Όλες οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με προβολικό σύστημα μόνιμα εγκατεστημένο στην οροφή της αίθουσας με δυνατότητα σύνδεσης σε Η/Υ, οθόνη προβολής και διαφανειοσκόπιο. Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα απογραφικά δελτία μαθήματος, προκύπτουν τα εξής : (α) σε 38 δελτία μαθημάτων οι διδάσκοντες θεωρούν ότι η χωρητικότητα και ο εξοπλισμός της αίθουσας (που χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες διδασκαλίας του μαθήματός του) είναι επαρκής, σε 1 δελτίο μαθήματος ο διδάσκων θεωρεί ότι η χωρητικότητα της αίθουσας δεν είναι επαρκής. Σε τέσσερα δελτία μαθημάτων δεν δόθηκε απάντηση.

4.5.2 Εκπαιδευτικά εργαστήρια:

Το τμήμα διαθέτει τέσσερα εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών. Όλα τα εργαστήρια του Τμήματος είναι εξοπλισμένα με προβολικό σύστημα μόνιμα εγκατεστημένο στην οροφή της αίθουσας και συνδεδεμένο σε Η/Υ καθώς και με οθόνη προβολής. Ένα εργαστήριο (αιθ. 19) είναι επίσης εξοπλισμένο με βίντεο και τηλεόραση. Από τις αποκρίσεις των διδασκόντων (στα απογραφικά δελτία μαθήματος) προκύπτει ότι σε μαθήματα με εργαστηριακό μέρος 8 διδάσκοντες (ή ποσοστό 100%) κρίνουν τα

εργαστήρια επαρκή και τον εξοπλισμό τους ως ικανοποιητικό. Η χωρητικότητα του κάθε εργαστηρίου (σε θέσεις άσκησης σε Η/Υ), οι ώρες των εργαστηριακών μαθημάτων, οι ώρες λειτουργίας ελεύθερων εργαστηρίων (πέραν δηλαδή των προγραμματισμένων ωρών των εργαστηριακών μαθημάτων για εξάσκηση από τους φοιτητές ή για την εκπόνηση των εργασιών) και το ποσοστό χρήσης κάθε εργαστηρίου, σημειώνονται στον πίνακα, που ακολουθεί :

Εργαστήριο	Χωρητικότητα σε άτομα	Ώρες εργαστηριακών μαθημάτων/ εβδομάδα	Ώρες ελεύθερου εργαστηρίου / εβδομάδα	% χρήσης
Αιθ. 14	25	2 (*)	(*)	3%
Αιθ. 15	27	38	12	83%
Αιθ. 17	24	22	8	50%
Αιθ. 19	26	26	8	57%

(*) Η εργαστηριακή αυτή αίθουσα χρησιμοποιείται 2 ώρες για το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και για τα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών ανάλογα με τις ανάγκες.

4.5.3 Σπουδαστήρια

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικά του σπουδαστήρια για το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Οι προπτυχιακοί φοιτητές χρησιμοποιούν το σπουδαστήριο της κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ. Στο τμήμα υπάρχει επίσης μια μικρή αποθήκη εργαστηριακού εξοπλισμού (επτά τετραγωνικών μέτρων), η οποία κρίνεται ανεπαρκής.

4.5.4 Προσωπικό Υποστήριξης

Στο προσωπικό υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανήκουν σήμερα 5 μέλη Ειδικού Τεχνικού προσωπικού. Ο αριθμός και οι ειδικότητές τους κρίνονται επαρκείς. Στη Γραμματεία του Τμήματος υπηρετούν 2 μέλη του Διοικητικού προσωπικού. Κρίνεται απαραίτητη η προσθήκη ενός ακόμη μέλους διοικητικού προσωπικού στη Γραμματεία.

4.6. Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

4.6.1 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ γενικά κρίνεται ως ικανοποιητικός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης, σε συνδυασμό και με την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής.

4.6.2 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στη διδασκαλία; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία γενικά κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης. Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα απογραφικά δελτία των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε σύνολο 43 μαθημάτων για τα οποία συμπληρώθηκαν Απογραφικά Δελτία Μαθήματος 9 μαθήματα, ήτοι 20% δεν χρησιμοποιεί, ενώ τα υπόλοιπα ήτοι 80% χρησιμοποιεί ΤΠΕ στη διδασκαλία. Ειδικότερα χρησιμοποιείται προβολή διαφανειών μέσω βιντεο-προβολέα, powerpoint, διαδίκτυο και η ηλεκτρονική πλατφόρμα εκμάθησης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.

4.6.3 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση γενικά κρίνεται ως ικανοποιητικός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης, σε συνδυασμό και με την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής. Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα απογραφικά δελτία των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε σύνολο 8 μαθημάτων εργαστηρίων για τα οποία συμπληρώθηκαν Απογραφικά Δελτία Μαθήματος 3 μαθήματα, ήτοι 37% δεν χρησιμοποιεί, ενώ τα υπόλοιπα ήτοι 67% χρησιμοποιεί ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση. Ειδικότερα, χρησιμοποιούνται ως ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση, προγράμματα και λογισμικά Η/Υ, πραγματικό πληροφοριακό σύστημα, βιντεο-προβολέας, powerpoint, η πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, ιστοσελίδες, ιστοχώρος e-business και το «φόρουμ».

4.6.4 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών γενικά κρίνεται ως καλός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης, σε συνδυασμό και με την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής. Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα απογραφικά δελτία των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε μερικά χρησιμοποιούνται ΤΠΕ ενώ στα περισσότερα δεν χρησιμοποιείται στην αξιολόγηση των φοιτητών.

4.6.5 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ γενικά κρίνεται εξαιρετικός στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα. Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα απογραφικά δελτία των εξαμηνιαίων μαθημάτων στο σύνολο των μαθημάτων, ήτοι 100% Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα. Ως κύρια μέθοδος επικοινωνίας είναι το e-mail.

4.6.6 Ποιό το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία;

Οι συνολικές επενδύσεις του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία ήταν 211.000 €. Συγκεκριμένα, αποκτήθηκαν 167 ηλεκτρονικοί υπολογιστές αξίας 160.000€ οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στα διάφορα εργαστήρια του Τμήματος και λογισμικό αξίας 51.000 €, το οποίο σημειώνεται παρακάτω:

- RATIONAL SYSTEM ARCHITECT
- RATIONAL APPLICATION DEVELOPER
- SIMUL8
- IBM ILOG CPLEX Optimization Studio, προϋπολογισμού
- QualiWare Lifecycle Manager
- Casewise Corporate Modeler Suite
- Microsoft Visual Studio 2010 Professional with
- PowerDesigner 15 Studio και Sybase:
- PowerBuilder 12 Enterprise
- 10. Μια (1) άδεια λογισμικού ανάπτυξης και διενέργειας διαδικτυακών ερευνών Remark Web Survey , προϋπολογισμού 1.300,00 € :
- Remark Office OMR
- SPSS
- Matlab
- Visual-Paradigm Agilian Simulacian
- Active Endpoints ActiveVOS

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

4.7.1 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα.

Σήμερα ο αριθμός των φοιτητών ανέρχεται σήμερα στους 2.593 φοιτητές. Αυτό σημαίνει ότι αναλογούν 200 εγγεγραμμένοι φοιτητές ανά μέλος Ε.Π αναλογία απαράδεκτα υψηλή για ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

4.7.2 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια.

Η χωρητικότητα των εργαστηριακών αιθουσών είναι συγκεκριμένη (25-30 άτομα, βλέπε πίνακα 4.5.2). Σε κάθε εργαστηριακή ομάδα ανατίθεται διδακτικό έργο σε έναν διδάσκοντα, οπότε στα εργαστήρια η αναλογία διδασκόντων διδασκομένων είναι 1:30 περίπου.

4.7.3 Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν; Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;

Η συνεργασία διδασκόντων-διδασκομένων είναι σε καλό επίπεδο και δεν αντιμετωπίζονται προβλήματα. Σύμφωνα με τα απογραφικά δελτία η μεγάλη πλειοψηφία των διδασκόντων-δηλώνει ότι έχει ανακοινωμένες ώρες γραφείου, ένα μικρό ποσοστό διδασκόντων δεν έχει ανακοινωμένες ώρες, ενώ οι υπόλοιποι διδάσκοντες δεν απάντησαν στο ερώτημα αυτό. Υπάρχει περιθώριο βελτίωσης των ποιοτι-

κών χαρακτηριστικών αυτής της συνεργασίας αλλά και του χρόνου που διατίθεται, ο οποίος περιορίζεται από το μεγάλο εκπαιδευτικό και διοικητικό φόρτο του μικρού αριθμού των – μόνιμων - μελών Ε.Π. και της μερικής απασχόλησης (με συμβάσεις εργασίας) του μεγάλου αριθμού των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

4.8.1 Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία πραγματοποιείται κατά την διάρκεια των διαλέξεων των μαθημάτων. Επιπρόσθετα, επιτυγχάνεται και μέσω του ερευνητικού έργου των διδασκόντων (μελών Ε.Π. και επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών) και της διάχυσης των αποτελεσμάτων του ερευνητικού αυτού έργου στους φοιτητές, μέσω της διδασκαλίας.

4.8.2 Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Οι φοιτητές έχουν δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα. Εντούτοις μικρός αριθμός φοιτητών συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

4.9.1 Με ποιά εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Οι συνεργασίες του Τμήματος με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού, είναι εξαιρετικά περιορισμένες και αναπτύσσονται όχι συστηματικά αλλά μετά από προσωπικές επίπονες πρωτοβουλίες μελών Ε.Π. του Τμήματος.

4.9.2 Με ποιά εκπαιδευτικά κέντρα του εξωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Όπως σημειώσαμε και στα προηγούμενα (στην ενότητα 3.1.4), οι συνεργασίες του Τμήματος με εκπαιδευτικά κέντρα του εξωτερικού περιλαμβάνουν πολλά ιδρύματα, μέσω των προγραμμάτων ERASMUS και LEONARDO.

4.9.3 Αναπτύσσονται συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνεργασίες με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς φορείς;

Αναπτύσσονται συνεργασίες με το Δήμο Σερρών, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών.

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

4.10.1 Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;

Δεν υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, ο οποίος όμως κρίνεται απαγορευτικός εξαιτίας της δύσκολης οικονομικής κατάστασης των τελευταίων ετών.

4.10.2 Πόσες και ποιές συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;

Οι συμφωνίες που έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών είναι στα πλαίσια των προγραμμάτων Erasmus και LEONARDO DA VINCI.

4.10.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αναλυτικά στοιχεία για τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος, τα οποία μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος.

4.10.4 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Ελάχιστα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία εξαιτίας κυρίως οικονομικών συνθηκών. Όπως προκύπτει από συζητήσεις που γίνονται με συναδέλφους από το εξωτερικό σε διάφορες ευκαιρίες (για παράδειγμα σε επιστημονικά συνέδρια, ανταλλαγές με το πρόγραμμα SOCRATES/ ERASMUS, κλπ.), οι συνθήκες εργασίας και οι αμοιβές του εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι. δεν είναι ελκυστικές ώστε να προσελκύσουν συναδέλφους από το εξωτερικό για να έλθουν και να διδάξουν στο Τμήμα μας.

4.10.5 Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αναλυτικά στοιχεία για τους φοιτητές του Τμήματος, οι οποίοι μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος.

4.10.6 Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αναλυτικά στοιχεία για τους φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων, οι οποίοι μετακινήθηκαν προς το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος.

4.10.7 Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;

Ναι, υπάρχουν.

4.10.8 Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Η λειτουργία και οι προσφερόμενες υπηρεσίες του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων του αναλογικά και με τον ελάχιστο αριθμό ατόμων που το στελεχώνουν κρίνονται πάρα πολύ ικανοποιητικές.

4.10.9 Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Το τμήμα χάρη στην ενεργή παρουσία δυο μελών του ακαδημαϊκού του προσωπικού του στα προγράμματα κινητικότητας, αναλαμβάνει και διεκπεραιώνει τις περισσότερες ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας για τα προγράμματα κινητικότητας.

4.10.10 Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων οργανώνει εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα.

4.10.11 Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Οι εισερχόμενοι φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές των φοιτητών του τμήματος (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο κτλ), ενώ διαμένουν και στις εστίες του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας και λαμβάνουν παροχές σίτισης πάλι από το ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας

4.10.12 Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Για τους εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές διδάσκονται συγκεκριμένα κατά περίπτωση μαθήματα σε ξένη γλώσσα.

4.10.13 Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

5. Ερευνητικό έργο

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει θεσμοθετημένη ερευνητική αποστολή και πολιτική του Τμήματος. Ο βασικός λόγος είναι το ελλιπές θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα στα Τ.Ε.Ι. Μόλις πρόσφατα, με την ένταξη των Τ.Ε.Ι. στον τεχνολογικό τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, προβλέπεται στην αποστολή τους και η εφαρμοσμένη (τεχνολογική) έρευνα. Παρόλα αυτά, τα Τ.Ε.Ι. δεν μπορούν να συστήσουν θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια, τα οποία είναι ο βασικός φορέας για την εφαρμογή μακροπρόθεσμης ερευνητικής πολιτικής. Άλλοι βασικοί λόγοι είναι οι εξής: (α) Η έλλειψη χρηματοδοτικών πόρων για έρευνα στα Τ.Ε.Ι., (β) ο μικρός αριθμός εκπαιδευτικού προσωπικού στο Τμήμα και τους Τομείς, που δεν επιτρέπει να αναπτύσσονται συνέργιες σε κοινές ερευνητικές δραστηριότητες και (γ) η ανυπαρξία διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, που θα μνησούν νέους στις διαδικασίες της επιστημονικής έρευνας. Πιο συγκεκριμένα και σε σχέση με την προαγωγή της έρευνας στα πλαίσια του Τμήματος, σημειώνονται τα εξής :

5.1.1. Ερευνητική πολιτική του Τμήματος.

Η ερευνητική πολιτική του Τμήματος καθορίζεται από τη θεσμοθέτηση των τριών Τομέων του Τμήματος, που είναι ο Τομέας Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ, ο Τομέας Πληροφορικής και Ποσοτικών Μεθόδων και ο Τομέας Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών. Κάθε μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού ανήκει επίσημα σε ένα από αυτούς τους τομείς και οι ερευνητικές του δραστηριότητες σχετίζονται με τα αντικείμενα που καλύπτουν οι τομείς αυτοί. Για την ενίσχυση της δια-θεματικής έρευνας (multidisciplinary research), μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού μπορεί να εκτελούν ερευνητικές δραστηριότητες και να παρέχουν εκπαιδευτικό έργο σε αντικείμενα που εντάσσονται σε άλλους τομείς. Κάθε μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού αποφασίζει τα ερευνητικά αντικείμενα στα οποία θα επικεντρώσει το ενδιαφέρον του.

5.1.2. Υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος.

Το ερευνητικό έργο των μελών Ε.Π. του Τμήματος καταγράφεται στο σχετικό απογραφικό δελτίο του εκπαιδευτικού προσωπικού, που προτείνεται από την Α.Δ.Ι.Π. και συμπληρώνεται και επικαιροποιείται σε ετήσια βάση.

5.1.3. Απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος.

Το ερευνητικό έργο των μελών Ε.Π. του Τμήματος δημοσιοποιείται στην προσωπική ιστοσελίδα κάθε μέλους, που διατηρείται στον ιστοχώρο του Τ.Ε.Ι.

5.1.4. Κίνητρα για τη διεξαγωγή έρευνας στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Τ.Ε.Ι. δεν παρέχει κίνητρα για τη διεξαγωγή ερευνητικού έργου από τα μέλη Ε.Π. Ειδικότερα, ο τίτλος «Εκπαιδευτικό Προσωπικό» (Ε.Π.), ιδίως σε αντιδιαστολή με τον τίτλο «Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό» (Δ.Ε.Π.) που ισχύει για το προσωπικό των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, φανερώνει το πνεύμα του Νόμου και τις προθέσεις της Πολιτείας πάνω στο ζήτημα αυτό. Με τον τρόπο αυτό φαίνεται σαν τα μέλη Ε.Π. να έχουν ως αντικείμενο μόνο την παροχή εκπαιδευτικού έργου, που αναπτύσσεται με αποκομμένο τρόπο από την ερευνητική διαδικασία. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό έργο είναι πολύωρο και, ως εκ τούτου, ιδιαίτερα κοπιαστικό (προσδιορίζεται σε 16 ώρες για τον Καθ. Εφαρμογών και κλιμακωτά μειώνεται στις 10 ώρες για τον Καθηγητή πλήρους βαθμίδας). Επιπροσθέτως, δεν παρέχονται επαρκείς χρηματοδοτικοί πόροι για έρευνα στα Τ.Ε.Ι. της Ελλάδος.

5.1.5. Ενημέρωση των μελών Ε.Π. για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας.

Η Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών είναι ο βασικός φορέας διαχείρισης των ερευνητικών προγραμμάτων στα Τ.Ε.Ι. και ο κύριος αποδέκτης των προσκλήσεων που αφορούν τις δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας. Τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας ενημερώνονται συνήθως με δική τους πρωτοβουλία (μέσα από το προσωπικό δίκτυο επαφών και συνεργασιών που διατηρεί με επιστήμονες και φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό) ή και από την Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών με

e-mail ή μέσα από την ανάρτηση σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος.

5.1.6. Υποστήριξη της ερευνητικής διαδικασίας.

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία υποστήριξης της ερευνητικής διαδικασίας.

5.1.7. Θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας.

Δεν υπάρχουν στο Τμήμα θεσμοθετημένες υποτροφίες έρευνας.

5.1.8. Διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στο εσωτερικό του Τμήματος.

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στο εσωτερικό του Τμήματος με τη διενέργεια εκδηλώσεων δημοσιότητας (π.χ. ημερίδες δημοσιότητας των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων), με τη διενέργεια επιστημονικών ομιλιών, καθώς και μέσα από τις ιστοσελίδες των μελών του Τμήματος. Η σωστή, συνεπής και έγκαιρη δημοσιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων μέσα από το Διαδίκτυο απαιτεί την ύπαρξη δομών υποστήριξης στη δημιουργία και διαχείριση ιστοσελίδων. Επίκειται, επιπλέον, η δημιουργία Ιδρυματικού Αποθετηρίου για την ψηφιακή καταχώρηση της συνολικής πνευματικής δημιουργίας των επιστημονικού προσωπικού του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.

5.1.9. Διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων εκτός Τμήματος, στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα.

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα με τη συμμετοχή των μελών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια και επιστημονικές συναντήσεις, με τη διενέργεια δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά και με τη συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής εκπαιδευτικού προσωπικού.

5.1.10. Διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον;

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στην τοπική και εν γένει στην ελληνική κοινωνία με τη συμμετοχή σε ομιλίες και εκδηλώσεις ενημέρωσης του κοινού για επιστημονικά θέματα, με τη συμμετοχή σε δημόσιες συζητήσεις σε ηλεκτρονικά και έντυπα ΜΜΕ και σε εθνικά συνέδρια και ημερίδες.

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

5.2.1 Ποιά ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία;

Στο τμήμα εκτελείται ένα ερευνητικό πρόγραμμα στα πλαίσια του προγράμματος ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ και ένα στο πρόγραμμα Ενίσχυσης Μεταδιδακτορικών Ερευνητών.

Επιπλέον μέλη Ε.Π. του Τμήματος είναι επιστημονικοί υπεύθυνοι του έργου της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας (ΜΟΔΠ), του έργου της Δομής Απασχόλησης και Καινοτομίας (ΔΑΣΤΑ) και του έργου της Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΟΚΕ). Τέλος, μέλη Ε.Π. του Τμήματος συμμετέχουν ως ερευνητές σε άλλα ερευνητικά ή αναπτυξιακά έργα.

5.2.2. Ποιό ποσοστό μελών ΔΕΠ/ΕΠ αναλαμβάνει ερευνητικές πρωτοβουλίες;

Όλα τα επιστημονικά μέλη του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων αναλαμβάνουν ερευνητικές πρωτοβουλίες, στην βάση του ελάχιστου διαθέσιμου χρόνου για ερευνητικό έργο, λόγω του καθημερινού υψηλού φόρτου διοικητικών και διδακτικών υποχρεώσεων.

5.2.3 Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδακτορικοί ερευνητές στα ερευνητικά προγράμματα;

Στα ερευνητικά προγράμματα και έργα συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες, που μπορεί να είναι διδάκτορες ή μεταδιδακτορικοί ερευνητές πανεπιστημίων και όχι του Τμήματος, καθώς τα ΤΕΙ δεν μπορούν να αναλάβουν ή να συμμετέχουν σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών ή μεταδιδακτορικής έρευνας.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Οι διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές είναι ελάχιστες, όπως περιγράφεται αναλυτικά στη συνέχεια.

5.3.1 Αριθμός και χωρητικότητα ερευνητικών εργαστηρίων.

Οι διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές του Τμήματος είναι ελάχιστες. Πιο συγκεκριμένα, δεν υπάρχουν θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια στο Τμήμα, καθώς δεν υπάρχει ενεργό θεσμικό πλαίσιο που να επιτρέπει τη στελέχωση και λειτουργία ερευνητικών εργαστηρίων στα Τ.Ε.Ι. Πρόσφατα αποφασίστηκε η επέκταση του θεσμικού πλαισίου που ισχύει για τα Πανεπιστήμια, ώστε να καλύπτει και τα Τ.Ε.Ι., αλλά η σχετική ρύθμιση αναστάλη, εν αναμονή του νέου θεσμικού πλαισίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Προς την κατεύθυνση αυτή στο Τμήμα ήδη αποφασίστηκε η λειτουργία τριών Ερευνητικών Εργαστηρίων, ένα σε κάθε Τομέα. Σύμφωνα με το καταστατικό τους, τα Ερευνητικά Εργαστήρια ανήκουν και λειτουργούν στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, υποστηρίζουν τις επιστημονικές προτεραιότητες και πρωτοβουλίες του Τμήματος και συμβάλουν στην ικανοποίηση των ερευνητικών προτεραιοτήτων και διδακτικών αναγκών του Τμήματος. Δυστυχώς όμως και μέχρι σήμερα τα εργαστήρια αυτά δεν είναι θεσμοθετημένα (δεδομένου ότι εκκρεμεί η έκδοση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων) και δεν διαθέτουν πρόσθετο επιστημονικό, ερευνητικό ή διοικητικό προσωπικό, πέραν από τα μέλη ΕΠ του κάθε Τομέα.

5.3.2 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών εργαστηρίων.

Τα εργαστήρια αυτά είναι τα εξής :

- (α) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Υπηρεσιών» εγκαταστάθηκε και λειτουργεί σε χώρο 60 τ.μ. περίπου στο 2ο όροφο του κτιρίου Πολλαπλών Χρήσεων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Ο χώρος εξοπλίστηκε με γραφεία και πάγκους εργασίας, καθίσματα και ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συστήματα αδιάλειπτης τροφοδοσίας (ups) και εκτυπωτή.
- (β) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Πληροφορικής και Υποστήριξης Επιχειρηματικών Αποφάσεων» φιλοξενείται στην αίθουσα 14α της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας η οποία διαμορφώθηκε κατάλληλα και εξοπλίστηκε με πάγκους εργασίας, καθίσματα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συστήματα αδιάλειπτης τροφοδοσίας (ups) και εκτυπωτή.
- (γ) Το «Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Έρευνας» λειτουργεί σε χώρο 25 περίπου τ.μ. στο ισόγειο του κτιρίου εργαστηρίων της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας. Ο χώρος διαμορφώθηκε κατάλληλα και εξοπλίστηκε με Βιβλιοθήκη, πάγκους εργασίας, καθίσματα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και εκτυπωτή.

5.3.3 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

- (α) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Υπηρεσιών» διαμορφώθηκε κατάλληλα και περιλαμβάνει 7 θέσεις εργασίας και χώρο συσκέψεων/ συνεργασίας. Το εργαστήριο προμηθεύτηκε τα ακόλουθα πακέτα λογισμικού, έπειτα από επιτυχή αξιολόγηση πρότασης χρηματοδότησης που υποβλήθηκε κατόπιν της ανοιχτής πρόσκλησης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την υποβολή προτάσεων σχετικά με την «Ανάπτυξη & βελτίωση υποδομών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (Ιούνιος 2010): QualiWare Lifecycle Manager, Casewise Corporate Modeler Suite, Microsoft Visual Studio 2010 Professional, PowerDesigner 15 Studio και PowerBuilder 12 Enterprise, Remark Web Survey και Remark Office OMR, SPSS, Visual-Paradigm και Active Endpoints ActiveVOS.
- (β) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Πληροφορικής και Υποστήριξης Επιχειρηματικών Αποφάσεων» προμηθεύτηκε τα ακόλουθα πακέτα λογισμικού, έπειτα από επιτυχή συμμετοχή στο διαγωνισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με αντικείμενο την «Ανάπτυξη & βελτίωση υποδομών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (Ιούνιος 2010): Rational System Architect, Rational Application Developer, ILOG CPLEX Optimization Studio και SIMUL8 Professional 2010.
- (γ) Στο «Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Έρευνας» οι διαθέσιμες υποδομές, είναι ένας Η/Υ με εγκατεστημένα τα λογισμικά : (α) Matlab, (β) E-Views, (γ) SPSS και (δ) LINGO, μέσω επιτυχούς και επίπουνου διαγωνισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2000 – 2006, του Μέτρου 1.2 «Υποδομές Έρευνας & Ανάπτυξης» και αποτελεί το πρώτο εργαστήριο του είδους που οργανώθηκε στο Τμήμα.

5.3.4. Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας;

Οι υποδομές αυτές δημιουργήθηκαν από το έτος 2005, στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. Αν και κρίνονται ο-ριακά σύγχρονες, είναι περιορισμένες και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτουν τις ερευνητικές ανάγκες των Τομέων του Τμήματος.

5.3.6 Ποιά ερευνητικά αντικείμενα δεν καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές;

Το κάθε ερευνητικό εργαστήριο αποσκοπεί στην κάλυψη των ερευνητικών αντικειμένων ενός τομέα. Συνεπώς είναι επιθυμητό όλοι οι τομείς να καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές. Εντούτοις διακρίνονται οι μεγάλες ελλείψεις σε επιστημονικό προσωπικό και τα περιθώρια βελτίωσης είναι αναγκαία.

5.3.7 Πόσο εντατική χρήση γίνεται των ερευνητικών υποδομών;

Οι ερευνητικές υποδομές χρησιμοποιούνται σε ικανοποιητικό βαθμό, στη βάση της υπάρχουσας κατάστασης επιστημονικού προσωπικού και υποδομών.

5.3.8 Πόσο συχνά ανανεώνονται οι ερευνητικές υποδομές; Ποια είναι η ηλικία του υπάρχοντος εξοπλισμού και η λειτουργική του κατάσταση και ποιες οι τυχόν ανάγκες ανανέωσης/επικαιροποίησης;

Οι ερευνητικές υποδομές ανανεώνονται ανάλογα με τις ανάγκες αλλά πάντα με γνώμονα τις δυνατότητες χρηματοδότησης. Αναλυτικές πληροφορίες παρατίθενται στην επόμενη υποενότητα.

5.3.9 Πώς χρηματοδοτείται η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών

Η συντήρηση και ανανέωση των σχετικών υποδομών αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των εργαστηρίων. Πιθανές πηγές χρηματοδότησης είναι: α) η αυτοχρηματοδότηση, μέσω συμμετοχής σε ερευνητικά έργα, β) ή χρηματοδότηση από αντίστοιχες δράσεις για την ενίσχυση των ερευνητικών εργαστηρίων στα ΑΕΙ, γ) ο τακτικός προϋπολογισμός του Τ.Ε.Ι. Η αυτοχρηματοδότηση, μέσω συμμετοχής σε ερευνητικά έργα, αποτελεί τη βασική μας επιδίωξη και την πρώτη επιλογή. Ωστόσο, ο άτυπος χαρακτήρας των ερευνητικών εργαστηρίων καθιστά αδύνατη την αυτόνομη συμμετοχή τους σε έργα, από τα οποία είναι δυνατή η δημιουργία πόρων για τη συντήρησή τους. Σε γενικές γραμμές, η συντήρηση και ανανέωση των σχετικών υποδομών εξαρτάται από εξωγενείς παράγοντες (χρηματοδότηση από αντίστοιχες δράσεις ή από τον τακτικό προϋπολογισμό) και υπάρχει ο κίνδυνος να μην υπάρξουν στο μέλλον τα απαραίτητα κονδύλια για την ανανέωση των υποδομών (για παράδειγμα, ανανεώσεις αδειών χρήσης, αναβάθμιση σε νεότερες εκδόσεις, κ.λπ.). Με τον τρόπο αυτό, ο εξοπλισμός ήδη χάνει μέρος της λειτουργικότητάς του και απαξιώνεται από την ταχύτητα με την οποία δημιουργούνται νέα εργαλεία και νέες μέθοδοι επιστημονικής μελέτης.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού, των μελών Ε.Π. δηλαδή, όπως επίσης και των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών του Τμήματος, περιέχονται στον πίνακα 11-6 της ενότητας 11. Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια και συμπεράσματα, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

5.4.1. Πόσα βιβλία/μονογραφίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει 15 βιβλία/μονογραφίες. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα.

5.4.2. Πόσες εργασίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος από το έτος 2007-2012 έχουν τις ακόλουθες δημοσιεύσεις, ανά κατηγορία : (α) 40 σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, (β) 0 σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές, (γ) 87 σε πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων με κριτές και (δ) 3 σε πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων χωρίς

κριτές. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.4.3. Πόσα κεφάλαια δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συλλογικούς τόμους;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος από το έτος 2007-2012 έχουν δημοσιεύσει 15 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.4.4. Πόσες άλλες εργασίες (π.χ. βιβλιοκρισίες) δημοσίευσαν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος από το έτος 2007-2012 δεν έχουν δημοσιεύσει εργασίες άλλων κατηγοριών. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.4.5. Πόσες ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια που δεν εκδίδουν Πρακτικά έκαναν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος από το έτος 2007-2012 έχουν τις ακόλουθες δημοσιεύσεις, ανά κατηγορία: (α) 9 σε συνέδρια με κριτές, (β) 3 σε συνέδρια χωρίς κριτές. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού, των μελών Ε.Π. δηλαδή, όπως επίσης και των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών του Τμήματος, περιέχονται στον πίνακα 11-7 της ενότητας 11. Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια και συμπεράσματα, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

5.5.1. Πόσες ετεροαναφορές (citations) υπάρχουν σε δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν κατά το χρονικό διάστημα 2007-2012, 298 ετεροαναφορές (citations) σε δημοσιευμένες εργασίες τους. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.5.2. Πόσες αναφορές του ειδικού ή του επιστημονικού τύπου έγιναν σε ερευνητικά αποτελέσματα μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος κατά το χρονικό διάστημα 2007-2012 δεν έχουν αναφορές του ειδικού ή του επιστημονικού τύπου σε δημοσιευμένες εργασίες τους. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.5.3. Πόσες βιβλιοκρισίες για βιβλία μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά;

Για βιβλία μελών ΕΠ του Τμήματος κατά το χρονικό διάστημα 2007-2012 έχει δημοσιευτεί μία βιβλιοκρισία.

5.5.4. Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων υπήρξαν κατά την τελευταία πενταετία; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν 31 συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων κατά την τελευταία πενταετία. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ. Τα περισσότερα από τα επιστημονικά συνέδρια ήταν διεθνή.

5.5.5. Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών υπάρχουν; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών περιοδικών.

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν 4 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών κατά την τελευταία πενταετία. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα Ε. Τα δύο επιστημονικά περιοδικά είναι ελληνικά και τα υπόλοιπα διεθνή.

5.5.6. Πόσες προσκλήσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος από άλλους ακαδημαϊκούς / ερευνητικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις κλπ. έγιναν κατά την τελευταία πενταετία;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος δεν έχουν τύχει προσκλήσεων από άλλους ακαδημαϊκούς/ ερευνητικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις κατά την τελευταία πενταετία. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.5.7 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος και πόσες φορές έχουν διατελέσει κριτές σε επιστημονικά περιοδικά;

Δεν έχουν καταγραφεί ακόμα τα στοιχεία αναφορικά με τα μέλη που έχουν διατελέσει κριτές σε επιστημονικά περιοδικά. Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη.

5.5.8 Πόσα διπλώματα ευρεσιτεχνίας απονεμήθηκαν σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος δεν έχουν λάβει διπλώματα ευρεσιτεχνίας στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας.

5.5.9 Υπάρχει πρακτική αξιοποίηση (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές) των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Δεν είναι ακόμα γνωστή η ύπαρξη των συγκεκριμένων περιπτώσεων αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΕΠ του Τμήματος σε τεχνολογικούς τομείς (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές), διότι η διαδικασία ανεύρεσης και κατηγοριοποίησης τέτοιων δεδομένων είναι χρονοβόρα και εξειδικευμένη. Συγκεκριμένα, όμως, στοιχεία σε ατομικό επίπεδο μπορούν να ανευρεθούν στα επιστημονικά βιογραφικά σημειώματα του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

5.6.1 Υπάρχουν ερευνητικές συνεργασίες και ποιες (α) Με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος; (β) Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού; και (γ) Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Οι ερευνητικές συνεργασίες με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος, με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού και με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού αναφέρονται στην ενότητα 5.2.

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;

5.7.1 Ποια βραβεία ή/και διακρίσεις έχουν απονεμηθεί σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος; (α) σε επίπεδο ακαδημαϊκής μονάδας, (β) σε επίπεδο ιδρύματος, (γ) σε εθνικό επίπεδο και (δ) σε διεθνές επίπεδο;

Έχουν απονεμηθεί διάφορα σημαντικά βραβεία ερευνητικού έργου σε μέλη ΕΠ του Τμήματος και καταγράφονται στα βιογραφικά σημειώματα του επιστημονικού προσωπικού.

5.7.2 Ποιοι (επίτιμοι διδάκτορες, επισκέπτες καθηγητές, ακαδημαϊκοί, αντεπιστέλλοντα μέλη ακαδημιών κλπ.) έχουν απονεμηθεί σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Δεν έχουν απονεμηθεί τιμητικοί τίτλοι σε μέλη ΕΠ του Τμήματος από άλλα ιδρύματα.

5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;

Το Τμήμα δεν έχει υποψήφιους διδάκτορες. Προπτυχιακοί φοιτητές δεν συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος, καθώς οι μη-πτυχιούχοι δεν μπορούν να υπογράψουν συμβάσεις και να αναλάβουν την εκπόνηση ερευνητικού έργου.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

6.1.1 Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέστηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία;

Οι συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς περιορίζονται στη συμμετοχή μελών ή εκπροσώπων ορισμένων φορέων (όπως οι τοπικές αρχές, επιχειρηματικοί φορείς, επαγγελματικές εκδηλώσεις, κλπ.) στις εκδηλώσεις του Τμήματος και, αντίστοιχα, στη συμμετοχή μελών του Τμήματος, έπειτα από πρόσκληση, σε εκδηλώσεις αυτών των φορέων. Σε επίπεδο Τμήματος υπάρχει συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών (προγράμματα κατάρτισης, συμμετοχή σε διαλέξεις, εκδηλώσεις).

6.1.2 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σ' αυτά;

Πέντε μέλη του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά. Επιπλέον μέλη του ΕΠ του Τμήματος έχουν μεμονωμένες συνεργασίες με φορείς.

6.1.3 Πόσοι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;

Δεν συμμετείχαν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος σε αυτά. Το τμήμα δεν έχει διδακτορικούς φοιτητές.

6.1.4 Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Η όποια επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς προβάλλεται μέσα από το Διαδίκτυο (ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και ιστοσελίδες των σχετικών έργων), μέσα από την οργάνωση και τη συμμετοχή σε σχετικές εκδηλώσεις δημοσιότητας και μέσα από τα τοπικά ΜΜΕ. Οι συνεργασίες δεν είναι σταθερές, όσον αφορά στους ΚΠΠ φορείς. Για το λόγο αυτό στο σχεδιασμό του Τμήματος είναι η υιοθέτηση Πρωτοκόλλων Συνεργασίας με ορισμένους φορείς, ώστε να αποκτήσουν οι σχέσεις με τους ΚΠΠ φορείς πιο στέρεες βάσεις και προοπτική.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.2.1. *Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;*

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς. Στο πλαίσιο του τετραετούς προγραμματισμού του Τμήματος για την περίοδο 2008-2012 έχει αναγνωρισθεί η ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων με την τοπική κοινωνία ως μία ευκαιρία αμφίπλευρου οφέλους και συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας σε θέματα τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού του Τμήματος. Σε όλα τα παραπάνω γίνεται η επισήμανση ότι γενικό προαπαιτούμενο για την ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς σε επίπεδο Τμήματος είναι η ανάπτυξη αντίστοιχων σχέσεων και συνεργασιών σε επίπεδο Ιδρύματος, και εν γένει η υποστήριξη του Ιδρύματος στις προσπάθειες αυτές. Επίσης, η ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς ΚΠΠ της τοπικής κοινωνίας προϋποθέτει ότι και η πλευρά των φορέων αυτών θα έχει αντίστοιχη θετική στάση που επιδιώκει και προωθεί τη συνεργασία.

6.2.2. *Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;*

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει η ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς, τόσο για την επαύξηση της φήμης του ΤΕΙ και την προσφορά στην τοπική κοινωνία, όσο και για

την βελτίωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών και των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ωστόσο, τα μέλη ΕΠ του Τμήματος σε γενικές γραμμές εξετάζουν πολύ προσεκτικά κάθε ενέργεια για την ανάπτυξη συνεργασίας με φορείς ΚΠΠ, κυρίως για τους εξής λόγους : (α) Οι διδακτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες με τις οποίες είναι επιφορτισμένα δεν αφήνουν διαθέσιμο χρόνο για την ανάπτυξη εξωδιδακτικών/ εξωπανεπιστημιακών δραστηριοτήτων (πόσο μάλλον για την επένδυση στην καλλιέργεια σχέσεων με τους φορείς ΚΠΠ) και (β) Από τη μέχρι σήμερα εμπειρία, οι φορείς ΚΠΠ της περιοχής δεν αναλαμβάνουν συστηματικά και ενσυνείδητα ερευνητικές πρωτοβουλίες, παρά μόνο ευκαιριακά και για λόγους ένταξης σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης (π.χ. περιορίζονται στο να ζητούν τη συγγραφή business plan) και γι αυτό δεν μπορούν να αναπτυχθούν σχέσεις ουσιαστικής ερευνητικής συνεργασίας.

6.2.3. Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Οι ΚΠΠ φορείς της τοπικής κοινωνίας δεν δείχνουν να επιδιώκουν ουσιαστικά και σε σημαντικό βαθμό την ανάπτυξη συνεργασιών σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά θέματα με τα μέλη Ε.Π. του Τμήματος. Βασικός λόγος που ερμηνεύει αυτήν την κατάσταση είναι ότι οι επιχειρήσεις της περιοχής είναι ως επί το πλείστον μικρές, λειτουργούν με τον παραδοσιακό τρόπο διοίκησης, δεν αντιλαμβάνονται καλά τις σύγχρονες τάσεις και ούτε ανταποκρίνονται στις ευκαιρίες που παρουσιάζονται σχετικά με την έρευνα, την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό τους.

6.2.4. Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών;

Το Τμήμα δεν διαθέτει πιστοποιημένο εργαστήριο για παροχή υπηρεσιών, άλλωστε το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει τη λειτουργία ερευνητικών εργαστηρίων στα Τ.Ε.Ι.

6.2.5. Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;

Οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος αφορούν ελαφρά εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για την εκμάθηση βασικών (για παράδειγμα, εφαρμογές ηλεκτρονικού γραφείου) και εξειδικευμένων λογισμικών προγραμμάτων (για παράδειγμα, συστήματα ERP). Ειδικότερα, οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος περιλαμβάνουν τρία εργαστήρια με 100 ηλεκτρονικούς υπολογιστές τύπου Pentium IV (έτος απόκτησης: 2006) και δύο εργαστήρια με 45 ηλεκτρονικούς υπολογιστές τύπου Pentium III (έτος απόκτησης: 2004). Οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος δεν χρησιμοποιούνται στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς, αφ' ενός επειδή χρησιμοποιούνται εντατικά στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος (διενέργεια μαθημάτων και προσωπική χρήση και εξάσκηση των φοιτητών) και αφ' ετέρου επειδή δεν υπήρξε ποτέ σχετικό ενδιαφέρον.

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.3.1. Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας σε ειδικά περιοδικά ή στον τύπο;

Τα αποτελέσματα των έργων ανακοινώνονται με δελτία τύπου στα τοπικά ΜΜΕ. Επίσης, στις εκδηλώσεις για την δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων στα οποία συμμετέχουν μέλη Ε.Π. του Τμήματος προσκαλούνται τα τοπικά ΜΜΕ. Τα επιστημονικά αποτελέσματα των έργων, ανάλογα με το είδος τους, τη σπουδαιότητά τους και την ύπαρξη των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων, ανακοινώνονται σε συνέδρια και δημοσιεύονται σε περιοδικά.

6.3.2. Οργανώνει ή συμμετέχει το Τμήμα σε εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος;

Το Τμήμα συμμετέχει με αντιπρόσωπό του που ορίζεται κάθε φορά σε εκδηλώσεις του Τ.Ε.Ι. με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τ.Ε.Ι., καθώς και σε εκδηλώσεις των τοπικών φορέων ΚΠΠ, που μας καλούν για να μάθουν τις θέσεις του Τ.Ε.Ι. και του Τμήματος. Το Τμήμα δεν έχει διοργανώσει εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος. Ωστόσο, στον τετραετή προγραμματισμό του Τμήματος (βλέπε παράρτημα Α), προβλέπεται «η διενέργεια ετήσιας συνάντησης ενημέρωσης και συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας».

6.3.3. Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων;

Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων και εκδηλώνεται κυρίως μέσα από την πρόσκληση των αποφοίτων ου Τμήματος στις εκπαιδευτικές και λοιπές εκδηλώσεις του Τμήματος και του Τ.Ε.Ι. Αυτή η επαφή και συνεργασία δεν γίνεται, ωστόσο, με επίσημο και οργανωμένο τρόπο, κυρίως γιατί δεν υπάρχουν οι αναγκαίες οργανωτικές και διοικητικές υποδομές που θα αναλάβουν αυτό το έργο (μεσοπρόθεσμος προγραμματισμός ενεργειών και προσκεκλημένων, διατήρηση αρχείου, κλπ.).

Το Τμήμα έχει επίγνωση του σημαντικού του ρόλου στην οικονομική, κοινωνική, εκπαιδευτική και πολιτιστική ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας και της σημασίας που έχει η συμβολή του σε αυτήν την προσπάθεια. Για το λόγο αυτό, τα τελευταία χρόνια έχουν αναληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες σε επίπεδο Τμήματος - και πολύ περισσότερο σε επίπεδο Ιδρύματος - για την σύνδεσή του με την τοπική κοινωνία. Τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα είναι θετικά, αλλά θεωρούμε ότι υπάρχουν πολλές ακόμη ευκαιρίες συνεργασίας, που όχι μόνο θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, αλλά θα αποφέρουν αμοιβαίο όφελος και θα επιδράσουν θετικά και στη λειτουργία του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις συνεργασιών του Τμήματος με φορείς ΚΠΠ:

- Κοινή συμμετοχή σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά έργα. Αφορά κυρίως συνεργασίες με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών και τη Νομαρχία Σερρών, που είχαν ως αποτέλεσμα την από κοινού υλοποίηση δύο έργων του Interreg IV σχετικά με την επιχειρηματικότητα και την κατάρτιση, αντίστοιχα. Το ενδιαφέρον συμμετοχής από άλλους ΚΠΠ φορείς είναι περιορισμένο. Το Τμήμα θα πρέπει να μεριμνήσει για την ανάπτυξη παρόμοιων συνεργασιών με τους Δήμους της περιοχής και με αναπτυξιακούς και παραγωγικούς φορείς.
- Προσκλήσεις σε ΚΠΠ φορείς και τα μέλη τους να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες του Τμήματος, όπως διδασκαλία, ομιλίες, ημερίδες, κλπ. Το Τμήμα θα πρέπει να αναζητήσει περισσότερες στοχευμένες ευκαιρίες επαφής με τους ΚΠΠ φορείς, όπως π.χ. τη συμμετοχή τους στην παρουσίαση πτυχιακών εργασιών, τις ορκωμοσίες, κλπ.
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις ΚΠΠ. Αφορά τη συμμετοχή μελών Ε.Π. σε εκδηλώσεις φορέων ΚΠΠ έπειτα από πρόσκληση (κυρίως ως αποτέλεσμα διαπροσωπικών ή επαγγελματικών σχέσεων).
- Διενέργεια δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων των ΚΠΠ φορέων στις εγκαταστάσεις του Τμήματος. Πρόσφατα το Επιμελητήριο Σερρών διενήργησε μία εκδήλωση ενημέρωσης μελών και συνεργατών του στις αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος.
- Επισκέψεις και ενημέρωση μαθητών για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Μέλη Ε,Π. έχουν επισκεφτεί σχολεία (έπειτα από πρόσκληση) με σκοπό την ενημέρωση των μαθητών σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Επίσης, το Τ.Ε.Ι. αναλαμβάνει να φιλοξενήσει σχολεία για το σκοπό αυτό (με αρμοδιότητα του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων). Το Τμήμα προτίθεται να αναλάβει περισσότερο ενεργό ρόλο σε σχέση με την δραστηριότητα αυτή, δεδομένης της κρισιμότητάς της για την προσέκλυση νεοεισερχόμενων φοιτητών.
- Διενέργεια πρακτικής άσκησης και πτυχιακών εργασιών από φοιτητές του Τμήματος σε ΚΠΠ φορείς της περιοχής. Πρόκειται για άτυπη δραστηριότητα, που ωστόσο λαμβάνει χώρα πολύ συχνά και σε μεγάλη έκταση και έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο για το Τμήμα και τους φοιτητές του, όσο και τους ΚΠΠ φορείς. Το Τμήμα θα πρέπει να επιδιώξει περισσότερο συστηματικές σχέσεις και συνεργασίες με τους ΚΠΠ φορείς στα θέματα της πρακτικής άσκησης και των πτυχιακών εργασιών ή ακόμη και να αναπτύξει στρατηγικές συνεργασίες.
- Ετήσια αιμοδοσία, που διοργανώνεται από το 2009 πριν από τα Χριστούγεννα από τους φοιτητές του Τμήματος (στο πλαίσιο του μαθήματος Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη), σε την υποστήριξη του Νοσοκομείου Σερρών.
- Ετήσια φιλανθρωπική εκδήλωση, που διοργανώνεται από το 2010 στη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου από τους φοιτητές του Τμήματος (στο πλαίσιο του μαθήματος Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη). Το 2010 έγινε σε συνεργασία με το Σερραϊκό Σύλλογο Υποστήριξης Παιδιών που πάσχουν από ανίατες νόσους.
- Περιορισμένες συνεργασίες με παραγωγικούς φορείς, ως αποτέλεσμα κυρίως της επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας των μελών Ε.Π.
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών σε χώρους ΚΠΠ φορέων, με την πρωτοβουλία και τη συνοδεία αντίστοιχου αριθμού διδασκόντων. Οι επισκέψεις γίνονται σε παραγωγικούς και άλλους φορείς των Σερρών και της ευρύτερης περιοχής και συχνά συνδυάζονται με περιηγήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος. Παλαιότερα έχουν γίνει επισκέψεις σε ξενοδοχειακές μονάδες της λίμνης Κερκίνης, σε μεγάλες και γνωστές επιχειρήσεις των Σερρών, ενώ στο περασμένο εξάμηνο έγινε μία επίσκεψη

στην εταιρεία Alumil (Κιλκίς) και στο τρέχον εξάμηνο έγινε επίσκεψη στις παραγωγικές εγκαταστάσεις ελληνικών επιχειρήσεων στη Βουλγαρία.

Επισημαίνεται ότι πολλές συμφωνίες και συνεργασίες είναι αποτέλεσμα κεντρικής πρωτοβουλίας σε ιδρυματικό επίπεδο, οι οποίες απηχούν θετικά και στη λειτουργία του Τμήματος και αποτελούν ευκαιρίες περεταίρω ανάπτυξης και εξειδίκευσης. Ενδεικτικές περιπτώσεις είναι οι διμερείς προγραμματικές συμφωνίες και τα μνημόνια συνεργασίας που έχει συνάψει το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας με ΚΠΠ φορείς, όπως οι Επιμελητηριακές Ενώσεις των Σερρών, οι Δημοτικές και Νομαρχιακές Αρχές, πολιτιστικοί φορείς, φορείς της δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και άλλοι φορείς (π.χ. το Νοσοκομείο Σερρών πρόσφατα). Επίσης, οι εγκαταστάσεις του ΤΕΙ συνολικά (συνεδριακό κέντρο, ανοικτό αμφιθέατρο, αίθουσες εκδηλώσεων, κ.λπ.) διατίθενται σε τακτική βάση για τη διενέργεια πάσης φύσεως εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων των ΚΠΠ φορέων της τοπικής κοινωνίας. Το Τμήμα θα πρέπει να ενεργοποιηθεί περισσότερο με αντικειμενικό σκοπό να διαμορφώσει μία αυτοδύναμη στρατηγική συνεργασίας με τους ΚΠΠ φορείς και να την υλοποιήσει με αυτόνομες πρωτοβουλίες (π.χ. υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας με ορισμένους φορείς) και δράσεις, ώστε να αποκτήσουν οι σχέσεις με τους ΚΠΠ φορείς πιο στέρεες βάσεις και προοπτική.

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

6.4.1. Εντάσσονται οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους στην εκπαιδευτική διαδικασία;

Σε γενικότερο πλαίσιο, δεν διενεργούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους. Ουσιαστικά μόνο ένα μέλος Ε.Π. του Τμήματος διενεργεί κατά καιρούς τέτοιες εκπαιδευτικές επισκέψεις (μία ανά εξάμηνο ή ανά έτος). Οι βασικοί λόγοι είναι οι εξής: (α) Μία τέτοια πρωτοβουλία συνεπάγεται μεγάλη ευθύνη για τον διδάσκοντα, όπως και μεγάλη επένδυση σε χρόνο για την οργάνωση και γραμματειακή υποστήριξη του γεγονότος, (β) μία τέτοια πρωτοβουλία συνεπάγεται μεγάλη προσπάθεια από το φορέα υποδοχής ενώ υπάρχει ο κίνδυνος μία τέτοια ενέργεια να μην εκτιμηθεί ανάλογα από τους φοιτητές και (γ) η διενέργεια τέτοιων δραστηριοτήτων έχει κάποιο κόστος, που θα πρέπει να καλυφθεί είτε από το ΤΕΙ, είτε από τους ίδιους τους φοιτητές, είτε από εξωτερική χρηματοδότηση.

6.4.2. Οργανώνονται ομιλίες / διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων;

Οργανώνονται ομιλίες ή διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων σε ορισμένα μαθήματα. Αυτό εξαρτάται από την προθυμία του διδάσκοντα να επικοινωνήσει και να καλέσει έναν εξωτερικό ομιλητή και γενικότερα να οργανώσει το γεγονός. Ωστόσο, οι περιπτώσεις αυτές είναι ιδιαίτερα λιγαστές (2-3 ομιλίες το εξάμηνο συνολικά). Οι βασικότεροι λόγοι για αυτό είναι οι εξής: (α) Οι φοιτητές -στην πλειοψηφία τους- δείχνουν μικρό ενδιαφέρον για τις συζητήσεις πάνω σε επίκαιρα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Αυτό οδηγεί σε αμηχανία (στην καλύτερη περίπτωση) τους προσκεκλημένους, που καλούνται να δώσουν μία διάλεξη μπροστά σε ένα ολιγάριθμο και απαθές κοινό. (β) Η πρόσκληση εξωτερικών ομιλητών απαιτεί την εύρεση χρηματικών πόρων για την αμοιβή τους (κανονικά περίπου 300 ευρώ για συμμετοχή σε μία τρίωρη διάλεξη). Σε περίπτωση που οι προσκεκλημένοι έρχονται από άλλη πόλη/ περιοχή, θα πρέπει να καλυφθούν οικονομικά και τα οδοιπορικά τους έξοδα. (γ) Στην περιοχή δεν υπάρχει πληθώρα (μεγάλων) ΚΠΠ φορέων. Επομένως, ο κύκλος των διαθέσιμων προσκεκλημένων ολοκληρώνεται γρήγορα. (δ) Οι άνθρωποι των ΚΠΠ φορέων συχνά διστάζουν να έρθουν και να μιλήσουν σε ανοικτό ακροατήριο, γιατί θεωρούν ότι με αυτόν τον τρόπο αποκαλύπτουν τα στρατηγικά ζητήματα και τις κρίσιμες καταστάσεις που αντιμετωπίζουν στις οργανώσεις τους.

6.4.3. Απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες;

Οι προσλήψεις και η ανάθεση διδακτικού έργου καθορίζονται για κάθε κατηγορία διδασκόντων, όπως οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες, από τις διατάξεις του Νόμου 2916/2001. Σύμφωνα με αυτές, οι διδάσκοντες πρέπει να έχουν, σε γενικές γραμμές, κατ' ελάχιστο μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών και επαγγελματική εμπειρία, σε συνάφεια με το αντικείμενο του μαθήματος. Το Τμήμα, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει η ανάπτυξη καλών σχέσεων και συνεργασιών σε όλους τομείς με ΚΠΠ φορείς, μεριμνά ώστε να προσλαμβάνονται ως διδάσκοντες στελέχη των ΚΠΠ φορέων, στα πλαίσια που το επιτρέπει η σχετική νομοθεσία.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

6.5.1. Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;

Στις περισσότερες περιπτώσεις οι υπάρχουσες συνεργασίες είναι ευκαιριακές, για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω.

6.5.2. Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων;

Δεν έχουν συναφθεί προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων.

6.5.3. Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα;

Το Τμήμα δεν εκπροσωπείται σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα, ούτε υπήρξε ποτέ (τα τελευταία χρόνια) σχετική πρόσκληση.

6.5.4. Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης;

Το Τμήμα δεν συμμετέχει στην εκπόνηση τοπικών/περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης, αν και τόσο το γνωστικό αντικείμενό του, όσο και η επιστημονική κατάρτιση των μελών του, αποτελούν θετικά στοιχεία προς μια τέτοια κατεύθυνση. Μέλη Ε.Π. του Τμήματος, με δική τους πρωτοβουλία, συμμετείχαν κατά καιρούς στην εκπόνηση σχεδίων ανάπτυξης, σε συνεργασία με ΚΠΠ φορείς.

6.5.5. Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης;

Υπάρχει ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε επίπεδο ανταλλαγής γνώσης και τεχνογνωσίας σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ζητήματα, και ιδίως με τα Τμήματα των άλλων Τ.Ε.Ι. της Μακεδονίας (για λόγους γεωγραφικής εγγύτητας). Επίσης, υπάρχει συνεργασία των μελών Ε.Π. του Τμήματος με μέλη Ε.Π./ Δ.Ε.Π. άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (ιδίως της Μακεδονίας) σε ερευνητικές δραστηριότητες, όπως συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, κοινές δημοσιεύσεις επιστημονικών άρθρων, κ.α. Ωστόσο, δεν υπάρχει επίσημη συνεργασία με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε επίπεδο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

6.5.6. Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;

Στο πλαίσιο του τετραετούς προγραμματισμού του Τμήματος για την περίοδο 2008-2012 αναγνωρίζεται η ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία ως μία ευκαιρία αμφίπλευρου οφέλους και τίθενται οι στόχοι της συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας σε θέματα τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού του Τμήματος. Ωστόσο, για τους λόγους που αναφέρθηκαν στις ενότητες 6.2. και 6.3., δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχουν σταθερές και βιώσιμες σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία.

6.5.7. Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα;

Το Τμήμα δεν συμμετέχει επίσημα σε περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα. Μέλη Ε.Π. του Τμήματος συμμετέχουν με δική τους πρωτοβουλία σε εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα.

6.5.8. Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;

Τέτοιες εκδηλώσεις αναλαμβάνονται ή διευκολύνονται σε κεντρικό επίπεδο, από το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, το οποίο έχει σημαντική συμβολή στην διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων στην πόλη των Σερρών, με τη διάθεση των εγκαταστάσεών τους εν γένει, και ιδιαίτερα του συνεδριακού κέντρου και του ανοιχτού αμφιθεάτρου για αυτού του είδους τις εκδηλώσεις.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

7.1. Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.1.1 Ποια είναι η συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών;

Το Τμήμα έχει αναπτύξει τετραετή ακαδημαϊκό προγραμματισμό για την περίοδο 2013-2017 (βλέπε παράρτημα Α). Η διαδικασία βασίστηκε σε σχετική εισήγηση επιτροπής μελών Ε.Π. του Τμήματος και συζήτηση στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, με σκοπό τη διαμόρφωση του τελικού περιεχομένου του ακαδημαϊκού προγραμματισμού. Η διαδικασία κρίνεται ικανοποιητική και η διαμόρφωση του τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού θα συμβάλει στην αποσαφήνιση των στόχων του Τμήματος και των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξή τους. Ωστόσο, η διαδικασία έχει προβλήματα, που σχετίζονται κυρίως με το γεγονός ότι δεν είναι γνωστά τα μέσα (προϋπολογισμός, θεσμικό πλαίσιο, κλπ.) που θα έχουμε στη διάθεσή μας κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο για να θέσουμε τους κατάλληλους στόχους και να λάβουμε τα κατάλληλα μέτρα για την υλοποίησή τους. Επομένως, ο τετραετής ακαδημαϊκός προγραμματισμός διενεργήθηκε ως μία άσκηση καταγραφής «καλών προθέσεων» για την περίοδο 2013-2017, βασιζόμενοι κυρίως στη στα δεδομένα της υπάρχουσας κατάστασης (2012), χωρίς να είναι γνωστά ποια θα είναι η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας για την περίοδο αναφοράς, ποιες από τις υποσχέσεις θα υλοποιηθούν (και τότε) και ποιες θα είναι οι αλλαγές στο γενικότερο περιβάλλον λειτουργίας του Τμήματος (εκπαιδευτικό, ερευνητικό, οικονομικό-εργασιακό). Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους προβλέπεται η αξιολόγηση των στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί και η αναμόρφωση του προγραμματισμού για τα επόμενα έτη, σύμφωνα με τις τρέχουσες εξελίξεις και τα νέα δεδομένα.

7.1.2 Συγκεντρώνει και αξιοποιεί το Τμήμα τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του στοιχεία και δείκτες;

Το Τμήμα συγκεντρώνει και αξιοποιεί τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του στοιχεία και δείκτες.

7.1.3 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου;

Κάθε Τομέας διενεργεί σε ετήσια βάση προγραμματισμό για τις ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό, λαμβάνοντας υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες για τη αποτελεσματική διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Η βαθμίδα κάθε νέας θέσης Ε.Π. που ζητείται προσδιορίζεται από το είδος των μαθημάτων που θα διδάξει το νέο μέλος Ε.Π. Το Τμήμα δεν έχει άλλους τρόπους και επιπλέον μέσα για να παρέχει επιπρόσθετα κίνητρα, που θα προσελκύσουν μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου. Αντίθετα, οι γενικότερες συνθήκες εργασίας των μελών Ε.Π., οι αμοιβές, το γεγονός ότι το ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί ένα περιφερειακό Ίδρυμα, και η έλλειψη ερευνητικών υποδομών στην περιοχή αποτελούν αντικίνητρο για την προσέλκυση μελών ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου.

7.1.4 Πώς συνδέεται ο προγραμματισμός προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού με το σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος; Πόσους φοιτητές ζητάει τεκμηριωμένα το Τμήμα ανά έτος; Πόσοι φοιτητές τελικά σπουδάζουν ανά έτος και ποια είναι η προέλευσή τους ανά τρόπο εισαγωγής (εισαγωγικές εξετάσεις, μετεγγραφές, ειδικές κατηγορίες, κλπ);

Οι ετήσιες εισηγήσεις του Τμήματος (μέσω των Τομέων) για τις ανάγκες σε νέο εκπαιδευτικό προσωπικό βασίζονται στο σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος, όπως εκφράζεται στον τετραετή προγραμματισμό ανάπτυξης του Τμήματος, και υποστηρίζει την υλοποίησή του. Επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες προσλήψεων και εξελίξεων μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού ρυθμίζονται απόλυτα από το Υπουργείο Παιδείας. Ειδικότερα, οι νέες θέσεις μελών Ε.Π. αποφασίζονται από το Υπουργείο, στη βάση των ετήσιων εισηγήσεων του Τμήματος (Τομέων) για τις ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό. Ενώ οι εξελίξεις μελών Ε.Π. εξαρτάται από το οργανόγραμμα του Τμήματος και την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων. Επομένως, η εξέλιξη του Τμήματος καλείται να διαμορφωθεί στη βάση μιας υπάρχουσας δομής, το οποίο περιορίζει την εξέλιξη των μελών του Τμήματος.

Το Τμήμα ζητάει την εισαγωγή 250 φοιτητών ανά έτος. Με δεδομένα το διαθέσιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή, ο αριθμός των 250 εισακτέων κρίνεται ο κατάλληλος για να ικανοποιούνται οι εκπαιδευτικοί στόχοι. Κατά το χρονικό διάστημα στο οποίο είχε θεσπιστεί η

«βάση του 10» ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών είχε μειωθεί ελαφρά, Επομένως, ανάλογα με το επίπεδο ευκολίας των θεμάτων διαμορφώνεται και αριθμός των εισακτέων σε Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

7.1.5 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου

Το Τμήμα διαθέτει περιορισμένα μέσα να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου (για παράδειγμα, να προκηρύξει υποτροφίες, να κάνει δημοσιεύσεις σε ΜΜΕ, να προχωρήσει στη σύνδεση με την αγορά εργασίας κλπ.). Οι ενέργειες που γίνονται από το Τμήμα για την προσέλκυση φοιτητών περιορίζονται σε ομιλίες προς μαθητές Λυκείου για το αντικείμενο σπουδών, τις διαδικασίες φοίτησης στο Τμήμα και τις ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης. Οι ομιλίες αυτές γίνονται είτε κατά την επίσκεψη μαθητών Λυκείου στο Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας με σκοπό την ενημέρωσή τους για τα θέματα αυτά, είτε στα Λύκεια της περιοχής, έπειτα από πρόσκληση για τη διενέργεια σχετικής ενημέρωσης.

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.2.1 Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου (λ.χ. 5ετούς) σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι η διαδικασία αυτή;

Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης του συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου σχεδίου ανάπτυξης, η οποία κρίνεται ικανοποιητική. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί πως οι δυνατότητες της ανάπτυξης καθορίζονται σε σημαντικό βαθμό και από τις δυνατότητες χρηματοδότησης από την πολιτεία.

7.2.2 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι;

Δεν υπάρχει εγκεκριμένη θεσμοθετημένη διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης. Εντούτοις ο Προϊστάμενος του Τμήματος σε συνεργασία με τα μέλη του Τμήματος παρακολουθεί την διαδικασία ανάπτυξης.

7.2.3 Υπάρχει διαδικασία δημοσιοποίησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης και των αποτελεσμάτων του;

Το σχέδιο ανάπτυξης όπως και τα αποτελέσματα για την υλοποίησή του αποτελούν αντικείμενο διαβούλευσης στα πλαίσια της γενικής συνέλευσης του Τμήματος.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

8.1.1 Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος και των Τομέων;

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι στελεχωμένη με 2 μέλη Διοικητικού Προσωπικού. Το ένα μέλος της Γραμματείας ασχολείται με τα φοιτητικά ζητήματα ενώ το άλλο παρέχει διοικητική υποστήριξη στη Γενική Συνέλευση, το Συμβούλιο του Τμήματος και τους 3 Τομείς του Τμήματος.

8.1.2 Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος και των Τομέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Υπάρχει ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας για την εξυπηρέτηση των φοιτητών του Τμήματος, το οποίο όμως σε μεγάλο βαθμό δεν τηρείται, αλλά το υπάρχον προσωπικό το οποίο δεν είναι επαρκές εξυπηρετεί τους σπουδαστές και σε ωράριο πέραν του τυπικού ωραρίου της γραμματείας. Η χρήση του διαδικτύου και των υπηρεσιών ηλεκτρονικής γραμματείας που χρησιμοποιείται από το Σεπτέμβριο του 2005 και η οποία περιλαμβάνει την ηλεκτρονική υποβολή των βαθμολογιών από τους διδάσκοντες και την ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων των μαθημάτων από τους φοιτητές έχει βελτιώσει αρκετά τη λειτουργία της Γραμματείας. Εξαιτίας, ωστόσο, του μεγάλου αριθμού των φοιτητών καθώς και του όγκου εργασίας που απαιτείται για την διεκπεραίωση των διοικητικών εργασιών ο φόρτος εργασίας για τη Γραμματεία του Τμήματος είναι μεγάλος και απαιτείται η απασχόληση τουλάχιστον ενός ακόμη στελέχους.

8.1.3 Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι (α) η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης; (β) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος είναι αρμονική. Η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης είναι ικανοποιητική.

8.1.4 Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια ή/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;

Στο Τμήμα δεν υπάρχουν θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια. Λειτουργούν βέβαια εργαστήρια για την υποστήριξη των μικτών μαθημάτων. Τα εργαστήρια αυτά υποστηρίζονται από τα 5 μέλη Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού που υπηρετούν στο Τμήμα. Για όλα τα υποχρεωτικά εργαστηριακά μαθήματα έχει αναπτυχθεί εκπαιδευτικό υλικό το οποίο περιλαμβάνει οδηγίες και εργαστηριακές ασκήσεις για την εξάσκηση των φοιτητών. Τα εργαστήρια λειτουργούν στο Τμήμα μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς με την υποστήριξη των μελών ΕΤΠ που φροντίζουν για την καλή λειτουργία των Η/Υ, για την αναπαραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού που χρησιμοποιούνται στα εργαστήρια, τη διανομή του στους χώρους των εργαστηρίων ώστε να είναι διαθέσιμο στην ώρα του μαθήματος. Ορισμένα μέλη ΕΤΠ επικουρούν τους διδάσκοντες στη διάρκεια του εργαστηριακού μαθήματος.

8.1.5 Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;

Η συμβολή των μελών ΕΤΠ στο τομέα αυτό κρίνεται σημαντική και προβλέπεται να ενταθεί στο μέλλον.

8.1.6 Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Παλιότερα οι υποδομές και οι υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών στο Τμήμα υποστηρίζονται τεχνικά από εξωτερικούς συνεργάτες. Με την πρόσληψη ενός ακόμη μέλους ΕΤΠ σχετικής ειδικότητας, υπήρξε ικανοποιητική κάλυψη και των αναγκών τεχνικής υποστήριξης. Η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών υποστηρί-

ζεται κυρίως από το προσωπικό του Κέντρου Δικτύου του Ιδρύματος. Ο αριθμός των ατόμων που απασχολούνται στο Κέντρο Δικτύου (2 άτομα) είναι μικρός και κρίνεται ότι απαιτείται περαιτέρω πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

8.2.1 Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Συμβούλου Καθηγητή;

Εξαιτίας του πολύ μικρού αριθμού των μελών Ε.Π. και του ελάχιστου αριθμού έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του Θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή. Στον ρόλο αυτό προσπαθεί να ανταποκριθεί ο προϊστάμενος του Τμήματος σε συνεργασία με μέλη Ε.Π. κατά περίπτωση.

8.2.2 Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;

Η υποστήριξη που παρέχεται στους φοιτητές από το τμήμα είναι κυρίως σε επίπεδο ενημέρωσης. Όμως το ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας παρέχει στους φοιτητές του πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης στην οποία το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων παρέχει υποστηρικτικό υλικό για 32 μαθήματα. Επίσης παρέχονται υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, πρόσβασης στη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, και υπηρεσίες ηλεκτρονικής γραμματείας.

8.2.3 Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Εξαιτίας του πολύ μικρού αριθμού των μελών Ε.Π. και του ελάχιστου αριθμού έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη υπηρεσιών υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών

8.2.4 Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Εξαιτίας του πολύ μικρού αριθμού των μελών Ε.Π. και του ελάχιστου αριθμού έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη υπηρεσιών και υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους

8.2.5 Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των υποτροφιών του ΙΚΥ);

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη κατά τα οποία προβλέπεται από το νόμο η δυνατότητα δώρης ημερήσιας απασχόλησης 10 – 12 φοιτητών κάθε έτος με αμοιβή (υποτροφία), τότε αυτή παρέχεται στους φοιτητές. Οι φοιτητές επιλέγονται με κριτήρια κοινωνικά και επίδοσης στα μαθήματα, ύστερα από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

8.2.6 Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;

Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών. Ειδικότερα, στους φοιτητές παρέχονται σίτιση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συγγράμματα και επίδομα στέγασης (σε όσους πληρούν τις προϋποθέσεις της σχετικής νομοθεσίας)

8.2.7 Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;

Οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά τόσο στη ζωή του Τμήματος όσο και του Ιδρύματος. Τόσο το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων όσο και ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας διοργανώνουν πέραν των μαθημάτων ενημερωτικές και επι-

μορφωτικές ημερίδες και προγράμματα για τους φοιτητές, σε συνεργασία με τις δομές του Ιδρύματος (ΔΑΣΤΑ, ΜΟΔΙΠ κτλ) όσο και με άλλους φορείς και ιδρύματα.

8.2.8 Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα;

Οι αλλοδαποί φοιτητές έχουν τα ίδια προνόμια και παροχές με τους φοιτητές του τμήματος.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

8.3.1 Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δική του βιβλιοθήκη, αλλά εξυπηρετείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Η Κεντρική Βιβλιοθήκη είναι καλά εξοπλισμένη και κατά καιρούς εμπλουτίζεται με βιβλία που προτείνουν οι διδάσκοντες του Τμήματος. Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης σε εκδοτικούς οίκους μέσω της Κοινοπραξίας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEALink) και της Υπηρεσίας Πληροφόρησης και Διαδανεισμού της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια λειτουργίας των δύο μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών δημιουργήθηκε χώρος αναγνωστηρίου και μία μικρή βιβλιοθήκη για την κάλυψη των απαιτήσεων αμφοτέρων των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Επικείται, επιπλέον, η δημιουργία Ιδρυματικού Αποθετηρίου στην κεντρική Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, για την απόθεση όλου του πνευματικού έργου του ΤΕΙ.

8.3.2 Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού.

Η επάρκεια και ποιότητα του κοινόχρηστου τεχνητού εξοπλισμού κρίνεται ικανοποιητική.

8.3.3 Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικό του σπουδαστήριο, αλλά εξυπηρετείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.

8.3.4 Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Τα μέλη Ε.Π. του Τμήματος διαθέτουν γραφεία. Στους Επιστημονικούς και Εργαστηριακούς Συνεργάτες του Τμήματος παρέχεται χώρος ο οποίος χρησιμοποιείται από κοινού με τα άλλα Τμήματα του ΤΕΙ και κρίνεται περιορισμένος.

8.3.5 Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος και Τομέων.

Οι χώροι της Γραμματείας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι επαρκείς για το προσωπικό, που τώρα απασχολείται σε αυτές. Σημειώνεται όμως ότι οι τρεις Τομείς του Τμήματος δεν έχουν Γραμματείες.

8.3.6 Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.

Ως χώρος συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων, χρησιμοποιείται ο χώρος συνεδριάσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (από κοινού με το Τμήμα Λογιστικής). Ο χώρος είναι καλά εξοπλισμένος όμως μία μεγαλύτερη αίθουσα θα μπορούσε να εξυπηρετήσει καλύτερα τις ανάγκες της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

8.3.7 Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (διδασκαλεία, πειραματικά σχολεία, μουσεία, αρχεία, αγροκτήματα, εκθεσιακοί χώροι κλπ).

Οι χώροι διδασκαλίας είναι ικανοποιητικοί και σωστά εξοπλισμένοι. Για τη βελτίωση όμως της εκπαιδευτικής διαδικασίας κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία μιας ειδικά διαμορφωμένης αίθουσας, που θα μπορούσε να υποστηρίξει εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας ώστε οι ασκήσεις πράξεις που να διεξάγονται εκεί στα πλαίσια των μαθημάτων να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος και

συνεργασίας ανάμεσα στους φοιτητές.

8.3.8 Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ.

Η επάρκεια και ποιότητα υποδομών αναφορικά με την μετακίνηση (ειδικές μπάρες, κάγκελα, ανελκυστήρας) των ΑΜΕΑ κρίνεται ικανοποιητική.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

8.4.1 Ποιες από τις λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;

Από τον Σεπτέμβριο του 2005 χρησιμοποιείται το σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας (e-gram) για την ηλεκτρονική υποβολή των βαθμολογιών από τους διδάσκοντες, την ηλεκτρονική δήλωση των μαθημάτων και την έκδοση (αθεώρητης) αναλυτικής βαθμολογίας για τους φοιτητές. Το σύστημα, και συγκεκριμένα οι υπηρεσίες που αναφέρθηκαν προηγουμένως, χρησιμοποιούνται από όλους τους διδάσκοντες και όλους τους φοιτητές. Το σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας είναι ικανοποιητικό ωστόσο θα μπορούσε να αναβαθμιστεί ώστε να υπολογίζει αυτόματα και στατιστικούς δείκτες σχετικούς με την ακαδημαϊκή επίδοση των φοιτητών. Σε πολύ μεγάλο βαθμό χρησιμοποιούνται επίσης (από φοιτητές και διδάσκοντες) η πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης (e-learning) και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail).

8.4.2 Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;

Όλες οι παραπάνω λειτουργίες χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος

8.4.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο. Οι διαθέσιμες ιστοσελίδες είναι διαθέσιμες στον υπερσύνδεσμο (link) <http://business.teiser.gr/index.php?q=node/15> του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων.

8.4.4 Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Ο δικτυακός τόπος του Τμήματος (<http://business.teiser.gr/>), περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για το Τμήμα, ανανεώνεται όμως τακτικά, ώστε να παρέχει την απαραίτητη ενημέρωση στους φοιτητές και τα μέλη του τμήματος.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

8.5.1 Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Γίνεται προσπάθεια κατά την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος οι αίθουσες να χρησιμοποιούνται με ορθολογικό τρόπο. Έτσι, οι μεγαλύτερες σε χωρητικότητα αίθουσες διατίθενται για τα μαθήματα στα εκτιμάται ότι υπάρχει μεγαλύτερη προσέλευση φοιτητών. Μικρός αριθμός προβλημάτων δημιουργείται στις (λίγες) περιπτώσεις που μαθήματα τα οποία έχουν προγραμματιστεί να γίνουν σε μικρότερες αίθουσες έχουν μεγάλη προσέλευση φοιτητών. Τα προβλήματα αυτά λύνονται από τον διδάσκοντα με προσωρινή (ή μόνιμη) μεταφορά του ακροατηρίου στη μεγαλύτερη αίθουσα, που είναι διαθέσιμη.

8.5.2 Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Ο εποπτικός εξοπλισμός του Τμήματος (προβολικά συστήματα, επιδιασκόπια) είναι μόνιμα εγκατε-

στημένος στις αίθουσες διδασκαλίας. Τα τηλεχειριστήρια των προβολικών συστημάτων φυλάσσονται από τα μέλη ΕΤΠ. Οι διδάσκοντες χρεώνονται τα τηλεχειριστήρια στην έναρξη του μαθήματος και τα επιστρέφουν με τη λήξη του. Ο μεγαλύτερος περιορισμός για την μεγαλύτερη χρήση του εποπτικού εξοπλισμού είναι η μη ύπαρξη μόνιμα εγκατεστημένου Η/Υ σε μερικές αίθουσες διδασκαλίας.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

8.6.1 Προβλέπεται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Το Τμήμα δεν διαχειρίζεται αυτοτελώς οικονομικούς πόρους, με τη σύνταξη και εκτέλεση δικού του προϋπολογισμού.

8.6.2 Προβλέπεται διαδικασία κατανομής πόρων; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Για την κάλυψη των αναγκών του, οι διαδικασίες διαχείρισης των οικονομικών πόρων γίνονται από τις διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος, σύμφωνα με το ισχύοντες κάθε φορά κανόνες του θεσμικού πλαισίου.

8.6.3 Προβλέπεται διαδικασία απολογισμού; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Η διαδικασία απολογισμού εφαρμόζεται από την κεντρική Διοίκηση του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, γιατί αυτή διαχειρίζεται την κατανομή των πόρων.

9. Συμπεράσματα

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

9.1.1. Διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης

Θετικά στοιχεία:

- Η θετική στάση έναντι του θεσμού της αξιολόγησης από τη συντριπτική πλειοψηφία των μελών του Τμήματος (εκπαιδευτικό, διοικητικό, ειδικό τεχνικό προσωπικό και φοιτητές)
- Η ενίσχυση της συνοχής του Τμήματος με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή όλου του δυναμικού του για την ολοκλήρωση της διαδικασίας
- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας και η ίδια η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, με τα στοιχεία που εμπριέχει. Το Τμήμα μας διαθέτει μια πλήρη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασής του, με το εκπαιδευτικό και ερευνητικό του προφίλ συνολικά, τα μέσα και τις δυνατότητές του για να ανταποκριθεί στην αποστολή και τους στόχους του.
- Η ύπαρξη κατάλληλου εξοπλισμού (scanner και συνεργαζόμενου λογισμικού) που αυτοματοποιεί σε μεγάλο βαθμό την εισαγωγή των αποκρίσεων των φοιτητών στον Η/Υ
- Η ύπαρξη του κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας που βοηθά καταλυτικά σε όλη την διαδικασία από την εισαγωγή των αποκρίσεων των διδασκόντων έως την αυτόματη δημιουργία πινάκων και αναφορών της εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης.

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ασάφεια που υπάρχει σχετικά με τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης (π.χ. σύνδεσή τους με μελλοντική χρηματοδότησή τους)
Η αδυναμία των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται στο Τμήμα και στο Ίδρυμα να παρέχουν (α) τα απαιτούμενα συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία σε μορφή που να μπορεί άμεσα να ενσωματωθεί στην έκθεση αξιολόγησης (β) τη δομή της έκθεσης αξιολόγησης με αυτόματα συμπληρωμένες τις ενότητες που απαιτούν στοιχεία που φυλάσσονται από διάφορα πληροφοριακά συστήματα.

9.1.2. Πρόγραμμα Σπουδών.

Θετικά στοιχεία:

- Η αυτοδύναμη οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών
- Το σύγχρονο περιεχόμενο σπουδών
- Το ευρύ επιστημονικό πεδίο που δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε πολλά γνωστικά αντικείμενα
- Ο ικανοποιητικός βαθμός ανταπόκρισης του περιεχομένου των σπουδών στις απαιτήσεις των τοπικών επιχειρήσεων όσο και των επιχειρήσεων της ευρύτερης περιοχής.
- Η καλή απορροφητικότητα των αποφοίτων από την αγορά εργασίας σε αντικείμενα που σε μεγάλο βαθμό σχετίζονται με τις σπουδές τους
- Η υποχρεωτική εκπόνηση πτυχιακής εργασίας και η υποχρεωτική φύση της πρακτικής άσκησης που δίνουν τη δυνατότητα στους σπουδαστές να εμβαθύνουν στις σπουδές τους και να αποκτήσουν τα εφόδια για ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας

Αρνητικά στοιχεία:

- Η αδυναμία αυτοδύναμης οργάνωσης εκπόνησης διδακτορικών διατριβών
- Η μη επαρκής εκμετάλλευση της πρακτικής άσκησης ως συνδέσμου με τις τοπικές επιχειρήσεις

9.1.3. Διδακτικό έργο.

Θετικά στοιχεία:

- Οι σαφείς μαθησιακοί στόχοι, η πολλαπλή βιβλιογραφία και ο ρεαλιστικός χρονοπρογραμματισμός της ύλης για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών

- Η θετική εικόνα που έχουν οι φοιτητές για το διδακτικό έργο, όπως αποτυπώνεται στην αξιολόγηση των φοιτητών
- Η επάρκεια των χώρων και του εξοπλισμού των αιθουσών διδασκαλίας και εργαστηρίων
- Η χρήση των εργαστηριακών αιθουσών πέραν των προγραμματισμένων ωρών των εργαστηριακών μαθημάτων για εξάσκηση των φοιτητών
- Η ικανοποιητική στελέχωση του Τμήματος με μέλη Ε.Τ.Π. και η συμμετοχή τους επικουρικά στην διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων και τη λειτουργία των ανοικτών εργαστηρίων για εξάσκηση των φοιτητών
- Ο ικανοποιητικός βαθμός χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος σε μέλη Ε.Π. και η μικρή αναλογία στη σχέση διδασκόντων και διδασκομένων.
- Η ετεροβαρής μεταχείριση των μελών Ε.Π. σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων σε σχέση με τον μεγάλο εβδομαδιαίο φόρτο διδακτικού έργου
- Ο ελάχιστος αριθμός του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού
- Η ασάφεια που υπάρχει σχετικά με τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν από το Τμήμα τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων
- Το χαμηλό ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων και ιδιαίτερα των τριών πρώτων εξαμήνων του προγράμματος σπουδών
- Η χαμηλή κινητικότητα διδασκόντων/φοιτητών από/προς το Τμήμα μέσω του προγράμματος ERASMUS
- Το χαμηλό ποσοστό προσέλευσης των φοιτητών στις διαλέξεις και στις εξετάσεις των μαθημάτων

9.1.4. Ερευνητικό έργο.

Θετικά στοιχεία:

- Ο σχετικά ικανοποιητικός αριθμός δημοσιεύσεων και ετεροαναφορών δεδομένων των συνθηκών λειτουργίας του Τμήματος (ανυπαρξία διδακτορικών φοιτητών)
- Η ύπαρξη τριών ερευνητικών εργαστηρίων, έστω και μη νομικά θεσμοθετημένων
- Η άμεση πρόσβαση σε επιστημονικά περιοδικά μέσω του προγράμματος HEALINK

Αρνητικά στοιχεία:

- Η αδυναμία στελέχωσης ερευνητικών δράσεων λόγω αδυναμίας οργάνωσης διδακτορικών σπουδών ή άλλων ερευνητικών συνεργασιών
- Ο μικρός αριθμός μελών Ε.Π. του Τμήματος και η ύπαρξη πολλών και διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων των μελών Ε.Π. δυσχεραίνει την ανάληψη κοινών ερευνητικών δράσεων
- Η αδυναμία σύνδεσης με τις τοπικές επιχειρήσεις για τον εντοπισμό πραγματικών προβλημάτων που τις απασχολούν
- Η χρήση του τίτλου «Εκπαιδευτικό Προσωπικό» (Ε.Π.) που αποσιωπά πλήρως την ερευνητική διάσταση του έργου των μελών Ε.Π.
- Ο μεγάλος καθημερινός φόρτος εργασίας διδακτικού και διοικητικού έργου που καθιστά σχεδόν αδύνατη την αναγκαία υλοποίηση ερευνητικού έργου υψηλών απαιτήσεων

9.1.5. Σχέσεις με ΚΠΠ φορείς.

Θετικά στοιχεία:

- Η κοινή αντίληψη όλων των μελών του Τμήματος για την ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς
- Η ύπαρξη υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης έχει ως αποτέλεσμα την άμεση επαφή του Τμήματος με τους παραγωγικούς φορείς
- Μέλη των παραγωγικών φορέων συνεργάζονται με το Τμήμα ως Εργαστηριακοί ή Επιστημονικοί Συνεργάτες

Αρνητικά στοιχεία:

- Δεν υπάρχει συνεργασία με ΚΠΠ φορείς σε κοινά έργα ή δράσεις
- Δεν αξιοποιείται η πρακτική άσκηση των φοιτητών ως μέσο σύσφιξης των σχέσεων του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς

- Ο μεγάλος φόρτος διδακτικών, διοικητικών και ερευνητικών καθηκόντων των μελών Ε.Π. δεν αφήνει σε αυτά διαθέσιμο χρόνο για την σύσφιξη των σχέσεων με τους ΚΠΠ φορείς
- Κατά την άποψη των μελών του Τμήματος δεν υπάρχουν συστηματικές ερευνητικές πρωτοβουλίες από τους ΚΠΠ της περιοχής. Τέτοιες πρωτοβουλίες είναι ευκαιριακές και για λόγους ένταξης σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης

9.1.6. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.

Θετικά στοιχεία:

- Η ύπαρξη τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ανυπαρξία πόρων και θεσμικού πλαισίου καθιστά τον τετραετή ακαδημαϊκό προγραμματισμό μία άσκηση καταγραφής προθέσεων
- Ο ανεπαρκής ρυθμός προκήρυξης νέων θέσεων μελών Ε.Π. από το Υπουργείο Παιδείας

9.1.7. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές.

Θετικά στοιχεία:

- Η ανάπτυξη και επιτυχημένη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ σε συνδυασμό με την υποστήριξη που παρέχει το Γραφείο ΜΟΔΙΠ.
- Η παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής γραμματείας (ηλεκτρονική υποβολή των βαθμολογιών από τους διδάσκοντες και ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων των μαθημάτων από τους φοιτητές)
- Η αρμονική συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών με τα μέλη Ε.Π. τους Εργαστηριακούς και Επιστημονικούς Συνεργάτες
- Η επαρκής στελέχωση της Γραμματείας με το απαραίτητο διοικητικό προσωπικό.
- Ο συχνός τρόπος ανανέωσης της ιστοσελίδας του Τμήματος

Αρνητικά στοιχεία:

- Η διαρρύθμιση των χώρων της Γραμματείας που δεν επιτρέπει την ελεγχόμενη πρόσβαση των φοιτητών στις Γραμματείες

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Αξιοποίηση θετικών:

- Η θετική στάση που έχει υιοθετήσει το Τμήμα στο θεσμό της αξιολόγησης μπορεί να αξιοποιηθεί έτσι ώστε η αξιολόγηση να μετεξελιχθεί σε διαδικασία παραγωγής πρακτικών αποτελεσμάτων και βελτιώσεων. Βασική προϋπόθεση για τη μετεξέλιξη αυτή είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων που αναδεικνύονται από τη διαδικασία της αξιολόγησης.
- Η θετική στάση που έχουν τα μέλη του Τμήματος στον θεσμό της αξιολόγησης μπορεί να βοηθήσει κάθε διδάσκοντα να βελτιωθεί. Αυτό ωστόσο προϋποθέτει ότι πρέπει να μειωθεί δραστικά ο χρόνος που μεσολαβεί ανάμεσα στην συμπλήρωση των ερωτηματολογίων των φοιτητών και των δελτίων με τα οποία ενημερώνονται οι διδάσκοντες για τις επιδόσεις τους.
- Το Τμήμα μπορεί να βελτιώσει την εικόνα που έχει στην κοινωνία αξιοποιώντας τα θετικά χαρακτηριστικά του προγράμματος σπουδών (σύγχρονο, διεπιστημονικό, καλά οργανωμένο περιεχόμενο, απόφοιτοι με καλές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης). Για παράδειγμα, μπορεί το Τμήμα να ενημερώσει για τα θετικά χαρακτηριστικά των σπουδών τους, τους σημερινούς φοιτητές του ώστε να διαδοθεί το μήνυμα αυτό δια στόματος των φοιτητών στις οικογένειές τους, τους γνωστούς και τους φίλους τους.
- Η θετική στάση που έχουν επιδείξει τα μέλη Ε.Τ.Π. με την συμμετοχή τους στην υποστήριξη εργαστηριακών μαθημάτων μπορεί να αξιοποιηθεί με την παροχή βοήθειας προς τους φοιτητές που θα παρέχουν τα μέλη Ε.Τ.Π. κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των ανοικτών εργαστηρίων.
- Η συνεργασία με τους ΚΠΠ φορείς μακροπρόθεσμα μπορεί να αποκτήσει έναν σταθερό χαρακτήρα, αν το Τμήμα μπορέσει να αξιοποιήσει την επαφή που δημιουργείται, με αφορμή την πρακτική άσκηση των φοιτητών καθώς και την συνεργασία που υπάρχει με τους Εργαστηριακούς και Επι-

στημονικούς Συνεργάτες του Τμήματος που εργάζονται σε ΚΠΠ φορείς. Ως επιπλέον διάυλος επικοινωνίας με τους ΚΠΠ φορείς μπορεί να αξιοποιηθεί και η πτυχιακή εργασία.

Ενδεχόμενοι κίνδυνοι:

- Η αξιολόγηση να αντιμετωπιστεί ως μία γραφειοκρατική διαδικασία καταγραφής προθέσεων και δεν χρησιμοποιηθεί ως μηχανισμός βελτίωσης και άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων που αναδεικνύονται μέσω αυτής.
- Η αδυναμία αυτοδύναμης οργάνωσης διδακτορικών πτυχίων θέτει σε μειονεκτική θέση τα Τ.Ε.Ι. σε σχέση με τα Πανεπιστήμια.
- Πιθανή αναβάθμιση ορισμένων Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών φέρνει το Τμήμα σε μειονεκτική θέση, δεδομένου ότι μεγάλος αριθμός φοιτητών προέρχεται από την Θεσσαλονίκη, πόλη που διαθέτει πολλά αντίστοιχα κέντρα σπουδών.
- Η ετεροβαρής αντιμετώπιση των μελών Ε.Π. σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων σε θέματα τυπικά (τίτλος) αλλά και ουσιαστικά (εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού και διοικητικού έργου, αμοιβές, απαραίτητες προϋποθέσεις για ερευνητικό έργο) δημιουργεί αισθήματα αδικίας και μπορεί να οδηγήσει σε απογοήτευση των μελών Ε.Π.
- Η ελλιπής στελέχωση της Γραμματείας μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση εργασιακών υποχρεωτικών εργασιών (π.χ. έκδοση πιστοποιητικών, τήρηση αρχείου, τήρηση πρακτικών συνεδρίασης συλλογικών οργάνων, διανομή βιβλίων, κ.λ.π.)

10. Σχέδια βελτίωσης

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Διενέργεια και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων ερευνών σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του Τμήματος και τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται από τις επιχειρήσεις.
- Λειτουργία ανοικτών εργαστηρίων για εξάσκηση των φοιτητών με παρουσία μέλους Ε.Τ.Π. που θα παρέχει βοήθεια στους φοιτητές εφόσον αυτοί το ζητήσουν.
- Εγκατάσταση Η/Υ και στις υπόλοιπες αίθουσες διδασκαλίας

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Οργάνωση αυτόνομου προγράμματος διδακτορικών σπουδών
- Ενδυνάμωση του εργαστηριακού χαρακτήρα των μαθημάτων όπου αυτό είναι δυνατό αλλά και υιοθέτηση εναλλακτικών μεθόδων μάθησης
- Δημιουργία ενός μεγαλύτερου αμφιθεάτρου για τη διδασκαλία του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών
- Δημιουργία ειδικά διαμορφωμένης αίθουσας μανάτζμεντ, ώστε οι ασκήσεις πράξεις να διεξάγονται στα πλαίσια της ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος και συνεργασίας.
- Δημιουργία αίθουσας Εργαστηριακών και Επιστημονικών Συνεργατών του Τμήματος
- Αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών μετά από τριετή εφαρμογή του
- Ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς σε εκπαιδευτικές, ερευνητικές και άλλες δράσεις, πιθανά και με αξιοποίηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών και την συνεργασία που υπάρχει με τους Εργαστηριακούς και Επιστημονικούς Συνεργάτες του Τμήματος οι οποίοι είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων.
- Αύξηση του αριθμών των μελών Ε.Π. του Τμήματος σύμφωνα με το προβλεπόμενο τετραετή ακαδημαϊκό σχεδιασμό, για βέλτιστο καταμερισμό εργασίας κυρίως διοικητικού και διδακτικού περιεχομένου.
- Αύξηση του αριθμών του έκτακτου εκπαιδευτικού του Τμήματος ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες
- Διδασκαλία μαθημάτων στην Αγγλική γλώσσα
- Δημιουργία νέων χώρων, γραφείων καθηγητών και εγκατάσταση των μελών Ε.Π. σε όσο το δυνατό εγγύτερους μεταξύ τους χώρους

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

- Καταγραφή και ενσωμάτωση όλων των πληροφοριακών συστημάτων του Ιδρύματος.
- Ενδυνάμωση και θεσμοθέτηση του ρόλου του Γραφείου Διασφάλισης Ποιότητας για την παροχή ουσιαστικής υποστήριξης των Τμημάτων στη διαδικασία αξιολόγησης
- Ενίσχυση του Κέντρου Δικτύου του Ιδρύματος με πρόσληψη προσωπικού
- Προώθηση της Ιδρυματικής Ανωτατοποίησης σε όλα τα δυνατά επίπεδα οργάνωσης και στελέχωσης, για την βέλτιστη δυνατή απόδοση συνολικά σε διοικητικό, διδακτικό και κυρίως σε ερευνητικό περιεχόμενο.

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

- Θεσμοθέτηση ενιαίου νομικού πλαισίου για τα ΑΕΙ (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ), με ενιαία τυπικά (ονομασία Ιδρυμάτων και προσωπικού) και ουσιαστικά χαρακτηριστικά (όπως, φόρτος διδακτικού και διοικητικού έργου, ερευνητικές δυνατότητες, ενιαίες αμοιβές επιστημονικού), ιδιαίτερα ενόψει της πιθανής αναβάθμισης των Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών, αλλά και της επερχόμενης χωροταξικής αναδιάρθρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά

- Θεσμοθέτηση της δυνατότητας αυτοδύναμης οργάνωσης από τα Τ.Ε.Ι. διδακτορικών προγραμμάτων.
- Ενσωμάτωση και ηλεκτρονική διασύνδεση από την Α.ΔΙ.Π. όλων των πληροφοριακών συστημάτων για την διασφάλιση ποιότητας.
- Προκήρυξη νέων θέσεων μελών Ε.Π. σύμφωνα με τον τετραετή ακαδημαϊκό προγραμματισμό του Τμήματος
- Επέκταση και αύξηση της χρηματοδότησης του προγράμματος πρακτικής άσκησης μέσω του Ε-ΠΕΑΕΚ για τη δημιουργία ελκυστικότερων συνθηκών απασχόλησης των φοιτητών στον ιδιωτικό κυρίως τομέα.

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν σε υποδείγματα και παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

ΕΠΙΤΟΜΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΙΔΡΥΜΑ: ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων: ΤΡΙΩΝ (3)

Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων: ΔΥΟ (2)

Σχετι- κός πίνα- κας	Ακαδημαϊκό έτος	2011- 12	2010- 11	2009- 10	200 8- 09	2007 -08	200 6-07
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	13	12	11	11	11	11
# 1	Λοιπό προσωπικό	29	26	49	38	38	46
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτη- τών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν X 2)	1069	918	787	975	1.243	1.258
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	250	250	250	250	250	250
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	331	387	133	203	341	316
# 7	Αριθμός αποφοίτων	141	124	181	201	119	243
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	6,77	6,73	6,75	6,75	6,67	6,86
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα Θέσεις ΠΜΣ	45	37				
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	109	179				
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	39	39	39	39	39	39
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	35	35	35	35	35	35
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μα- θημάτων επιλογής	24	24	9	9	9	9
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	28	23	37	28	41	
# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)	104	78	58	38	42	
# 17	Διεθνείς συμμετοχές						

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2012-2013 (Δεκ. 2012)	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Καθηγητές	Σύνολο	2	2	2	2	1	1	1			
	Από εξέλιξη*				1			2			
	Νέες προσλήψεις*										
	Συνταξιοδοτήσεις*							1			
	Παραιτήσεις*										
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	2	2	2	2	2	1	1	3	3	2
	Από εξέλιξη*				1	1				1	
	Νέες προσλήψεις*										
	Συνταξιοδοτήσεις*										
	Παραιτήσεις*										
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	6	6	5	4	5	6	6	6	6	6
	Από εξέλιξη*										
	Νέες προσλήψεις*		1	1				1		1	1
	Συνταξιοδοτήσεις*					1					
	Παραιτήσεις*							1			
Καθηγητές Εφαρμογών	Σύνολο	3	3	2	2	3	3	3	3	1	1
	Νέες προσλήψεις*		1						2		
	Συνταξιοδοτήσεις*				1						
	Παραιτήσεις*										
Μέλη ΕΤΠ	Σύνολο	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	22	19	42	31	31	39	78	96		
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο										
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

* Αναφέρεται στο τελευταίο έτος

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – ΟΧΙ διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις)

Πίνακας 2 Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

		2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Προπτυχιακοί	v	1371	1029	1052	946	975	1292	1258	1311
	v +	1222	1475	1191	1229	1140	970	921	870
	ΣΥΝΟΛΟ	2593	2504	2243	2175	2155	2262	2179	2181
Μεταπτυχιακοί		97	54	35			--	--	--
Διδακτορικοί							--	--	--

Ως **v** προσδιορίζονται οι φοιτητές εγγεγραμμένοι σε κανονικά έτη σπουδών και ως **v+** οι εγγεγραμμένοι σε έτη σπουδών πέραν των κανονικών σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών.

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Εισαγωγικές εξετάσεις	299	341	115	203	314	291
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	-	31	4	4	2	9
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)**	-	15	3	5	-	6
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	15	12	8	14	14	14
Άλλες κατηγορίες	1	3	6	3	2	2
Σύνολο**	331	387	133	203	341	316
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>						

– ** Προσοχή: ο αριθμός των εκροών πρέπει να αφαιρεθεί κατά τον υπολογισμό του Συνόλου.

Πίνακας 4.1 Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)*

Τίτλος ΠΜΣ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18 μήνες

	2012-2013	2011-2012	2010-2011 (1)
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	79	109	179
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	13 (8)	11 (5)	36 (12)
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	64	98	143
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	45	45	37
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	45	45	37
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων		12	
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)			

(1) Έτος έναρξης λειτουργίας του προγράμματος.

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 4.2 Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)*

Τίτλος ΠΜΣ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ»

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18μήνες

	2012-2013 (1)	2011-2012
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	9	
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	2	
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	7	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	30	
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	6	
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων		
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)		

(1) Έτος έναρξης λειτουργίας του προγράμματος.

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2005-2006	113	1 0,88%	80 70,18%	33 28,95%	0 0%	6,74
2006-2007	243	6 2,47%	153 62,96%	82 33,74%	2 0,82%	6,86
2007-2008	119	9 7,56%	86 72,27%	23 19,33%	1 0,84%	6,67
2008-2009	201	7 3,48%	141 71,64%	49 24,38%	1 0,50%	6,75
2009-2010	181	6 3,31%	127 70,17%	47 25,97%	1 0,55%	6,75
2010-2011	124	3 2,42%	92 74,19%	27 21,77%	2 1,61%	6,73
2011-2012	141	8 5,67%	90 63,83%	42 29,79%	1 0,71%	6,77
2012-2013	65	6 9,23%	41 63,08%	17 26,15%	1 1,15%	6,77
Σύνολο	1187					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξήγηση: Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. **26 (=15%)**].

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Στον πίνακα αυτόν θα αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών. Προσαρμόστε τις χρονολογίες ανάλογα.

Έτος αποφοίτησης	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Δεν έχουν αποφοιτήσει (καθυστερούντες)	Σύνολο
	K ²	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	K+6 και πλέον		
2005-2006	1	67	49	44	19	6	8	3	818	1015
2006-2007	0	35	55	31	10	12	3	0	1037	1183
2007-2008	1	58	34	19	21	6	0	0	941	1080
2008-2009	5	54	38	24	8	12	0	0	1076	1217
2009-2010	2	34	32	3	0	4	0	0	1248	1323
2010-2011	1	40	11	0	0	0	0	0	1349	1401
2011-2012	0	32	33	22	21	13	9	5	1475	1610

*Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

²Όπου K = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε K=4 έτη, K+1=5 έτη, K+2=6 έτη,..., K+6=10 έτη).

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάτων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2006-2007	243				
2007-2008	119				
2008-2009	201				
2009-2010	181				
2010-2011	124				
2011-2012	141				
Σύνολο	1009				

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	Σύνολο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού	5	4	8	7	-	-	24	
	Εξωτερικού	Ευρ.**							
		Άλλα							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρ.**	22	16	5	3	-	-	46
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που διδάξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρ.**	5	3	2	1	-	-	11
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που διδάξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρ.**	3	2	2	1	-	-	8
		Άλλα							
Σύνολο									

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάτων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2006-2007					
2007-2008					
2008-2009					
2009-2010					
2010-2011					
2011-2012	12				
Σύνολο	12				

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων ΠΜΣ, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που διδάξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που διδάξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτερικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Σύνολο								

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδ. έτος 2011-2012 ΧΕΙΜΕΡΙ-ΝΟ)¹

Ε-ξά-μη-νο Σπο-υ-δών	Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μα-θήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μα-θήματος ²	Τύπος μαθή-ματος	Ώρες διδασκαλί-ας ανά εβδομάδα	Ισοτόλος ⁵	Σελίδα Οδηγού ⁶ Σπουδών
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙ-ΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	102O11	4	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ	14
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙ-ΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	105M11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	28
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙ-ΣΤΙΚΗ	104O11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	23
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗ-ΡΟΦΟΡΙΚΗ-Ε	106Π11E	5	(ΕΥ)	ΜΓΥ	2 E	ΟΧΙ	32
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗ-ΡΟΦΟΡΙΚΗ-Θ	106Π11Θ	5	(ΕΥ)	ΜΓΥ	2Θ	ΝΑΙ	30
A	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗ-ΣΕΩΝ	103Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	19
A	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101O11	6	(Y)	ΜΓΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	12
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙ-ΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303M11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	60
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	63
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟ-ΚΛΗΡΩΣΗ	304O11	4	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥ-ΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Ε	306Π11E	5	(Y)	ΜΕΥ	3E	ΝΑΙ	67
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥ-ΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ	306Π11Θ	5	(ΕΥ)	ΜΕΥ	3Θ	ΝΑΙ	65
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ-Ε	302Π11E	5	(ΕΥ)	ΜΓΥ	2E	ΟΧΙ	58
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ-Θ	302Π11Θ	5	(ΕΥ)	ΜΕ	2Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ	56
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	301O11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406O11	4	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	83
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙ-ΚΟΙΝΩΝΙΑ	404M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	80
Δ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥ-ΠΩΝ	401O11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	69
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥ-ΝΑΣ-Ε	403Π11E	5	(ΕΥ)	ΜΕ	2E	ΟΧΙ	78
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥ-ΝΑΣ-Θ	403Π11Θ	5	(ΕΥ)	ΜΕΥ	2E	ΟΧΙ	75

Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Ε	402Π11Ε	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	2Ε	ΟΧΙ	73
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Θ	402Π11Θ	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	3Θ	ΝΑΙ	71
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	89
Ε	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑ-ΝΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	96
Ε	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	107
Ε	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	92
Ε	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	507Ο11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Ε	501Π11Ε	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	2Ε	ΝΑΙ	87
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Θ	501Π11Θ	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	3Θ	ΝΑΙ	85
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	609Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	125
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	114
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603Ο11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	120
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Ε	604Μ11Ε	6	(ΕΥ)	ΜΕ	2Ε	ΝΑΙ	124
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Θ	604Μ11Θ	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	3Θ	ΝΑΙ	122
ΣΤ	ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	610Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	128
ΣΤ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	116
Ζ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709Ο11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	155
Ζ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Ε	701Π11Ε	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Ε	ΟΧΙ	131
Ζ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Θ	701Π11Θ	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	2Θ	ΟΧΙ	134
Ζ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	135
Ζ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703Ο11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	137
Ζ	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	168

Σημειώσεις:

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Με την τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών που έγινε το 2011 αποφασίστηκε ότι δεν θα υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, αλλά κάθε φοιτητής θα δηλώνει υποχρεωτικά

πρώτα τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων που δεν έχει περάσει και στη συνέχεια τα μαθήματα του εξαμήνου του.

2 Χρησιμοποιούνται οι συντομογραφίες:

Υ = Υποχρεωτικό

ΕΥ = Κατ' επιλογής υποχρεωτικό

ΜΓΥ = Μάθημα Γενικής Υποδομής

ΜΕΥ = Μάθημα Ειδικής Υποδομής

ΜΕ = Μάθημα Ειδικότητας

Ιστότοποι Μαθημάτων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

<http://www.drogalas.gr/teaching/teiserron/department-of-business-administration-introduction-to-accounting>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ-Θ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=140>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Ε

www.teiser.gr

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=136>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=300>

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Θ

<http://elearning.teiser.gr>

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=301>

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=53>

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Ε

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=124>

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Θ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=124>

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=302>

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

<http://elearning.teiser.gr>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Ε

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=133>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Θ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=133>

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2011-2012 ΕΑΡΙΝΟ)¹

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ²	Τύπος μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Ιστότοπος ⁵	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁶
B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	204M11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	48
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Ε	203Π11E	5	(ΕΥ)	ΜΓΥ	2E	ΝΑΙ	44
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ	203Π11Θ	5	(ΕΥ)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	46
B	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	201O11	6	(Y)	ΜΓΥ	3Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ	35
B	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	205O11	4	(Y)	ΜΓΥ	1Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	50
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι-Ε	202Π11E	5	(Y)	ΜΓΥ	2E	ΟΧΙ	40
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι-Θ	202Π11Θ	5	(Y)	ΜΓΥ	3Θ	ΟΧΙ	42
B	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	206O11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406O11	4	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	83
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404M11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	80
Δ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	401O11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	69
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-Ε	403Π11E	5	(Y)	ΜΕΥ	2E	ΟΧΙ	78
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-Θ	403Π11Θ	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ	ΟΧΙ	75
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Ε	402Π11E	6	(Y)	ΜΕΥ	2E	ΝΑΙ	73
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Θ	402Π11Θ	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ	ΝΑΙ	71
E	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502M11	6	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	89
E	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504M11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	96
E	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509M11	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	107
E	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503M11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	92

E	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	507011	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	
E	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Ε	501Π11Ε	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	2Ε	ΟΧΙ	87
E	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Θ	501Π11Θ	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ	ΟΧΙ	85
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	609Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	2 ^Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	125
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	114
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603011	6	(Υ)	ΜΕΥ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	120
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608011	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Ε	604Μ11 Ε	6	(Υ)	ΜΕΥ	2Ε	ΝΑΙ	124
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Θ	604Μ11 Θ	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ	ΝΑΙ	122
ΣΤ	ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	610Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	2 ^Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	128
ΣΤ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	116
Z	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709011	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	155
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715Μ11	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	2 ^Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	171
Z	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	711011	6	(ΕΥ)	ΜΕΥ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	160
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708011	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	150
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Ε	701Π11Ε	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Ε	ΝΑΙ	131
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Θ	701Π11Θ	6	(Υ)	ΜΕΥ	2Ε	ΝΑΙ	134
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702Μ11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ URL: Δεν συμπληρώθη- κε	135
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703011	6	(Υ)	ΜΕΥ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	137

Σημειώσεις:

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Με την τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών που έγινε το 2011 αποφασίστηκε ότι δεν θα υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, αλλά κάθε φοιτητής θα δηλώνει υποχρεωτικά πρώτα τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων που δεν έχει περάσει και στη συνέχεια τα μαθήματα του εξαμήνου του.

2 Χρησιμοποιούνται οι συντομογραφίες:

Υ = Υποχρεωτικό

ΕΥ = Κατ' επιλογής υποχρεωτικό

ΜΓΥ = Μάθημα Γενικής Υποδομής

ΜΕΥ = Μάθημα Ειδικής Υποδομής
ΜΕ = Μάθημα Ειδικότητας

Ιστότοποι Μαθημάτων

ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Ε

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=54>

ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=54>

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

<http://www.drogalas.gr/teaching/tei-serron/department-of-business-administration-financial-accounting>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=300>

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Ε

<http://elearning.teiser.gr/>

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Θ

<http://elearning.teiser.gr/>

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=301>

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=53>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

www.busedu.com

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=302>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Ε

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=133>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Θ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=133>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

www.busedu.com

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Ε

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=60>

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Θ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=60>

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2011-2012 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ)¹

Εξάμηνο σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Θεωρία, Ασκήσεις-Πράξεις, Εργαστήρια	Πολυεπίλη Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (ΝΑΙ/ΟΧΙ ³)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	102Ο11	Πάνου Γεώργιος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	424	281	21 (7.47%)	ΝΑΙ 12
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	105Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	427	285	137 (48.07%)	ΝΑΙ 53
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	104Ο11	Δρογαλάς Γεώργιος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	488	299	79 (26.42%)	ΝΑΙ 92
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ-Ε	106Π11Ε	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγήτριας	2Ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	292	226	196 (86.73%)	ΝΑΙ 204
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ-Θ	106Π11Θ	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγήτριας	2Θ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	411	312	120 (38.46%)	ΝΑΙ 42
A	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	103Π11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	587	375	18 (4.80%)	ΝΑΙ 98
A	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101Ο11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	537	349	34 (9.74%)	ΝΑΙ 40
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303Μ11	Μουζά - Λαζαριδη Άννα - Μαρία / Επίκουρος Καθηγήτριας	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	565	479	123 (25.68%)	ΝΑΙ 24
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	514	358	202 (56.42%)	ΝΑΙ 31
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	304Ο11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	317	199	132 (66.33%)	ΝΑΙ 23
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Ε	306Π11Ε	Ιωαννίδου Ευαγγελία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	242	206	173 (83.98%)	ΝΑΙ 188

Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ	306Π11Θ	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	2Θ	NAI	NAI	NAI	383	293	123 (41.98%)	NAI 17
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ-Ε	302Π11Ε	Χαψά Ξανθίπη / Καθηγητής Εφαρμογών	2Ε	OXI	NAI	NAI	282	227	212 (93.39%)	NAI 190
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ-Θ	302Π11Θ	Κατρακυλίδης Κωνσταντίνος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 1ΑΠ	OXI	NAI	NAI	377	239	132 (55.23%)	NAI 37
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	301Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	NAI	NAI	NAI	442	291	88 (30.24%)	NAI 46
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406Ο11	Κωσταράκου Ελένη / Μέλος Ε.Π. άλλου τμήματος	2Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	422	352	93 (26.42%)	OXI
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405Μ11	Πουστουρλή Αικατερίνη / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	720	442	139 (31.45%)	NAI 15
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404Μ11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	329	155	67 (43.23%)	NAI 8
Δ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	401Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	NAI	NAI	NAI	517	315	122 (38.73%)	NAI 9
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-Ε	403Π11Ε	Κατρακυλίδης Κωνσταντίνος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Ε	OXI	NAI	NAI	270	222	210 (94.59%)	NAI 30
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-Θ	403Π11Θ	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	2Ε	NAI	NAI	NAI	335	289	96 (33.22%)	OXI
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Ε	402Π11Ε	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	2Ε	OXI	NAI	NAI	328	287	213 (74.22%)	NAI 65
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Θ	402Π11Θ	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ	NAI	NAI	NAI	380	202	51 (25.25%)	NAI 2
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	264	106	69 (65.09%)	NAI 5
Ε	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504Μ11	Αναστασιάδου Κυριακή / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	OXI	NAI	NAI	379	197	96 (48.73%)	NAI 14
Ε	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	277	198	142 (71.72%)	NAI 4

E	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503M11	Φραγκίδης Γαρυφαλλος / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	326	249	97 (38.96%)	NAI 8
E	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	507O11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	OXI	NAI	NAI	88	37	23 (62.16%)	NAI 2
E	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Ε	501Π11E	Καρακίτσιου Αθανασία / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2E	OXI	NAI	NAI	161	138	137 (99.28%)	NAI 56
E	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Θ	501Π11Θ	Καρακίτσιου Αθανασία / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ	NAI	NAI	NAI	246	193	115 (59.59%)	NAI 28
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	609M11	Κοτσαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	118	47	17 (36.17%)	OXI
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	320	227	106 (46.70%)	NAI 17
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603O11	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	281	157	84 (53.50%)	NAI 24
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Ε	604M11E	Φραγκίδης Γαρυφαλλος / Καθηγητής Εφαρμογών	2E	NAI	NAI	NAI	197	179	176 (98.32%)	NAI 70
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Θ	604M11Θ	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ	NAI	NAI	NAI	239	196	147 (75.00%)	NAI 6
ΣΤ	ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	610M11	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	OXI	NAI	NAI	94	56	46 (82.14%)	NAI 4
ΣΤ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602M11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	OXI	NAI	NAI	493	339	230 (67.85%)	NAI 9
Z	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709O11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	OXI	NAI	NAI	63	30	29 (96.67%)	OXI
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Ε	701Π11E	Χαπά Ξανθίππη / Καθηγητής Εφαρμογών	3E	OXI	NAI	NAI	117	97	97 (100.00%)	NAI 41
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Θ	701Π11Θ	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ	OXI	NAI	NAI	133	116	98 (84.48%)	NAI 5
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702M11	Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	447	289	150 (51.90%)	NAI 11
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703O11	Δασίλας Απόστολος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	311	128	49 (38.28%)	NAI 21

Z	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714M11	Πασχαλούδης Δημήτριος / Καθηγητής	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	23	15	13 (86.67%)	ΝΑΙ 8

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1.

3 Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

4 Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες.

Αν το μάθημα **ΔΕΝ** αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2011-2012 ΕΑΡΙΝΟ)¹

Ε-ξάμηνο σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Θεωρία, Ασκήσεις-Πράξεις, Εργαστήρια	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές ⁴
B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	204Μ11	Πασχαλούδης Δημήτριος / Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	646	411	84 (20.44%)	ΝΑΙ 20
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Ε	203Π11Ε	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	2Ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	249	195	182 (93.33%)	ΝΑΙ 177
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ	203Π11Θ	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	354	292	158 (54.11%)	ΝΑΙ 28
B	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	201Ο11	Βασιλείου Ευφροσύνη / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	490	339	130 (38.35%)	ΝΑΙ 34
B	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	205Ο11	Δασίλας Απόστολος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	1Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	403	186	64 (34.41%)	ΝΑΙ 43
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι-Ε	202Π11Ε	Κατρακυλίδης Κωνσταντίνος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	396	304	249 (81.91%)	ΝΑΙ 248
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι-Θ	202Π11Θ	Κατρακυλίδης Κωνσταντίνος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	421	263	97 (36.88%)	ΟΧΙ
B	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	206Ο11	Δρογαλάς Γεώργιος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	580	312	146 (46.79%)	ΝΑΙ 88

Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406Ο11	Κωσταράκου Ελένη / Εργαστηριακός Συνεργάτης με ελλιπή προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	422	352	93 (26.42%)	ΟΧΙ
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405Μ11	Πουστουρλή Αικατερίνη / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	720	442	139 (31.45%)	ΝΑΙ 27
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404Μ11	Κοτσαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	329	155	67 (43.23%)	ΝΑΙ 10
Δ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	401Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	517	315	122 (38.73%)	ΝΑΙ 47
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-Ε	403Π11Ε	Χαρά Ξανθίππη / Καθηγητής Εφαρμογών	2Ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	270	222	210 (94.59%)	ΝΑΙ 151
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-Θ	403Π11Θ	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	335	289	96 (33.22%)	ΝΑΙ 34
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Ε	402Π11Ε	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	328	287	213 (74.22%)	ΝΑΙ 171
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι-Θ	402Π11Θ	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	380	202	51 (25.25%)	ΝΑΙ 41
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	Κοτσαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	264	106	69 (65.09%)	ΝΑΙ 6

E	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑ-ΝΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504M11	Αναστασιάδου Κυριακή / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	379	197	96 (48.73%)	ΝΑΙ 10
E	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509M11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	277	198	142 (71.72%)	ΝΑΙ -7
E	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503M11	Φραγκίδης Γαρυφαλλός / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	326	249	97 (38.96%)	ΝΑΙ 5
E	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	507O11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	88	37	23 (62.16%)	ΝΑΙ 2
E	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Ε	501Π11Ε	Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγήτρια Εφαρμογών	2Ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	161	138	137 (99.28%)	ΝΑΙ 58
E	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ-Θ	501Π11Θ	Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγήτρια Εφαρμογών	3Θ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	246	193	115 (59.59%)	ΝΑΙ 14
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	609M11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	118	47	17 (36.17%)	ΝΑΙ 2
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγήτρια Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	320	227	106 (46.70%)	ΝΑΙ 15
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603O11	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	281	157	84 (53.50%)	ΟΧΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608O11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	11	1	1 (100.00%)	ΟΧΙ
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Ε	604M11Ε	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγήτρια	2Ε	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	197	179	176 (98.32%)	ΝΑΙ 84

ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Θ	604M11Θ	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	239	196	147 (75.00%)	ΝΑΙ 11
ΣΤ	ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	610M11	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	94	56	46 (82.14%)	ΝΑΙ 7
ΣΤ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602M11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	493	339	230 (67.85%)	ΝΑΙ 8
Z	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709O11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	63	30	29 (96.67%)	ΟΧΙ
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715M11	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	50	37	33 (89.19%)	ΝΑΙ 2
Z	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	711O11	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	33	17	6 (35.29%)	ΝΑΙ 5
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708O11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	12	2	0 (0.00%)	ΟΧΙ
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Ε	701Π11Ε	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	3Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	117	97	97 (100.00%)	ΝΑΙ 8
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ-Θ	701Π11Θ	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	133	116	98 (84.48%)	ΟΧΙ
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702M11	Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	447	289	150 (51.90%)	ΝΑΙ 7
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703O11	Δασίλας Απόστολος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	311	128	49 (38.28%)	ΝΑΙ 10

Πίνακας 13.1.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2011-2012)³

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων»

α.α.	Μάθημα ⁴	Κωδικός Μαθήματος	Ισοτόπος ⁵	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁶	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατεύθυνσης (Κ)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Εργαστήρια	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ⁷	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση ⁸	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁸
1	ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	102	NAI	NAI (σελ.)	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	(Υ)		XEIM	40	42	37	NAI
2	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	104	NAI	NAI (σελ.)	Μουζά - Λαζαρίδη Έννα - Μαρία / Επίκουρος Καθηγητής	(Υ)		XEIM	36	32	32	NAI
3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101	NAI	NAI (σελ. 10)	Αθανάσσαινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	(Υ)		XEIM	45	40	40	NAI
4	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	105	NAI	NAI	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	(Υ)		XEIM	43	41	40	NAI
5	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	103	NAI	NAI (σελ.)	Πασχαλούδης Δημήτριος / Καθηγητής	(Υ)		XEIM	42	40	40	NAI

³ Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

⁴ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου).

⁵ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

⁶ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

⁷ Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

⁸ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

6	ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	223	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Παζάρσκης Μιχαήλ / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	(ΕΒ)		ΕΑΡ	19	20	18	ΝΑΙ
7	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	201	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	(Υ)		ΕΑΡ	39	43	39	ΝΑΙ
8	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	221	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	(ΕΒ)		ΕΑΡ	16	16	16	ΝΑΙ
9	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	222	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Δρογάλας Γεώργιος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	(ΕΒ)		ΕΑΡ	20	20	19	ΝΑΙ
10	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	224	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	(ΕΒ)		ΕΑΡ	16	16	15	ΝΑΙ
11	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	214	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	(ΕΑ)		ΕΑΡ	18	18	18	ΝΑΙ
12	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	211	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	(ΕΑ)		ΕΑΡ	19	19	19	ΝΑΙ
13	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	212	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	(ΕΑ)		ΕΑΡ	23	23	23	ΝΑΙ
14	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	213	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Χειλιάς Κωνσταντίνος / Μέλος Ε.Π. άλλου τμήματος	(ΕΑ)		ΕΑΡ	23	23	23	ΝΑΙ
15	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ					(Υ)						

Το πρόγραμμα προσφέρει τρεις κατευθύνσεις: Κατεύθυνση Α: Πληροφοριακά Συστήματα, Κατεύθυνση Β: Κοστολόγηση & Ελεγκτική (ΚΚΕ) και Γενική Κατεύθυνση. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών είναι είτε Υποχρεωτικά ή Κατεύθυνσης. Τα μαθήματα της Κατεύθυνσης Α και τα μαθήματα της Κατεύθυνσης Β εμφανίζονται ως ΕΑ και ΕΒ αντίστοιχα και επιλέγονται όλα υποχρεωτικά από τους φοιτητές που παρακολουθούν τις συγκεκριμένες κατευθύνσεις Α και Β. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να επιλεγθούν και από τους φοιτητές που ακολουθούν τη Γενική Κατεύθυνση

Ιστοτοποί μαθημάτων

ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=veltistopoiisi-sti-lipsi-dioikitikon-apofaseon>

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikisi-antropinon-poron-kai-organosiaki-simperifora>

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikitiki-oikonomiki>

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=logistiki>

ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=marketing-kai-dioikisi-poliseon>

ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=diethni-logistika-protipa>

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikisi-paragogis-kai-sistimatou-paroxis-ipiresion>

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikitiki-logistiki>

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=elegktiki>

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=efarmosmeni-kostologisi>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=ilektronikes-epixeiriseis>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=pliroforiaka-sistimata-dioikisis>

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=technologies-vaseon-dedomenon>

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=technologies-diadiktiou>

Πίνακας 13.1.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2011-2012)⁹

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

α.α.	Μάθημα ¹⁰	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ¹¹	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ¹²	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Εργαστήρια	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ¹³ (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που εγγεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή εναλλακτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ¹⁴
1	STRATEGIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT	101	http://business.teiser.gr/files/courses/strategic_human_resource_management.pdf		ΜΟΥΖΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ ANNA	Y		ΧΕΙΜ	7			ΝΑΙ
2	BUSINESS RESEARCH METHODS	102	http://business.teiser.gr/files/courses/business_research_methods.pdf		ΒΡΑΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	Y		ΧΕΙΜ	7			ΝΑΙ
3	GLOBAL HOSPITALITY MANAGEMENT	103	http://business.teiser.gr/files/courses/global_hospitality_management.pdf		ΓΙΟΒΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	Y		ΧΕΙΜ	7			ΝΑΙ

⁹ Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

¹⁰ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξάμηνου).

¹¹ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

¹² Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

¹³ Σημειώστε με την υποδεικνύομενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

¹⁴ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

4	FINANCIAL MANAGEMENT FOR SERVICES	102	http://business.teiser.gr/media/files/courses/financial_management_for_services.pdf		ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ – ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΣ	Y		XEIM	7			NAI
5	RISK MANAGEMENT SYSTEMS IN HOSPITALITY	105	http://business.teiser.gr/media/files/courses/risk_management_systems_in_hospitality.pdf		ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ – ΤΣΟΥΡΕΛΑ ΜΑΡΙΑ	Y		XEIM	7			NAI
6	BRAND DEVELOPMENT AND MANAGEMENT	201				E		EAP				
7	SPECIAL INTEREST TOURISM	202				E		EAP				
8	BUSINESS LEADERSHIP AND STRATEGY	203				E		EAP				
9	CONTEMPORARY HOSPITALITY AND TOURISM MARKETING	204				E		EAP				
10	CULTURE AND CROSS-CULTURAL MANAGEMENT IN TOURISM	205				E		EAP				
11	E-BUSINESS IN TOURISM	206				E		EAP				
12	TOUR OPERATIONS AND TOURISM DISTRIBUTION CHANNEL MANAGEMENT	207				E		EAP				
13	AIR TRANSPORT – TOURISM DEVELOPMENT	208				E		EAP				
14	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	301				Y						

Πίνακας 13.2.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2011-2012)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων»

α.α	Μάθημα ¹⁵	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ¹⁶ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ¹⁷ (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ¹⁸	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ¹⁹)
1	ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	102	3	OXI	6	ΝΑΙ	1 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	104	3	OXI	6	ΝΑΙ	1 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101	3	OXI	6	ΝΑΙ	1 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	105	3	OXI	6	ΝΑΙ	1 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	103	3	OXI	6	ΝΑΙ	1 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	223	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	201	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	221	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	222	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	224	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
11	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	214	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	211	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	212	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
14	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	213	3	OXI	6	ΝΑΙ	2 ^ο	OXI	ΝΑΙ	ΝΑΙ
301	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ				30		3 ^ο			

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών

¹⁵ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

¹⁶ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

¹⁷ Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

¹⁸ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

¹⁹ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

Πίνακας 13.2.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2011-2012.)**Τίτλος ΠΜΣ:** «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

A.α	Μάθημα ²⁰	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ²¹ ;	Διακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ²² (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ²³	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ²⁴)
1	STRATEGIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT	101	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
2	BUSINESS RESEARCH METHODS	102	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
3	GLOBAL HOSPITALITY MANAGEMENT	103	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
4	FINANCIAL MANAGEMENT FOR SERVICES	104	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
5	RISK MANAGEMENT SYSTEMS IN HOSPITALITY	105	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
6	BRAND DEVELOPMENT AND MANAGEMENT	201	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
7	SPECIAL INTEREST TOURISM	202	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
8	BUSINESS LEADERSHIP AND STRATEGY	203	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
9	CONTEMPORARY HOSPITALITY AND TOURISM MARKETING	204	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
10	CULTURE AND CROSS-CULTURAL MANAGEMENT IN TOURISM	205	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
11	E-BUSINESS IN TOURISM	206	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
12	TOUR OPERATIONS AND TOURISM DISTRIBUTION	207	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI

²⁰ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξάμηνου)

²¹ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

²² Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

²³ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

²⁴ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

	CHANNEL MANAGEMENT									
13	AIR TRANSPORT – TOURISM DEVELOPMENT	208	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
14	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	301			30		3 ^ο			

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάτων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2011-12 (1)				5 40%	7 60%	8,54
Σύνολο						

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.
(1) Ακαδημαϊκό έτος κατά το οποίο συμπληρώθηκαν οι σπουδές του α' κύκλου λειτουργίας του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών

Πίνακας 15 Επιστημονικές δημοσιεύσεις

(α) Μελών Ε.Π.

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2007-2008	1	4	-	25	1	2		7	1	0
2008-2009	1	4	-	17	-	2		1	3	0
2009-2010	2	9	-	18	-	5		-	3	0
2010-2011	1	13	-	7	-	2		-	-	0
2011-2012	-	7	-	15	2	2		1	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	5	37	0	82	3	13	0	9	8	0

Επεξηγήσεις:

- A: Βιβλία/μονογραφίες
 B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
 Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
 Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
 E: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
 ΣΤ: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
 Z: Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος
 H: Άλλες εργασίες
 Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
 I: Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

(β) Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2007-2008	2	13	-	18	-	2		4	-	0
2008-2009	1	21	-	12	-	-		1	1	0
2009-2010	1	26	2	33	-	1		1	2	0
2010-2011	-	26	-	20	-	1		-	-	0
2011-2012	2	22	1	27	-	2		-	4	0
ΣΥΝΟΛΟ	6	108	3	110	0	6	0	6	7	0

(γ) Σύνολο Διδασκόντων (μελών Ε.Π + Επιστημονικών & Εργαστηριακών Συνεργατών)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2007-2008	3	17	0	43	1	4	0	11	1	0
2008-2009	2	25	0	29	0	2	0	2	4	0
2009-2010	3	35	2	51	0	6	0	1	5	0
2010-2011	1	39	0	27	0	3	0	0	0	0
2011-2012	2	29	1	42	2	4	0	1	5	0
ΣΥΝΟΛΟ	11	145	3	192	3	19	0	15	15	0

Πίνακας 16 Αναγνώριση του ερευνητικού έργου

(α) Μελών Ε.Π.

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2007-2008	33	-	-	9	-	-	-
2008-2009	31	-	-	6	1	-	-
2009-2010	55	-	-	2	1	-	-
2010-2011	73	-	-	4	1	-	-
2011-2012	92	-	1	10	1	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	284	0	1	31	4	0	0

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του

Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιο-

δικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

(β) Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2007-2008	26	-	1	4	2	-	-
2008-2009	51	-	1	13	4	-	-
2009-2010	117	-	-	4	3	-	-
2010-2011	99	-	2	5	3	-	-
2011-2012	70	2	2	11	4	1	-
ΣΥΝΟΛΟ	363	2	6	37	16	1	0

(γ) Σύνολο Διδασκόντων (μελών Ε.Π + Επιστημονικών & Εργαστηριακών Συνεργατών)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2007-2008	59	0	1	13	2	0	0
2008-2009	82	0	1	19	5	0	0
2009-2010	172	0	0	6	4	0	0
2010-2011	172	0	2	9	4	0	0
2011-2012	162	2	3	21	5	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	647	2	7	68	20	1	0

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		2011- 2012	2010- 2011	2009- 2010	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές							
	Ως συνεργάτες (partners)							
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας								
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρείες								

Σημείωση: Τα σκιασμένα πεδία δεν συμπληρώνονται.

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

12. Παραρτήματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραθέσει οποιαδήποτε στοιχεία θεωρεί ότι θα είναι χρήσιμα στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και τα οποία ενδεχομένως δεν καλύπτονται επαρκώς στο κυρίως σώμα της Έκθεσης.

Σε κάθε περίπτωση, στα Παραρτήματα αναμένεται οπωσδήποτε να περιληφθεί ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος και ο κατάλογος των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ **A**

Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ *B*

Βέλτιστες Πρακτικές στη Διδασκαλία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ***Γ***

Το Πρόγραμμα Σπουδών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οδηγός Σπουδών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ***E***

Κατάλογος Επιστημονικών Δημοσιεύσεων μελών Ε.Π.